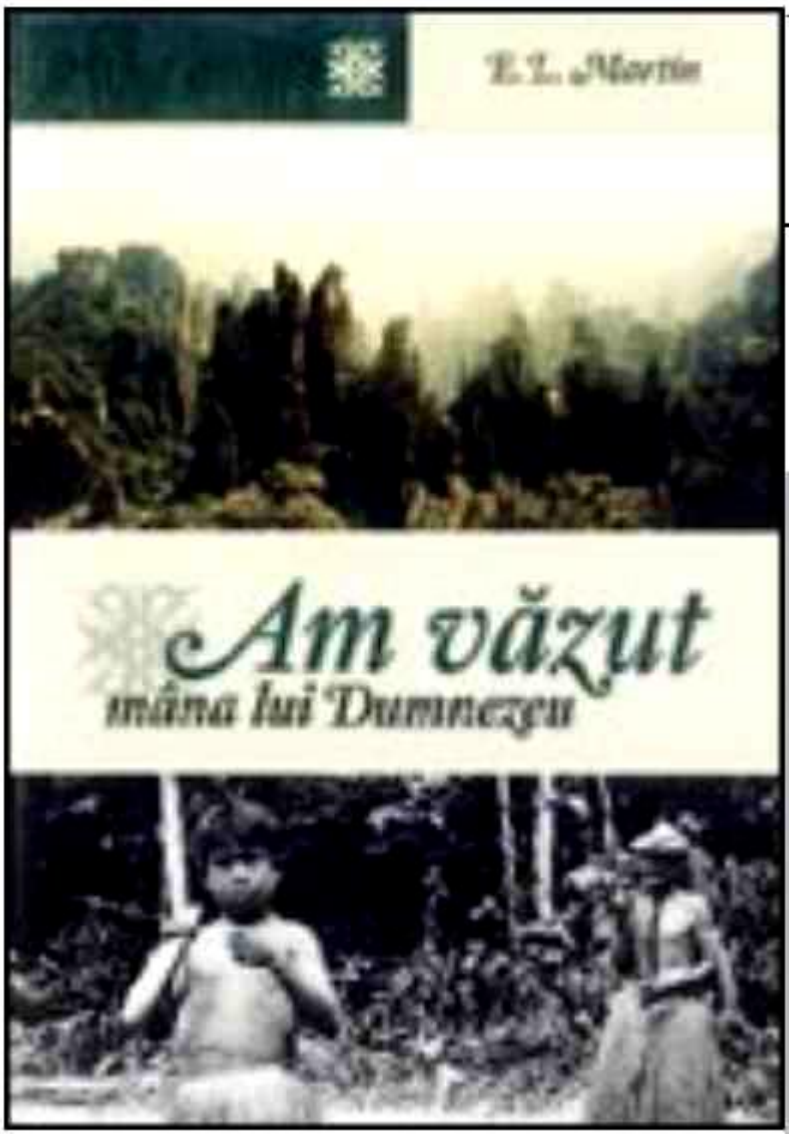

E.L. Martin

Am văzut mâna lui Dumnezeu

Cuvânt înainte

Aceasta nu este doar „o altă carte de poveşti"; nu şi atunci când apreciezi aceste uimitoare experienţe la temperatura termometrului tău emoţional.

L-am auzit pentru prima dată pe fratele E.L. Martin relatându-şi aventurile trăite în Insulele Pacificului de Sud unui grup de aproape patruzeci şi cinci de pastori şi profesori - reprezentanţi ai lucrării noastre mondiale - într-un autobuz aglomerat, care călătorea prin Noua Anglie. Parcă îl văd şi acum stând în picioare, cu microfonul în mână, alături de şoferul autobuzului, cu inima plină de subiecte fierbinţi, în timp ce memoria îi depăna în auzul urechilor noastre întâmplări, aproape de necrezut, despre lucrarea harului lui Dumnezeu în

mijlocul unor oameni uimitor de primitivi. Niciunul dintre noi nu ne-am îndoit de faptul că sinceritatea şi credința practică a acestui misionar şi a devotatei şi altruistei sale soții fuseseră binecuvântate şi răsplătite prin manifestarea miraculoasă a Providenței. Aceste povestiri impresionante ne-au captivat pe toți.

Pe vremea când au fost scrise aceste întâmplări, Elwyn era pastorul a două biserici din suburbiile oraşului Melbourne, Australia, dar, între timp, el a trecut la odihnă, lăsând în urma sa aceste mărturii ale tăriei spirituale şi ale încrederii în Dumnezeu.

Lumina anilor lungi, petrecuți ca misionar în Insulele Pacificului de Sud, i-a inspirat penița şi astfel a apărut această carte, care merită cu prisosință să fie citită.

Marea lecție pe care am învățat-o din viața autorului şi din lucrarea sa de mărturisire pentru Hristos este simplă şi mişcătoare:

Timpul minunilor lui Dumnezeu nu a trecut, în niciun caz. Şi în „junglele" oraşelor şi ale civilizației noastre rătăcite şi confuze ar trebui să ne aşteptăm să vedem manifestări similare, printre oamenii prinşi în capcană de vrăjmaşul.

Gândiți-vă la junglele verzi din Noua Guinee şi din Insulele Solomon; apoi, gândiți-vă la mohorâtele „jungle" de asfalt ale oraşelor lumii. Ceea ce s-a întâmplat în insulele necivilizate, printre kukukuku-şi şi canibali, trebuie să se întâmple şi printre sutele de mii de „civilizați", care sunt victime ale aberațiilor sexuale, ale drogurilor, ale crimei sau ale bolilor sociale. Dacă Dumnezeu a putut converti triburi întregi de băştinaşi sălbatici, atunci cu siguranță că El îşi poate manifesta puterea făcătoare de minuni şi asupra victimelor păcatului din ghetourile New York-ului, din Moscova sau din Tokyo.

Există un lucru foarte important pe care mi-1 spune cartea aceasta, şi anume că Dumnezeu este în stare să realizeze şi astăzi această lucrare, de care este neapărat nevoie.

D. A. Delafield

Prefață

Locul slujirii mele pentru Dumnezeu a fost, pentru mulți ani, în Insulele Pacificului de Sud. Ce simțăminte de neajutorare m-au cuprins atunci când am văzut marea nevoie a oamenilor de acolo, în contrast cu firavele resurse ale misiunii! Dar acolo unde nevoia creste, harul lui Dumnezeu se înmulțeşte si mai

mult! în toate aceste lucruri, am văzut mâna lui Dumnezeu la lucru pentru a proteja şi salva.

De multe ori, în decursul acestor ani, atunci când am avut ocazia să relatez experiențele prin care Domnul mi-a călăuzit viața şi felul în care El mi-a răspuns la rugăciune, am fost rugat să împărtăşesc aceste experiențe întregii lumi, prin intermediul unei cărți; şi lucrul acesta încerc să îl fac acum.

Fiecare experiență relatată aici este o dovadă a prezenței Domnului; şi pentru că Numele Său este cel glorificat, nu-mi cer absolut nicio scuză. „Mărturia noastră despre credincioşia Sa este mijlocul ales de Dumnezeu pentru a-L face cunoscut lumii pe Hristos. Noi trebuie să recunoaştem harul Său, aşa cum a fost el făcut cunoscut prin oamenii sfinți; dar mai de folos decât orice este mărturia experienței noastre proprii." *(Divina vindecare,* pag. 65)

E. L. Martin

Traversând estuarul pe un butoi

Atunci când Alma şi cu mine am răspuns celei de-a doua chemări în serviciul misiunii, în martie 1949, însărcinarea noastră a fost aceea de a conduce Stația Misionară Vailala, din Papua. înaintea Celui de-al Doilea Război Mondial, noi îi slujiserăm Domnului în Insulele Solomon. Acum, căminul nostru urma să fie pe una dintre cele mai mari insule ale lumii, Noua Guinee, a cărei jumătate de răsărit fusese împărțită între administrația britanică şi cea australiană, fiind situată la o sută de mile nord de peninsula australiană Cape York. Aşa cum vă voi povesti puțin mai târziu, primii noştri ani în şcoala de la Avondale şi în serviciul misiunii au fost marcați de intervenții providențiale, care ne-au convins că mâna lui Dumnezeu era în mod permanent asupra noastră. Nu aşteptam nimic altceva decât să ne preluăm noua însărcinare. De fapt, nici măcar nu ajunseserăm la destinație când Dumnezeu a intervenit pentru a-mi salva viața. Traversând Marea Coral, am ajuns în Port Moresby şi am găsit aici o vreme înspăimântătoare, cu o mare ale cărei valuri uriaşe se spărgeau cu furie de stânci.

Pentru a ajunge în districtul Vailala, trebuia să mai călătorim încă două sau trei zile, de-a lungul coastei, cu o barcă de comerț; dar, pentru că marea era agitată, bărcile de comerț erau ținute la mal, în aşteptarea unei perioade de acalmie.

După ce au trecut trei sau patru săptămâni, dându-şi seama că eu trebuia să ajung urgent la Vailala, omul nostru de la Admi-

nistrația Portului Moresby a abordat Compania Australian Petroleum (A.P.C.) cu privire la problema noastră. Unul dintre şlepurile lor de patruzeci de tone trebuia să plece urgent, în ciuda mării înfuriate, într-o călătorie la Vailala, pentru a duce la baza A.P.C. de pe râul Vailala un utilaj de foraj şi un echipament de excavare de care era mare nevoie. Reuşind să obțină aprobarea companiei, conducătorii noştri m-au întrebat dacă aş fi de acord să-mi las soția şi copiii în Port Moresby pentru a face călătoria cu şlepul. Am ezitat în acceptarea acestei propuneri din cauza condițiilor teribile ale vremii.

în căutarea de petrol, A.P.C. folosea un număr mare de astfel de şlepuri de 40 de tone, cu două motoare, pentru a transporta echipament greu dintr-un loc într-altul, oriunde hotărau geologii şi topografii lor să stabilească şantierul de foraj. Aceste şlepuri aveau, de obicei, un echipaj format dintr-un căpitan australian şi în jur de douăzeci de localnici.

După aproape două ore de la plecare, mi s-a spus adevăratul motiv al urgenței acelei călătorii, precum şi cel pentru care exista la bord şi un al doilea australian - urma să mergem mai întâi pe râul Laoki pentru a duce şi instala un motor nou pe un şlep avariat, aflat la adăpost, la gura râului. Şlepul avariat era, de asemenea, încărcat cu un echipament greu, de foraj, de care era neapărat nevoie.

în ziua aceea, am încercat de nenumărate ori să vorbesc cu echipajul papuan, dar în curând mi-am dat seama că nu era printre ei nici măcar un om care să vorbească limba engleză. Singura posibilitate de a-i aborda era prin intermediul căpitanului, care vorbea limba motuan.

După o zi lungă de navigat pe o mare dificilă, am ajuns la gura râului Laoki; căpitanul a manevrat cu dibăcie şlepul în timp ce traversam un banc de nisip. Am acostat de câteva ori, dar valurile uriaşe ne duceau din nou în larg. Ce uşurare să fii din nou la adăpost! Sau nu avea să fie aşa? Pentru că, după apusul soarelui, mii de țânțari au făcut să ne fie aproape cu neputință să dormim.

Au trecut câteva zile până când oamenii au montat motorul cel nou şi au aşteptat apoi ca marea să se mai domolească. în fiecare zi, mă plimbam pe plajă privind la valurile care se spărgeau de stânci şi se retrăgeau apoi numai spumă.

într-o după-amiază, târziu, am ascultat la radio cel mai recent raport meteo care prognoza o oarecare slăbire a intensității furtunii. Cu această slabă încurajare, cei doi căpitani au hotărât să iasă din estuar la ora două în dimineața următoare, ceea ce le-ar fi oferit timp suficient să ajungă în estuarul Vailala pe mareea regală (cea mai puternică maree care avea loc în perioada cu lună plină sau lună nouă). Căpitanii mi-au cerut părerea, ştiind că am ceva experiență pe mare. Eu le-am răspuns: „N-aş putea scoate nici măcar nava Queen Mary pe o mare ca aceasta." Iar ei au replicat: „Aceste şlepuri vor trece prin orice situație."

La ora două, cele două şlepuri se deplasau în tandem, fiecare prin puterea lui desigur, încercând, în acele ore întunecoase ale dimineții, să-şi croiască drum către mare; dar, după o jumătate de oră de luptă cu valurile, au fost obligate să se întoarcă.

Marea era stăpâna. Căpitanii nu au avut altă alternativă decât să aştepte încă două sau trei ore, sperând ca, între timp, marea să se liniştească îndeajuns pentru a traversa estuarul. în jurul orei cinci, ei au făcut o a doua încercare în întuneric.

încetul cu încetul, am reuşit să traversăm estuarul, însă doar pentru a descoperi că marea era la fel de agitată ca şi până atunci. Pompele de santină au trebuit să fie ținute continuu în funcțiune pentru a face față apei pe care o luam la bord.

în următoarele cinci-şase ore, cum vremea s-a înrăutățit tot mai mult, căpitanul mi-a spus de câteva ori: „Domnule Martin, aş vrea să fi urmat sfatul dumitale." Cu toate că cele două şlepuri se aflau la distanță doar de două sau trei sute de yarzi unul de celălalt, ne puteam vedea unii pe ceilalți doar foarte rar. Pe la amiază, ne găseam în apropierea marelui estuar al râului Vailala, cunoscut ca cel mai periculos de pe coasta papuană. Multe bărci îşi găsiseră

„Waterloo-ul" lor pe bancul de nisip Vailala. Din nefericire, noi am ajuns acolo cu două ore prea devreme pentru a prinde nivelul maxim al mareei regale. Prin semnale emise unul către celălalt, cei doi căpitani au hotărât să aştepte

fluxul şi să încerce să menţină prora şlepurilor îndreptată către sud-est, cu motoarele reduse la jumătate.

La ora unu după-amiază, ne-am simţit ceva mai relaxaţi când am văzut o navă destul de mare a Companiei Australian Petroleum, numită Chinampa. Venise, după câte se părea, din direcţia opusă. Ne-am dat seama că şi Chinampa aşteaptă fluxul care s-o ajute să treacă peste bancul de nisip care bloca intrarea. Căpitanul a hotărât să urmeze Chinampa la cea mai mică distanţă cu putinţă, pentru că această navă avea o punte mult mai înaltă, un avantaj categoric în încercarea de a găsi o cale spre estuar.

Daţi-mi voie să mă opresc o clipă pentru a explica cum arată estuarul unui râu. Uriaşul volum de ape încărcate de mâl şi nisip ale râurilor din vestul insulei, şi în special al râului Vailala, aduce din îndepărtatul lanţ muntos Owen Stanley numeroase sedimente şi aluviuni, pe care le descarcă acolo unde forţa râului se domoleşte în mare.

Navigatorii care cunosc aceasta ar putea mărturisi că, adesea, la o distanţă de trei sau chiar patru mile de ţărm, sondele arată că adâncimea apei atinge doar 9-12 picioare. De această adâncime poţi fi sigur doar pe o mare calmă, sau aproape calmă, sau dacă pluteşti pe creasta unui val, dar, dacă spargi valul la bază, atunci nivelul apei este doar de 5-6 picioare. Apele pline de mâl şi de nisip ale râului, întâlnind la vărsare curenţii marini, determină, se pare, o mişcare de basculare, construind în acest fel un imens banc de nisip. Totuşi apele râului trebuie să taie un canal prin nisipul astfel adunat. Acest canal se schimbă încontinuu şi poate fi în partea de est a gurii râului, în cea de vest sau pe mijloc. El este foarte rar drept, având uneori forma literei S sau chiar mai rău. Un astfel de canal este rareori mai larg de douăzeci sau treizeci

de yarzi, uneori mai puţin, şi adâncimea apei atinge aici în medie 6-12 picioare. Ca să poată trece cu succes de bancul de aluviuni, navigatorul trebuie să fie în stare să găsească acest canal, lucru aproape imposibil de realizat când marea este agitată. Gura râului Vailala are o lărgime de aproape o jumătate de milă.

Pe la ora două după-amiază, Chinampa a început să înainteze. Noi o urmam cam la un sfert de milă, iar cel de-al doilea şlep se afla cam la aceeaşi

distanță în spatele nostru, toți îndreptându-ne către gura râului Vailala. Ni se strângea inima când vedeam că Chinampa era aruncată încoace şi încolo, ca o plută, de valurile înfuriate, înclinându-se atât de tare încât, din poziția în care ne aflam, catargele păreau că ating apa întâi pe o parte, apoi pe cealaltă. în cele din urmă, după o luptă teribilă cu marea, Chinampa a traversat bancul de nisip şi astfel am pierdut-o din vedere.

înainte ca ea să-şi fi încheiat traversarea, noi ne aflam între nişte valuri cât munții. Valurile sunt întotdeauna mult mai mari în estuar decât în largul mării.

Motoarele noastre au şuierat într-un efort disperat de a înfrunta creasta unui val uriaş. Atunci când valul s-a spart, tone de apă s-au revărsat peste bordul şlepului nostru, inundând complet un motor. înainte de a fi avut măcar timp să ne gândim la o cale de a scoate apa din vas - care era deja de 40-45 cm pe toată lungimea şlepului -, un al doilea val a umplut şlepul mai mult de jumătate cu apă, scoțând din funcțiune al doilea motor. Al treilea val 1-a umplut cu totul. în decurs de câteva minute, singura parte din şlepul nostru care se mai putea vedea deasupra apei era scutul, şlepul stând aproape vertical, deoarece cea mai grea parte a echipamentului de foraj fusese pusă la pupa vasului.

Pe când mă cățăram disperat pe scut, o plută de salvare de pe vârful şlepului a fost luată de apă şi a trecut pe lângă mine. îmi legasem deja valize de tip extensibil, conținând toate hainele mele, Biblia şi un număr de cărți, de pluta de salvare, în timp ce aşteptam

creşterea fluxului. Butoaie de patruzeci şi patru de galoane pline cu petrol erau aruncate peste bord la fel ca şi cele goale. Membrii echipajului care nu fuseseră încă măturați de pe bord săreau în apă şi încercau să înoate cele două-trei mile, estimativ, care ne despărțeau de țărm. Apoi, căpitanul şi cu mine, după ce ne-am dezbrăcat aproape de tot, am fost ultimii care am sărit în apele înfuriate. El a reuşit să ajungă la a doua plută de salvare care fusese desprinsă de ape de pe şlep, dar eu, cu toate că mă consideram un bun înotător, nu am fost în stare să ajung la vreo plută sau măcar la vreun butoi. Fiecare val, atunci când se spărgea, mă rostogolea din nou şi din nou pe fundul nisipos al apei. După câteva minute, mi-am dat seama că nu voi reuşi să scap. Cel mai apropiat butoi, pe care se cățăraseră deja doi papuaşi, se afla cam la trei sute de metri de mine.

între momentul în care mă rostogoleam sub apă şi cel în care ieşeam din nou la suprafață, am înălțat un fel de rugăciune, spunându-I Stăpânului meu: „Doamne, dacă nu intervii, acesta îmi va fi sfârşitul, dar, dacă mai ai nevoie de mine, atunci Tu eşti singurul care mă poți salva".

Ceea ce s-a întâmplat în următoarele câteva minute, nu voi şti niciodată în viața aceasta. Următorul lucru pe care mi-1 aduc aminte a fost acela că eram la şase-şapte metri de cei doi bărbați care se aflau pe butoi. I-am auzit clar spunând: „Domnule, încearcă să ajungi la acest butoi şi ține-te bine de el până ce valurile ne vor duce la mal."

Puțin după ora şase după-amiază, am ajuns la țărm, chiar pe când se lăsa întunericul. Lucrul acesta însemna că am fost în apă aproape patru ore şi am fost duşi la țărm cam la două-trei mile vest de gura râului. îmi amintesc bine că zăceam în apa până la genunchi, prea extenuat ca să mai fac ultimii câțiva metri. Mi-i amintesc vag pe cei doi tovarăşi ai mei trăgându-mă afară din apă. Ei şi cu mine am fost ultimii trei care am ajuns la mal.

Cel de-al doilea şlep a avut aceeaşi soartă ca al nostru, cu excepția faptului că el s-a întors complet cu fundul în sus. Dar

căpitanul australian şi cu inginerul au fost mai precauți decât noi, pentru că, în timpul celor două ore de aşteptare până la începerea fluxului, ei au legat laolaltă cu frânghii o duzină de butoaie goale. Atunci când şlepul lor s-a scufundat, echipajul, căpitanul şi inginerul au ajuns la țărm fără vreun alt efort, cu excepția aceluia de a se cățăra pe butoaiele legate laolaltă într-un fel de plută.

în întuneric, am putut vedea făclii venind de-a lungul coastei, căutând supraviețuitori. Noi eram ultimii trei. Când cei de pe Chinampa au văzut că şlepurile noastre sunt avariate, dându-şi seama că nu ne pot ajuta prea mult cu vasul lor mare, s-au grăbit să ajungă într-o oră şi jumătate la baza companiei din susul râului pentru a aduce bărci mai mici, cu pescaj de mică adâncime şi echipament de salvare, şi s-au întors pentru a face tot ce era posibil ca să ne salveze. Am fost luați la bordul vasului Chinampa şi îmbrăcați. în noaptea aceea am purtat pantofii geologului-şef şi cămaşa şi pantalonii super-intendentului bazei. Bucătarul de pe Chinampa ne aştepta cu mâncare caldă. Niciodată nu mai gustasem o supă fierbinte atât de delicioasă. Nu mai mâncasem din seara

precedentă. în noaptea aceea ni s-a dat un pat confortabil la baza A.P.C., iar în dimineața următoare, am servit un mic dejun copios. ">

Curând după micul dejun, am cerut să vorbesc cu cei doi bărbați despre care ştiam că îmi salvaseră viața, pentru că, în starea de epuizare în care eram, cu siguranță nu fusesem în stare să mă prind singur de butoi, astfel că ei îşi întinseseră mâinile peste mine, ca să mă țină. Mi-a fost acordat acest privilegiu. Le-am mulțumit din adâncul inimii mele, dar era evident că nu reuşeam să mă fac înțeles. Nu înțelegeau niciun cuvânt. A fost găsit un interpret şi, prin el, le-am mulțumit din nou.

Cei doi bărbați, având pe fețe o expresie perplexă, m-au întrebat prin interpret de ce nu le vorbeam în limba lor. M-am grăbit să le explic că, după cum ei nu puteau vorbi englezeşte, tot aşa nici eu nu puteam vorbi limba lor. Ei au răspuns: „Nu, domnule,

noi nu putem vorbi limba ta, dar tu o poți vorbi pe a noastră. Din clipa în care ți-am spus să încerci să ajungi la butoi până când am ajuns la țărm, ne-ai vorbit în limba noastră."

Compania Australian Petroleum mi-a dat o călăuză care să-mi arate drumul prin junglă până la stația misiunii din Vailala. Le sunt profund îndatorat oamenilor acestei companii pentru bunătatea lor.

Din câte ştiu până acum, valiza mea nu a mai fost văzută vreodată.

Usi închise se deschid

/

După ce ne-am început lucrarea în Vailala, Alma şi cu mine am avut dovezi chiar mai copleşitoare ale faptului că mâna lui Dumnezeu este la lucru. Capitolele următoare conțin relatarea unor astfel de întâmplări. Dar mai întâi ar trebui să vă spun cum intervențiile Sale pentru noi s-au adunat ca un şirag de pietre prețioase strălucitoare începând încă din zilele de colegiu din Australia şi chiar mai dinainte.

în primii douăzeci de ani, am trăit experiența Mării Roşii, într-un moment în care se părea că nu există drum nici înapoi, nici pe lângă şi desigur nici

înainte. Prin predicarea evanghelistului Llevellin Jones si sub influenta Duhului Sfânt, am înțeles ce aştepta Dumnezeu de la mine. Am petrecut o noapte în rugăciune disperată, simțind că trebuia să iau o hotărâre pentru veşnicie, întreaga mea viață prezentă era în joc.

Către ziuă, m-am simțit pregătit să mă predau pe deplin lui Hristos şi să țin Sabatul Său. Această hotărâre avea să-mi schimbe tot cursul vieții.

în câteva zile, mi-a devenit limpede faptul că aveam să-mi pierd slujba. Ştiam deja că hotărârea pe care o luasem însemna să renunț la spectacole, la săli de dans, partide de cărți şi fumat. în plus, prietena mea refuzase să mă urmeze în credința mea nou-desco-perită. Acum, să-mi pierd slujba, chiar dacă ea nu-mi aducea decât trei dolari pe săptămână, părea să fie o lovitură zdrobitoare pentru acele zile de descurajare. Mii de oameni luaseră traista la spinare şi puteau fi văzuți mergând încoace şi încolo, într-o căutare zadarnică după locuri de muncă.

18

AM VĂZUT MÂNA LUI DUMNEZEU

Mi-am pierdut slujba într-o vineri după-amiază. Cu toate acestea am mers mai departe cu o credință firavă, bazată pe trei versete din Scriptură: „Aşa că nu vă îngrijorați, spunând: 'Ce vom mânca?' sau 'Cu ce ne vom îmbrăca?' Fiindcă toate acestea, neamurile le caută. Tatăl vostru Cel ceresc ştie că aveți trebuință de ele. Ci căutați mai întâi împărăția lui Dumnezeu şi neprihănirea Sa şi toate aceste lucruri vi se vor da pe deasupra" (Matei 6,31-33).

Am aşteptat doar câteva ore pentru ca făgăduința lui Dumnezeu să se împlinească.

Duminică dimineața, un fost partener într-o afacere cu ferăstraie mecanice a venit la mine şi mi-a propus să preluăm o afacere cu maşini, aflată în pragul falimentului. Economiile lui şi ale mele plus un mic împrumut ne-au lansat într-o afacere de reparații auto.

Peste câteva luni am auzit despre Colegiul Misionar Australian (acum Colegiul Avondale) şi am început să tânjesc din tot sufletul după instruirea prin care să pot deveni un ambasador pentru Hristos. Dar cum ar fi fost posibil lucrul acesta?

Să-mi vând partea mea de afacere ar fi fost ceva imposibil. Ar fi fost partenerul meu de acord să preia altcineva afacerea? Şi cine ar fi avut bani?

M-am rugat şi, cu cât mă rugam mai mult, cu atât mi se întărea convingerea că trebuie să mă pregătesc pentru a-I sluji Domnului (pentru a intra în serviciul Stăpânului). într-o dimineață, destul de devreme, mi-a venit în minte un gând luminos. De ce să nu mă rog ca fratele partenerului meu, Lester, să preia partea mea de afacere? M-am străduit din greu să-mi alung acest gând. Lester era bine plasat într-o afacere de transporturi auto cam la 600 de mile nord de oraşul nostru şi nu exista nici cel mai vag indiciu că ar intenționa să-şi abandoneze afacerea.

Rugându-mă pentru puterea de a-mi alunga acest gând din minte, nu am reuşit altceva decât să fac ca el să fie şi mai persistent, în cele din urmă, ajuns la disperare, am strigat: „Doamne,

dacă Tu vrei să merg la colegiu, atunci trimite-1 pe Lester să preia partea mea din afacere. Voi lua lucrul acesta ca pe o confirmare a chemării Tale." Apoi, somnul a venit cu uşurință.

în dimineața următoare, un poştaş a adus o telegramă pe adresa partenerului meu. în timp ce o citea, surpriza şi consternarea i se citeau pe față. Apoi mi-a spus încet: „Lester vine acasă, dar nu spune de ce." Nu am îndrăznit să-i spun partenerului meu despre rugăciunea pe care o înălțasem noaptea trecută, pentru că nu era câtuşi de puțin interesat de religie.

Lester a sosit câteva zile mai târziu. Când îl văzusem ultima oară cu câțiva ani în urmă, era un bărbat bine, un exemplar reuşit al sexului masculin. Acum, când l-am întrebat cum o mai duce, ochii i s-au umplut de lacrimi şi şi-a întors capul. Nu am îndrăznit să-1 întreb mai mult. Mai târziu am înțeles că, din cauza infidelității soției lui, căminul lor se destrămase.

Au trecut trei sau patru zile, care păreau că nu se mai sfârşesc, şi Lester nu dădea niciun indiciu cu privire la planurile sale. în cele din urmă, într-o noapte, când ajunsesem să nu mai pot suporta starea de lucruri, L-am întrebat pe Stăpân, pe care învățasem să-L iubesc şi în care îmi pusesem încrederea, cu privire la motivul pentru care mă condusese doar până aici şi nu mai departe. Plecat pe genunchi, L-am rugat să-mi descopere în ziua următoare dacă voi merge sau nu la colegiu.

în dimineața următoare, la ora zece, stăteam întins pe spate, sub o maşină, când Lester a intrat. După obişnuitul „Bună dimineața!", m-a întrebat imediat dacă ar putea sta de vorbă cu mine, între patru ochi, în birou. Spunând în gând o rugăciune, am intrat în birou. Lester şi-a pus carnetul de bancă pe masă şi a spus: „Uită-te puțin pe acesta! Asta este tot ce am. Crezi că poți considera suma aceasta ca fiind acceptabilă pentru partea ta de afacere?" Chiar dacă mi-ar fi oferit mai puțin decât investisem, era evident că Domnul conducea totul. Ce puteam face altceva decât să accept?

în timp ce se pregăteau documentele necesare transferului, i-am vorbit evanghelistului Jones despre planurile mele cu privire la colegiu. El m-a mustrat blând, dar ferm. Speranțele mele erau zadarnice, mi-a spus el, deoarece Colegiul Misionar Australian respinsese deja o mulțime de cereri. Mai mult chiar, era prea târziu pentru anul acela să mă gândesc la colegiu, deoarece primul trimestru era pe jumătate trecut. Entuziasmul meu ar fi trebuit să scadă, dar n-a fost aşa. I-am povestit despre modul în care Domnul condusese lucrurile ca să pot transfera afacerea. Răspunsul său a fost: „Cine sunt eu ca să stau în calea lui Dumnezeu? Voi merge cu tine la colegiu. Poate te pot ajuta. îl cunosc pe director."

Câteva zile mai târziu, am parcurs cu maşina cele două sute de mile până la colegiu. Directorul ne-a salutat cu căldură. Dar, când fratele Jones a încercat să-i explice motivul vizitei noastre şi că, aşa, ca o favoare personală, îi cerea să mă accepte la colegiu dacă era posibil, directorul a devenit cât se poate de categoric, spunându-ne că era cu neputință.

Mai erau şi alții care aşteptau să stea de vorbă cu el, aşa că ne-a condus afară din birou, în ciuda insistențelor fratelui Jones, care căuta să-i explice de ce trebuia să-mi acorde măcar o audiență.

După o discuție în maşina fratelui Jones^ am hotărât că trebuia să-1 abordeze acum pe director. Dar nu a reuşit să treacă de uşă.

Din nou L-am căutat pe Domnul în rugăciune întrebându-L de ce ne condusese până acolo. Era acesta sfârşitul? Am hotărât din nou să-1 abordăm pe director. Am aşteptat până când nu mai era nimeni prin preajmă şi am bătut la uşă.

Directorul a răspuns: „Ce! Iar voi? Nu se poate!" Apoi, adresându-se pastorului meu, a spus: „Llev, dă-mi voie să-ți spun. Am deja probleme cu

autoritățile de la pompieri. Am prea mulți studenți față de numărul de echipamente de stingere a incendiilor şi de ieşiri de salvare cu care suntem dotați. Se pare că va trebui, în situația aceasta, să reduc numărul de studenți." Apoi a adăugat

ca un argument final: „Sunt hotărât să nu mai accept niciun student în anul acesta."

Apoi, după o scurtă pauză, a spus: „Aşteaptă puțin. Există o excepție, iar aceasta vine de la Cineva mai presus decât mine. Voi mai accepta unul şi numai unul; am scrisoarea în dosar."

Am auzit, dar foarte vag, ceea ce a spus mai departe, pentru că începusem să-mi pierd interesul: „Iată, aici este. Un tânăr pe

nume Elwyn Martin."

Nu ştiu dacă fratele Jones ştia sau nu cine trimisese scrisoarea. Dacă ştia, nu s-a gândit niciodată să-mi spună.

Chemarea mărilor sudului

Zilele de colegiu, deşi pline de lucruri interesante, mi-au cerut un efort deosebit şi o muncă susținută. M-am obişnuit greu cu studiul, pentru că fusesem departe de şcoală timp de doisprezece ani. Apoi, din cauză că ieşisem în pierdere în afacerea cu garajul de maşini şi din cauza cheltuielilor pentru îmbrăcăminte şi lenjerie, nu mi-a rămas altă alternativă decât să învăț pentru a obține o bursă de merit, care însemna cam treizeci de dolari pe an. Restul de 75% necesari achitării taxelor şcolare, cazării şi mesei puteau fi câştigați lucrând la colegiu sau pentru Compania Sanitarium Health Food, care fabrica alimente sănătoase.

Timpul îmi era astfel foarte prețios. Dacă între orele de curs aveam vreo pauză, îmi puneam repede salopeta, alergam la fabrică, pontam pentru sosire şi începeam lucrul.

Am vrut să mă înscriu la cursul de lucrători biblici, dar evenimentele din primul an m-au obligat să-mi schimb hotărârea. Pastorul Kata Ragoso, din Insulele Solomon britanice, venind în Australia cu ocazia Comitetului Diviziunii Australiene, a fost invitat să vorbească la devoționalul de vineri seara la colegiu. Pastorul Ragoso, a cărui piele era la fel de neagră ca Biblia mea, era un creştin minunat, vorbea engleza foarte bine, dar îşi cunoştea întotdeauna limitele. In

vinerea aceea a fost cuprins de un atac puternic de febră malarică. A crezut că până spre seară va fi în stare să participe la întâlnire, dacă se va putea găsi un translator, astfel încât să nu fie nevoit să vorbească în engleză.

Pastorului G. F. Jones, vechiul lup de mare misionar, i-a fost trimisă rugămintea urgentă de a fi la colegiu la ora începerii

întâlnirii de seară. Pastorul Jones, unul dintre marii bărbați ai lui I)umnezeu, este singurul om pe care-1 cunosc despre care pot spune că posedă darul limbilor, în sensul folosirii limbilor actuale.

Cu ani în urmă, el străbătuse cu bărcuța lui Laguna Marava, din Insulele Solomon, ca primul pionier misionar. El le:a vorbit acelor sălbatici, vânători de capete, pe limba lor chiar din primul moment când a pus piciorul pe pământul lor. Faptul acesta a avut un puternic impact asupra lor, crezând că este unul dintre şefii lor morți care se întorsese din moarte, sub forma unui om alb, ca să le aducă o solie vitală.

Când a sosit la colegiu în după-amiaza acelei zile de vineri, neştiind de ce fusese chemat, pastorul Jones a fost rugat să traducă predica pastorului Ragoso, pentru că se ştia că el vorbise limba marava în timpul anilor când lucrase în Insulele Solomon. A explicat umil că nu este în stare să traducă, pentru că nu a mai putut vorbi limba aceasta din ziua când a părăsit Insulele Solomon. El a putut vorbi doar atâta timp cât Dumnezeu i-a dat acest dar.

Lucrul acesta i-a produs multă îngrijorare pastorului Ragoso, căci nu se simțea în stare să ni se adreseze în limba engleză. în cele din urmă, el a cerut ca pastorul Jones să-1 însoțească la amvon măcar.

Când a început să vorbească - nu ştiu dacă a făcut-o intenționat sau nu -, pastorul Ragoso a început să vorbească în limba marava. Pastorul Jones a sărit imediat în picioare şi i-a şoptit pastorului Ragoso că îl înțelegea şi că era în stare să traducă. Pe parcursul acelei întâlniri, pastorul Ragoso L-a înălțat pe Hristos şi a vorbit despre miile de oameni care se coborau în mormânt fără să-L cunoască pe Hristos.

Atunci mi s-a aşezat o povară pe inimă, povară care nu mi se va îndepărta în viața aceasta. în noaptea aceea, singur sub cerul înstelat, am făcut un legământ cu Stăpânul meu de a merge în Insulele Solomon de îndată ce El mă va

chema. Chiar din clipa aceea m-am simțit chemat să-L slujesc în Insulele Solomon.

24

Exuberanța mi-a diminuat reținerile pe care le aveam. Curând au aflat toți de speranțele mele. în multe ocazii, studenții m-au întrebat dacă vreunul dintre conducătorii Diviziunii noastre îmi ceruse să merg în Insulele Solomon. Bineînțeles că nimeni nu-mi ceruse, totuşi eu eram neînfricat.

Aproape de sfârşitul celui de-al treilea an de colegiu - cu un an înainte de absolvire -, a apărut o problemă urgentă în casa prietenei mele, Alma, care locuia pe coasta de sud-vest, în New South Wales. Era nevoie de cineva care să ajute la secerişul grâului şi al ovăzului, pentru că fratele ei, Stan, era în spital, suferind de inimă. Nu avea şanse să mai trăiască. Tatăl Almei era decedat. Se părea că nu mai era alt bărbat la care să poată apela. După ce am primit de la colegiu asigurarea că voi putea să-mi dau examenele mai târziu, am plecat imediat şi, în următoarele zile, am fost la secerat de dimineața până seara, când se întuneca.

La puțin timp după terminarea secerişului, am primit de la colegiu vestea că hotărârea de mai înainte se schimbase cu totul. Aceasta însenina că trebuia să repet un an, şi bineînțeles că şi absolvirea avea să fie amânată cu un an. Curând după seceriş, l-am condus pe Stan la locul lui de odihnă, până în dimineața învierii.

Neavând posibilitatea să câştig în vacanță bani de taxe pentru următorul an de colegiu, am fost cuprins de îngrijorare. Va trebui să mă retrag de la colegiu un an ca să-mi rezolv problemele financiare? Aceasta plus repetarea anului mi-ar fi amânat absolvirea cu doi ani.

într-o zi, la puțin timp după moartea lui Stan, mama Almei mi-a făcut o ofertă grozavă, o ofertă care mi-ar fi rezolvat toate problemele financiare. Vă vine să credeți? Mi-a oferit o proprietate dotată cu vaci de lapte, oi şi utilaje agricole, inclusiv un tractor pentru recoltarea grâului, al ovăzului şi lucernei. Era o casă nouă.

Alma şi cu mine ne puteam căsători, iar ferma ar fi fost a noastră. Oferta aceasta fantastică m-a adus într-o frământare mai

mare ca niciodată. Ce să fac? Să sacrific un an încercând să-mi refac finanțele şi să amân astfel absolvirea? Să mă întorc la colegiu imediat şi să am încredere că, pe o cale neobişnuită, vor ajunge la mine fondurile de care aveam atâta nevoie? Sau să rămân să iau ferma? Pentru că, dincolo de toate, eram născut şi crescut în New South Wales. Dar, dacă făceam astfel, ce avea să se întâmple cu legământul pe care îl făcusem cu Domnul de a merge în Insulele Solomon imediat ce El mă chema?

Mama Almei mă presa să merg în dimineața aceea de vineri la biroul agentului comercial pentru a completa hârtiile necesare. îi era greu să înțeleagă de ce îi ceream un răgaz de două zile ca să mă hotărăsc.

Noaptea de vineri m-a găsit stând pe genunchi ore în şir, analizând toate cele trei alternative. în primele ore ale dimineții de Sabat, l-am spus Domnului că trebuie să ştiu în acea, zi ce urmează să fac - să mă întorc la colegiu, să lucrez un an sau să preiau ferma. I-am făgăduit să fac în totul orice mi-ar spune El. Am participat la Şcoala de Sabat în acel orăşel din sud-vestul tării, iar eu a trebuit să susțin serviciul divin. Când m-am întors acasă în după-amiaza aceea, în timp ce mă rugam în gând ca Domnul să-mi arate voia Sa, am fost salutat de mama Almei, care mi-a spus că mi-a sosit o scrisoare prin poştă. Mi-o pusese pe masa de toaletă. Rostind în gând o rugăciune, am deschis plicul şi am văzut că era o scrisoare de la Diviziunea Australiană, în care mi se cerea să iau legătura cu Misiunea Insulelor Solomon pentru serviciul misionar. I-am spus Almei şi, acolo, pe genunchi, I-am mulțumit Stăpânului pentru un răspuns atât de clar la rugăciunile

noastre.

Aceasta însemna ani de despărțire pentru noi, dar nu conta atâta timp cât făceam voia Sa. Pentru mama Almei era greu de înțeles de ce îi refuzam oferta. I-am răspuns imediat secretarului Diviziunii Australiene, făcându-i cunoscut că acceptam cu bucurie chemarea. El m-a întrebat când aş fi gata să plec. Iar răspunsul

meu a fost: „Durează doar cât să-mi iau periuța de dinți". Cu toate acestea, secretarul m-a informat că aşteptau să plec în lucrare ca bărbat căsătorit.

Asta ar fi fost imposibil. Resursele mele financiare erau prea mici. Taxa la colegiu era plătită, dar, în ultima perioadă, lucrările merseseră atât de rău încât

am găsit cu greu bani suficienți ca să plătesc un bilet de clasa a doua până acasă la Alma.

Răspunsul meu către Diviziune spunea foarte clar că eram pregătit să plec singur, iar după o perioadă de slujire de trei ani, plănuisem să mă căsătoresc. Răspunsul m-a copleşit. Diviziunea s-a oferit să-mi plătească salariul pe şase luni în avans, astfel încât să ne putem căsători şi să ne cumpărăm ceea ce era necesar pentru a ne aranja locuința în Insulele Solomon.

Alma a avut la dispoziție trei luni pentru a se pregăti pentru nuntă. Apoi a urmat goana nebună după obținerea paşapoartelor şi documentelor şi pentru a cumpăra tot ceea ce era necesar, având mare grijă ca banii să fie cheltuiți cu înțelepciune, pentru că, în definitiv, banii nu erau ai noştri cu adevărat.

în cele din urmă, am plecat spre Insulele Solomon.

Daruri de nuntă la vamă

Nunta noastră s-a încheiat cu bine. Alma şi cu mine am fost nespus de bucuroşi de numărul mare al darurilor de nuntă, care includeau şi suficienți bani pentru a cumpăra un frigider. Deşi le apreciam şi ne bucuram de ele, darurile de nuntă ne-au pus în dificultate, pentru că nu ştiam cum am putea plăti zecime din ele. Suma care reprezenta zecimea depăşea cu mult resursele mele limitate. Totuşi, renunțând la unele bunuri pe care le aveam (nu daruri de nuntă), şi pe care ne-ar fi plăcut să le păstrăm, am reuşit să plătim întreaga sumă pentru zecime.

Cu puțin timp înainte ca vaporul să pornească în larg pe 19 martie, un prieten cam de vârsta mea, dar nu de aceeaşi credință cu noi, Bill, a venit la mine cu o rugăminte. El mi-a dat o scrisoare pentru fratele său, Jim, James Gilmore - îi amintesc numele în speranța că într-o zi voi auzi de el şi îi voi putea înmâna scrisoarea. Situația era următoarea: Jim se certase cu mama lui şi plecase de acasă. Trecuseră de atunci câțiva ani si nu mai auziseră nimic de el. La moartea mamei, făcuseră tot ce era posibil pentru a da de el, iar singura rază de speranță se stinsese când au descoperit că în Fiji locuia un om cu acelaşi nume. I-am promis lui Bill că îi voi căuta fratele.

Ne-a venit greu să ne luăm la revedere de la numeroşii noştri prieteni şi apropiați. în timp ce părăseam Sydney-ul, ne-am dat seama că termenul de serviciu ne va ține departe de ei pentru cel puțin trei ani.

în acele zile, călătoria până în Insulele Solomon, un protectorat britanic, dura aproape două săptămâni. Când mai aveam câteva

zile până la destinație, pasagerilor care coborau în Insulele Solomon li s-a cerut să completeze formularele pentru vamă.

Ni s-a cerut să declarăm tot ce avem în posesie de douăsprezece luni sau mai puțin, fiecare lucru cu valoarea lui de cumpărare. Când contabilul-şef s-a apropiat de mine, l-am întrebat dacă trebuia să declar toate darurile noastre de nuntă şi toate obiectele de uz casnic, hainele şi aşa mai departe. El mi-a răspuns: „Până la ultimul lucru şi, crede-mă, vei plăti vamă grea pentru toate bunurile care nu sunt fabricate în Marea Britanie."

Am completat paginile declarației până ce am simțit că mi se învârteşte capul. Am calculat că voi avea de plătit vamă cam şaizeci de dolari - bani pe care nu-i aveam. Mi-am dat seama că lucrurile noastre vor fi oprite de vameşi.

La primul nostru port de destinație în Insulele Solomon, a urcat la bord un ofițer de vamă. Părea să fie cel mai dur om pe care îl întâlnisem vreodată. Când mi-a venit rândul să intru în biroul contabilului pentru a-mi citi declarațiile, am încercat să-i explic că majoritatea lucrurilor pe care le aveam cu noi erau daruri de nuntă. Mi-a răspuns: „Daruri de nuntă sau nu, va trebui să plăteşti vamă pentru toate şi dă-mi voie să te asigur că te va costa bani frumoşi."

Chiar atunci gongul vaporului ne-a chemat pentru cină în salonul de servit masa. M-am dus, dar eram prea necăjit ca să mănânc. La masa de lângă noi, stăteau căpitanul, câțiva dintre ofiterii-sefi si ofiterul-vames. La un moment dat, am auzit pe cineva de la acea masă rostind numele domnului Gilmore. Urechile mele au intrat în alertă. Dar nu! Nu se putea! Pur şi simplu nu era cu putință! în definitiv, puteau fi o mulțime de domni Gilmore care să nu fie frați cu Bill. La puțin timp după masă, difuzoarele de pe vas au anunțat: „E. L. Martin să se prezinte la ofițerul de vamă." In timp ce mă grăbeam să urc scările, l-am ajuns din urmă pe vameş şi, adunându-mi tot curajul, l-am întrebat: - Numele dumneavoastră este cumva Gilmore.

- Ce are a face numele meu cu tine? Dar dacă asta îți dă vreo satisfacție, da.

Făcând apel la fiecare dram de curaj, i-am spus:

- Nu cumva domnul James Gilmore?

- Ce nebun poți fi! Da, domnul James Gilmore. Băgându-mi mâna în buzunar, am căutat în grabă punga cu

scrisoarea lui Bill şi i-am dat-o.

El a desfăcut sigiliul, dar, pe cât de voinic şi dur era, am văzut cum îi curg lacrimile pe obraji. El m-a întrebat:

- îl cunoşti pe Bill?

- Da, îl cunosc bine.

- îl cunoşti şi pe Frank?

- Da, îi cunosc bine şi pe Frank, şi pe tatăl tău.

- Deci mama a murit, spunând aproape în şoaptă.

Mi-a cerut să-1 las câteva minute să se reculeagă. Am rămas acolo şi l-am văzut sprijinindu-se de parapetul vaporului, privind în gol în întunericul nopții tropicale timp de aproape o jumătate de oră. Apoi s-a întors şi a plecat încet în direcția opusă biroului contabilului.

Câteva minute mai târziu, s-a auzit din nou prin difuzoare: „E. L. Martin să se prezinte la ofițerul de vamă." Când am ajuns acolo, vameşul mi-a înmânat o copie a declarației mele. Pe fiecare pagină era ştampilat „Scutit de taxă vamală."

- Nu trebuie să plătesc nimic?

- Nu, şi să nu contrazici un ofițer vamal.

Din clipa aceea, Jim şi cu mine am devenit prieteni apropiați şi de multe ori am căutat ajutorul lui pentru a rezolva formalitățile vamale pentru bunurile misiunii în decursul anilor cât am fost acolo.

în noaptea aceea, pe genunchi, I-am mulțumit Tatălui pentru împlinirea făgăduinței Sale făcute prin profetul Maleahi, care spune că, dacă vom aduce toate zecimile la casa vistieriei, îl putem pune la încercare, şi El va deschide ferestrele cerului şi va revărsa peste noi atât de multe binecuvântări, încât nu vom avea destul loc să le primim.

Nimic nu este prea greu pentru Domnul

Datorită experienței mele, ca tăietor cu joagărul şi ca inginer, prima mea misiune, când am ajuns la Batuno (cartierul nostru general în Insulele Solomon),

a fost să prind un butuc pentru verificat şi reparat bărci şi să instalez două motoare diesel noi pe două dintre bărcile noastre de 45 de picioare.

Gaterul nostru era defect şi, din această cauză, misionarii erau întârziaţi în proiectele lor de construcţii, în special la Amyes Memorial Hospital, unde lucrul era întrerupt pentru un mare complex de clădiri. în plus, domnul Sinaaro, constructorul nostru japonez de bărci, aştepta cheresteaua pentru a construi Dundavata, „lumina dimineţii".

Când aceasta urma să fie gata, trebuia să tai lemnul pentru o altă barcă de 45 de picioare, G. F. Jones. Inginerul misiunii noastre era Hubert Barham, care avea probleme cu sănătatea. Suferea de febră malarică la fiecare câteva zile.

Grija atâtor bărci care erau defecte aproape că îl omora. Faptul că eu am luat povara de pe umerii fratelui Barham a însemnat mult pentru el. A cerut voluntar să mai rămână trei luni până la plecarea lui definitivă în Australia pentru a lucra alături de mine la prinderea butucului.

Era atât de mult de lucru, încât cu greu am ştiut de unde să încep. In fiecare dimineaţă, devreme, gaterul scârţâia şi arunca afară cheresteaua. Apoi, în timp ce băieţii stivuiau cheresteaua, fratele Barham şi cu mine ne ocupam cu ingineria. Apreciez cu

adevărat ajutorul lui, pentru că, în decursul acelor trei luni, am realizat multe.

Somnul venea imediat după truda unei zile grele, dar, într-o noapte, după ce fusesem la Batuno cam o săptămână, am fost trezit în puterea nopţii de o voce care părea să spună: „Jenny are probleme financiare la Colegiul Avondale". M-am ridicat, am îngenuncheat la marginea patului şi I-am spus Stăpânului că nu puteam face nimic. Din cauza salariului primit în avans înainte de a pleca din Australia, nu aveam să mai primesc niciun ban timp de cinci luni. Aşa că m-am urcat la loc, în pat, dar nu &m reuşit să adorm mult timp, pentru că vocea părea atât de clară şi de intensă. Somnul a venit în cele din urmă, dar nu pentru mult timp. Am auzit din nou vocea: „Jenny are probleme financiare".

Cu toate că soţia mea şi cu mine o cunoşteam bine pe Jenny, ea nu ne era prietenă apropiată şi, în realitate, cunoşteam foarte puţin sau deloc situaţia ei financiară şi nici măcar nu ne mai gândiserăm la ea după ce eu părăsisem

colegiul. Dar vocea era atât de distinctă, intensă şi clară, încât m-am plecat din nou pe genunchi şi I-am spus Stăpânului că voi încerca să găsesc o cale de a o ajuta. în dimineața următoare, devreme, m-am dus la biroul pastorului A. R. Barret, secretarul-trezorier al misiunii. L-am întrebat dacă ar fi posibil să-mi dea nişte bani pentru a-i trimite în Australia. Creştin plin de bunătate şi amabilitate, mi-a reamintit că eram deja pe roşu. Cu toate acestea, atunci când i-am povestit experiența din timpul nopții, a fost imediat de acord să-mi dea oricât aş fi cerut. Nu am avut curajul să cer mai mult de 25 de dolari (ceea ce însemna mai mult decât leafa pe o săptămână).

Ceva mai târziu în acea dimineață, fratele Barham a venit la atelier. L-am întrebat dacă l-ar deranja să ducă nişte bani unei tinere de la colegiu atunci când avea să se întoarcă în Australia peste opt sau nouă săptămâni. M-a asigurat că ar fi fericit să o facă. Atunci când i-am relatat experiența din timpul nopții, el a spus: „Elwyn, ai avea ceva împotrivă dacă aş adăuga şi eu la cei

25 de dolari ai tăi? Pentru că eu întotdeauna plătesc o a doua zecime şi am ceva bani care ar putea fi adăugați la ai tăi". Suma sa aproape a dublat darul. Cam două luni mai târziu ne-am luat rămas-bun de la fratele şi sora Barham. In cuvintele mele de despărțire, după ce i-am mulțumit pentru ajutorul dat la lucru, i-am spus că aş vrea să-i trimită ceva bani lui Jenny, dar fără ca ea să afle vreodată de unde vin. A fost de acord.

Au trecut aproape două săptămâni până ce familia Barham a ajuns în Australia şi încă alte câteva până ce au putut primi asistență medicală la Spitalul şi Sanatoriul Sydney, din caua sănătății lor precare. După aproape trei luni, am primit un bilet de la fratele Barham în care mi se spunea că a trimis banii.

De multe ori, în decursul săptămânilor care s-au transformat în luni, iar lunile, în ani, m-am întrebat dacă voi afla vreodată continuarea poveştii. Când, în cele din urmă, ne-am întors în Australia pentru a ne petrece concediul şi pentru un control medical, mi-am făcut drum la colegiu să văd dacă Jenny mai era acolo. Nu mi-a luat mult timp s-o găsesc şi am întrebat-o precaut despre programul ei de la colegiu. Jenny mi-a răspuns: „Minunat, am absolvit anul acesta! într-adevăr, anul în care voi ați plecat a fost cel mai trist, dar si cel mai minunat din viata mea".

Am rugat-o să-mi vorbească despre asta.

La puțin timp după ce noi am plecat în Insulele Solomon, Jenny a primit o telegramă de la tatăl ei, în care acesta îi spunea că mama ei murise şi că ea trebuia să se întoarcă imediat acasă. Se pare că mama lui Jenny obişnuia să lucreze mult făcând curățenie în birourile băncii şi spălând geamuri pentru a câştiga bani suficienți ca să o țină pe fiica ei la colegiu. Soțul, om de afaceri, nu era de acord cu Jenny şi cu mama ei.

Jenny a ajuns acasă exact la timp pentru a o vedea pe mama ei înainte de a fi condusă la odihnă. Tatăl ei a salutat-o cu cuvintele: „Aceasta este destinația pe care ți-o oferă Biblia ta", în timp ce arăta către coşciug.

AM VĂZUT MÂNA LUI DUMNEZEU

33

Devreme, în dimineața următoare, o dimineață de Sabat, Jenny .i fost trezită de tatăl ei care i-a spus că nu se va mai întoarce la I olcgiu, ci va lucra în biroul lui. Şi mai mult decât atât, va lucra şi s;îmbăta. Ea trebuia să-şi uite convingerile religioase.

Jenny a răspuns: „Tăticule, eu nu pot lucra în Sabat."

Răspunsul acesta 1-a înfuriat pe tatăl ei care i-a dat o palmă peste gură şi i-a spus: „îmbracă-te şi ia-ți micul dejun, căci eu mă voi întoarce peste o oră să te iau la mine la birou". Apoi a ieşit ca o vijelie din casă.

Jenny s-a îmbrăcat cât de repede a putut şi s-a grăbit la cei mai apropiați vecini să le spună ce se întâmplase. Ei i-au răspuns: „Jenny, noi nu putem face prea mult pentru tine, dar, dacă îți este de vreun ajutor, noi îți vom plăti biletul şi te vom urca în tren ca să te întorci la Avondale". Uitându-se la ceas, şi-au dat seama că mai au doar douăzeci de minute ca să prindă trenul. Pentru că nu-şi despachetase încă bagajele, ea nu a trebuit decât să le ia şi în câteva minute se grăbeau cu maşina spre gară. Peste o jumătate de oră, ea se afla pe drumul de întoarcere la colegiu.

La puțin timp după ce a ajuns la colegiu, Jenny a primit de la tatăl ei tot felul de scrisori de amenințare, dar cea mai mare îngrijorare cu care se confrunta era cum să-şi plătească taxele şcolare. în câteva săptămâni, cifrele roşii care-i arătau datoriile au început să crească, până când, în cele din urmă, a fost chemată la director.

El a sfătuit-o că trebuie să facă ceva ca să oprească cifrele în ascensiune.

Jenny mi-a spus că, deşi lucra în fiecare minut pe care îl avea la dispoziție, datoriile continuau să crească. Din nou, Jenny a fost chemată la biroul directorului care, de data aceasta, a îndemnat-o să-şi ia o slujbă cu normă întreagă până ce va putea să-şi pună la punct situația financiară. Se părea că nu va reuşi să-şi găsească un loc de muncă şi, desigur, simțea că era cu neputință să se întoarcă acasă.

34

AM VĂZUT MÂNA LUI DUMNEZEU

Au mai trecut câteva săptămâni până ce directorul i-a spus lui Jenny că ea, împreună cu alți câțiva studenți, trebuia să părăsească colegiul până când va putea să-şi achite datoriile. Urma să ia a doua zi autobuzul şcolii pentru oricare destinație dorea. Mi-a povestit cum a petrecut toată noaptea plângând şi rugându-se, pentru că nu avea unde să se ducă. Spre dimineață, pacea a venit în sufletul ei. S-a întins pe pat epuizată şi nu a mai auzit nimic până dimineața târziu, când a fost din nou chemată la director. După ce s-a spălat, a coborât în grabă scările şi, pe când ieşea pe uşa de la internatul fetelor, una dintre prietenele ei i-a spus: „Este o scrisoare pentru tine, Jenny, în cutia de scrisori".

S-a oprit o clipă să-şi ridice scrisoarea şi, peste câteva minute, se confrunta cu o întrebare destul de dificilă: De ce nu luase autobuzul împreună cu ceilalți studenți care plecaseră în acea dimineață?

Jenny mi-a spus că atunci a izbucnit în lacrimi şi, cu toate că încerca să se stăpânească, nu a fost în stare să se oprească din plâns. Directorul, om blând, i-a spus:

- Jenny, nu lua lucrurile aşa în tragic. Cu siguranță, Domnul are un plan pentru viața ta tot aşa cum are şi pentru mine.

Apoi i-a propus să îngenuncheze şi să se roage împreună. în timp ce se aflau încă pe genunchi, directorul s-a oprit din rugăciune şi a spus:

- Jenny, mă simt îndemnat să te întreb ce ai în mână.

- Nimic.

Directorul a continuat rugăciunea şi apoi s-a oprit din nou şi a întrebat-o:

- Jenny, ce ai în mână?

- Nimic, cu excepția acestei scrisori pe care am ridicat-o în drum spre biroul dumneavoastră.

Directorul i-a sugerat să deschidă scrisoarea, pentru că se putea ca ea să conțină o ofertă de lucru undeva. Cu mâini tremurânde, Jenny a desfăcut plicul. în el erau nişte bani, niciun cent mai mult

..iu mai puțin, decât suma pe care ea o datora la colegiu. După ce I au mulțumit generosului Tată ceresc pentru minunata Sa intervenție, directorul a luat telefonul şi 1-a sunat pe administra-torul companiei de alimente, Cari Ulrich. Directorul i-a împărtăşit fratelui Ulrich experiența avută, după care administratorul a spus: „Dacă Stăpânul face lucrul acesta pentru Jenny, atunci este timpul ca şi Cari Ulrich să facă ceva. Trimite-o la mine".

Jenny a primit de lucru ca secretară asistentă a fratelui Ulrich, iislfel că a fost în stare să participe la cursuri şi să câştige nişte hani pentru a-şi achita cheltuielile la colegiu.

Câteva luni mai târziu, când l-am întâlnit pe fratele Barham, l-am întrebat când şi cum îi dăduse banii lui Jenny. Mi-a răspuns: „Nu te îngrijora pentru asta. Nimeni nu m-a văzut când i-am dus. într-o dimineață rece de iarnă, înainte să se lumineze de ziuă, am împrumutat o bicicletă, m-am dus la colegiu şi am pus scrisoarea în cutia de scrisori din internatul fetelor".

Pentru mine era evident că, din clipa în care fratele Barham pusese scrisoarea în cutia poştală, pacea cerească inundase inima lui Jenny, pentru că Stăpânul ştia că noi ne făcuserăm partea aceea mică, ce ne revenise din mărețul Său plan.

După ce am ascultat relatarea aceasta uimitoare, am întrebat-o pe Jenny dacă avea vreo idee de unde veniseră banii. Mi-a răspuns: „Da, ştiu. Sunt aproape sigură că au venit de la pastorul A. G. Stewart". Am aprobat din toată inima că acesta era modul de lucru al pastorului Stewart. După câte ştiu, Jenny încă mai crede că banii au venit de la pastorul Stewart şi am credința că aşa va crede întotdeauna.

Nu fac un secret din faptul că această experiență m-a pus pe genunchi, umilindu-mă în țărână. Să te gândeşti că, aproape cu trei luni înainte de ceasul de criză al lui Jenny, Stăpânul meu mi-a vorbit la două mii de mile depărtare, în Insulele Solomon, şi mi-a spus: „Elwyn, dacă vrei să ai o mică parte în planul Meu, ar fi bine să faci ceva!" Şi apoi, pentu că eu nu aveam bani suficienți,

L-a impresionat pe fratele Barham să mai adauge la suma pe care eu o aveam, astfel încât suma să nu fie nici mai mică, nici mai mare decât cea pentru care îl rugase copilul Său din Australia, şi, mai mult decât atât, să o trimită nicio zi mai devreme sau mai târziu, ci chiar în ziua aceea.

Sunt copleşit că Regele cerurilor, Creatorul Universului, a ales să mă folosească pe mine, un copil slab, din țărână, să-mi dea o mică parte în planul Său minunat.

Jenny a absolvit în anul acela cu brio şi apoi a slujit mai mulți ani în lucrare. Astăzi, ea are propria familie.

Credința lui Likaveki şi porcii

Likaveki, un tânăr de la şcoala noastră din Batuna, Laguna Marava, în Insulele Solomon, renunțase la dreptul său legitim de a deveni căpetenia Insulei Choiseul pentru a călca pe urmele umilului Nazarinean. S-a dovedit curând a fi un remarcabil conducător şi unul care poate purta o grea responsabilitate. A fost desemnat să supravegheze programul de lucru de după orele de cursuri.

într-o dimineață, a venit acasă la noi şi ne-a spus: „Domnule, el sarcină revine mie". (Nu era în niciun caz nesupus, ci, pur şi simplu, spunea că el crede că era ceva ce trebuia să pună el însuşi în ordine.) Imediat ce s-au terminat momentele de devoțiune de la începutul cursurilor, pastorul A. W. Martin, directorul şcolii, a spus: „Likaveki, acum poți spune ceea ce doreşti."

Likaveki s-a ridicat în picioare cât era de înalt şi a spus: „Ştiți, studenților, că în noaptea trecută porcii sălbatici au intrat şi au distrus aproape în întregime grădina noastră? Eu nu-i condamn pe porci. Ştiți de ce s-a întâmplat lucrul acesta?" După o pauză lungă, timp în care a aşteptat un răspuns, el a spus: „Vă voi spune de ce ne-au fost distruse grădinile. Pentru că noi nu am fost credincioşi în plătirea zecimii."

Un băiat din Insula Malaita, care venise la şcoală doar de câteva săptămâni, s-a ridicat şi a spus: „Este adevărat. Eu am fost ieri seară la pescuit şi am prins şaptesprezece peşti şi nu am plătit zecime deloc". Apoi, unul după altul, au mărturisit că aduseseră în grădina lor produse din propriile grădini si nu plătiseră zecime

deloc. După o astfel de cercetare de sine, Likaveki a spus: „Ei bine, cred că putem merge să plantăm grădina din nou".

Am fost uimit că porcii au putut pătrunde în grădină, pentru că aceasta este înconjurată complet de un gard solid de lemn, dar am descoperit că fusese doborât în câteva locuri şi mai rămăsese foarte puțin din grădină.

Le-au luat mult timp ca să repare gardul şi să replanteze grădina. De data aceasta ne simțeam în siguranță în privința porcilor. După două luni, am fost încântați să vedem cum au crescut toate în grădină şi am fost atât de fericiți când a venit ziua să scoatem cartofii dulci şi ignamele. Cu siguranță, Domnul ne binecuvântase grădina.

Likaveki a venit din nou la noi acasă într-o zi, dis-de-dimineață, şi ne-a spus:

- Domnule, as vrea să vorbesc cu toți băieții.

- Likaveki, este vorba de porci?

- Domnule, treaba asta îmi aparține.

Din nou, la încheierea devoționalului, lui Likaveki i s-a dat ocazia să se adreseze familiei şcolii. De data aceasta, el a spus:

- Nu se putea să îmi pierd iarăşi timpul cu voi şi să mă necăjesc. Porcii au distrus din nou grădina şi voi ştiți de ce.

- Ridică-te în picioare, Anaşi! Un băiat s-a ridicat în picioare.

- Ridică-te, Jacob! Jacob s-a ridicat.

- Ridică-te, Limbată!

Şi unul după altul, el a strigat câțiva băieți aleşi de el să se ridice în picioare. Apoi a spus:

- Priviți-i, studenți, sunt zece care stau în picioare. Vreau să-1 rog pe pastorul Martin să-mi dea voie să iau aceşti zece băieți ca să plantăm o grădină cu care să sfidăm amenințarea porcilor.

La amiază, după ce orele de curs s-au încheiat, Likaveki a cerut permisiunea să-şi ia cei zece băieți ca să planteze o nouă

grădină. I-am dat permisiunea, dar i-am atras atenția că vor trebui să construiască în jurul grădinii un gard mai solid decât cel dinainte. Likaveki mi-a răspuns: „Am de gând să-i iau pe aceşti zece băieți şi să mergem chiar la poalele

muntelui, acolo unde sunt porcii. în locul acela vom planta o grădină cu care îi vom provoca pe porci şi nu vom ridica niciun gard în jurul ei."

I-am explicat că Dumnezeu aşteaptă ca noi să ne facem partea şi atunci, dacă noi suntem credincioşi, şi El şi-o va face pe a Lui.

Likaveki a ridicat din umeri şi a spus:

- Arătati-mi în Biblie unde scrie să aducem toate zeciuielile la casa vistieriei să văd dacă Dumnezeu a spus ceva cu privire la a pune un gard în jurul grădinii „înainte ca El să-1 mustre pe cel ce o distruge".

Am încercat să-i explic că, deşi acest text nu vorbeşte nimic despre un gard, noi ar trebui să înțelegem că este nevoie de el.

- Nu voi pune niciun gard în jurul grădinii, şi totuşi porcii nu se vor atinge de ea.

A continuat prin a-mi spune că el împreună cu cei zece băieți îşi predaseră pe deplin viețile în mâna Domnului şi erau pregătiți să facă tot ce El le ceruse. II vor provoca astfel ca El să facă restul.

Lunile au trecut. Ceilalți studenți au reparat gardul de la grădina şcolii şi au replantat-o, dar Likaveki, cu toate că încă supraveghea lucrul, îşi pierduse o parte din zelul pe care-1 avusese pentru vechea grădină a şcolii. Apoi am observat că Likaveki şi cei zece băieți ai lui veneau în fiecare seară cu spatele încovoiat sub poverile grele pe care le cărau. Nu mai văzusem niciodată până atunci în Insulele Solomon o aşa cantitate de recoltă şi roade de o asemenea mărime, cum adunau ei din grădina de la poalele muntelui.

într-o dimineață, eram ocupat cu împachetarea lucrurilor în cutii pentru a le pune într-o singură cameră pe toate, lucru necesar ori de câte ori plecam în concediu în sud. Likaveki a venit şi m-a rugat să merg cu el într-o plimbare, pentru că dorea să-mi arate grădina de la munte. Am căutat tot felul de scuze, pentru că îmi

pusesem deoparte minimumul de timp necesar pentru împachetare şi mi-ar fi luat cel puțin trei ore ca să merg până la grădină şi înapoi. Likaveki părea dezamăgit (şi rănit), gândindu-se că manifest atât de puțin interes pentru dorința lui. M-am înduioşat şi am acceptat.

Am mers cam o oră pe o potecă noroioasă, lată cam de 1,20 m, călcată peste tot de copitele porcilor sălbatici care coborau noaptea din munți şi ieşeau în câmpie ca să caute de mâncare în grădinile locuitorilor Insulelor Solomon. în timp ce mergeam pe drum, eram sigur că era imposibil să găsim măcar o palmă de loc pe unde porcii să nu-şi fi lăsat urmele de copite, de vreme ce întreaga potecă era o adevărată mlaştină. Eram mulțumit că mă încălțasem cu nişte cizme înalte de cauciuc.

Am rămas uluit când am văzut grădina. Era imaginea cea mai apropiată de cea a grădinii Eden. Taro-ul, o legumă rădăcinoasă autohtonă, crescuse înaltă până la nivelul ochilor mei, legumă care, de obicei, atingea cel mult un metru şi douăzeci de centimetri. Cartofii dulci erau incredibili, pământul fiind umflat deasupra fiecărui cartof. Pawpaw-şii, ananaşii, bananele, de fapt toate soiurile de plante cultivate crescuseră din abundență şi erau superioare a tot ce văzusem vreodată, atât ca mărime, cât şi în ceea ce priveşte calitatea.

Mi-a fost greu să-mi stăvilesc lacrimile, pentru că în urechi îmi răsunau cuvintele: „O, tu, puțin credinciosule!" Am înconjurat grădina şi mi-am dat seama că nu era niciun gard şi nici nu fusese vreunul. în timp ce îi dădeam ocol, am găsit într-un colț al grădinii o urmă de copită de porc. L-am strigat pe Likaveki, ce se afla cam la 15 metri distanță de mine: „Vino aici, uită-te puțin la asta!" Am arătat către urma de porc. „Da, domnule, dar până aici a îndrăznit să meargă."

Nu sunt pregătit să spun dacă ar trebui sau nu să ne îngrădim grădinile, dar ştiu că Dumnezeul căruia îi slujim a onorat credința celor unsprezece fii ai Săi din Insulele Solomon.

Un fiu pe altar

Alma şi cu mine am fost obligați să mai rămânem în Australia după perioada petrecută în Insulele Solomon din cauza izbucnirii Celui de-al Doilea Război Mondial. Colegii noştri misionari din Insulele Solomon s-au întors, de asemenea, în Australia. Aveam mici speranțe să ne întoarcem în serviciul misiunii, deoarece traficul maritim si cel aerian erau în mâinile forțelor aliate.

Mi s-a cerut să mă alătur departamentului ingineresc al Companiei Sanitare de Alimente Sănătoase din Cooranbong, unde lucrasem ca student în timpul zilelor de colegiu. Munca aceasta îmi cerea să plec de acasă dimineața devreme, şi era ceva neobişnuit pentru mine să ajung acasă înainte de ora şapte în fiecare seară. Din această cauză, îi vedeam destul de puțin în cursul săptă-

mânii pe cei doi copii ai mei, de obicei doar când dormeau, dar încercam să recuperez la sfârşitul săptămânii.

Ora de culcare de vineri seara era o adevărată sărbătoare atât pentru mine, cât şi pentru ei. într-o vineri seară, după ce descinseserăm Sabatul şi serviserăm cina, Leon, băieţelul nostru de doi ani, care tocmai îşi mesteca ultima gură de alune, s-a împiedicat în timp ce alerga spre dormitor, unde îi aşteptam să le spun o poveste de culcare. A început să plângă şi, în momentul în care a tras aer în piept, câteva bucăţele de alune au fost aspirate şi au pătruns în trahee. Leon, care era un băieţel dolofan, a început să tuşească violent şi a tuşit timp de ore întregi, fără să se liniştească deloc.

Către miezul nopţii, am telefonat unui medic, dr. McMahon, şi i-am spus ce se întâmplase. Mi-a spus că este un caz care are

nevoie de un specialist şi m-a sfătuit să-1 duc pe Leon la Newcastle cât mai repede cu putinţă. La ora aceea, nu mai circula niciun tren care să ne ducă cele treizeci de mile cât era până la Newcatle.

Nu ştiam ce să mai facem. Micuţul continua să tuşească oră după oră, ochii, nasul, gura şi gâtul i se umflau alarmant. înainte ca să putem lua trenul din dimineaţa următoare, un vecin amabil ne-a luat cu maşina lui şi ne-a dus la un specialist.

Specialistul 1-a examinat pe Leon şi a spus: „Domnule Martin, starea acestui micuţ nu se îmbunătăţeşte. Apoi a adăugat încet: „Ca să-i dăm o şansă, riscantă însă, am nevoie de permisiunea dumneavoastră ca să-1 operez imediat şi să încerc să găsesc bucăţelele de alune care au pătruns, fără îndoială, în plămâni."

Soţia mea şi cu mine eram distruşi, pentru că ne revărsaserăm toată dragostea asupra acestor doi copii.

Operaţia părea să dureze ore întregi; am aşteptat şi am aşteptat, în cele din urmă, o asistentă a venit la noi şi ne-a spus că doctorul dorea să vorbească cu noi imediat ce va ieşi din sala de operaţii. El operase prin deschiderea gâtului, fără să facă incizie. Găsise câteva dintre bucăţele de alune care intraseră în plămâni. Apoi ne-a spus trist: „Operaţia nu a avut succes, aşa că nu părăsiţi sala

de aşteptare. Va fi doar o problemă de timp. Leon a fost aşezat într-un spațiu special cu aer umidificat, care să-1 ajute la respirat, dar în dimineața următoare, gâtul i se umflase atât de mult încât aproape că nu mai putea respira. Când a fost chemat la spital, specialistul a cerut aprobarea să-1 opereze pe Leon din nou. Ne-a avertizat că va avea de făcut o traheotomie, iar această incizie îi va da posibilitatea să pătrundă în jos, în plămâni, într-o încercare suplimentară de a recupera bucățile de alune.

Am aşteptat cu nerăbdare rezultatele celei de-a doua operații. Doctorul promisese să mă vadă imediat ce va termina, dar n-a făcut aşa. în schimb, a trimis o asistentă să ne spună că nici această operație nu reuşise. Asistenta a adăugat că specialistul nu se simțea în stare să dea ochii cu noi.

Cel puțin tubul pe care Leon îl avea băgat pe gât îi permitea să respire mai uşor. Am stat lângă patul lui oră după oră, dar era greu să stai acolo şi să-1 vezi cum merge tot spre mai rău. Marți dimineața a venit şi mi-a spus că urma să părăsim spitalul fără să ne coste însă nimic, pentru că sfârşitul nu putea fi mai departe de o zi-două. Soția mea nu a putut sta mult lângă Leon privindu-1 cum se lupta să respire, aşa că s-a dus în sala de aşteptare, unde a stat zi şi noapte împreună cu o bună prietenă, care a rămas alături de ea tot timpul. Orele care au urmat au fost lungi şi obositoare.

în cele din urmă, a venit ziua de miercuri fără să aducă vreo schimbare în starea băiatului nostru. A urmat o altă zi grea, urmată de o noapte care părea să nu se mai sfârşească.

Ziua de joi a adus o înrăutățire vizibilă a stării lui; pe tubul de respirat a început să curgă o secreție grea, care făcea ca respirația să fie cu mult mai dificilă. A fost momentul când am crezut că murise şi că scurgerea aceea de puroi blocase tubul, dar apoi apărea o senzație de tuse urmată de eliminarea unei mai mari cantități de secreție. Apoi mai respira de câteva ori înainte să se repete din nou aceeaşi situație.

Când a venit joi, specialistul a spus: „Acesta este sfârşitul. S-a format un abces în plămâni. Nu are cum să mai reziste până la sfârşitul zilei." Dar a rezistat şi ziua de joi şi noaptea care a urmat. Fiecare oră care trecea credeam că este ultima, pentru că acum se lupta din greu pentru fiecare respirație.

Vineri dimineața, Leon se chinuia mai mult să respire, şi acum fiecare minut credeam că va fi ultimul. Curând după prânz, în lupta pe care o dădea ca să respire, şi-a deplasat cumva tubul din gât. A fost dus de urgență în sala se operație, unde specialistul a încercat încă o dată, dar fără succes să scoată bucățelele de alune. Crezuse că va fi o ocazie mai bună din cauza abcesului.

După această a treia operație, doctorul a venit la mine şi mi-a spus: „Domnule Martin, am făcut tot ce am putut, dar am eşuat. Este imposibil să treacă de noaptea aceasta. Numai pentru că

este un luptător atât de brav a rezistat până acum. Am pătruns acum chiar până în plămâni. E într-o stare groaznică din cauza abcesului." A spus că i-a prins brațele lui Leon în ațele, astfel încât să nu le mai poată îndoi ca să-şi tragă tubul afară.

Nu mai este nevoie să spun că, în toată această perioadă, ne rugaserăm fierbinte pentru atingerea mâinii divine. Am vegheat înlăcrimați oră după oră, aşteptând ca fiecare minut să marcheze sfârşitul. Vineri noaptea, pe la ora zece, asistenta care era de serviciu special la patul lui Leon era pe punctul de a ieşi din gardă. I-a ridicat una dintre mânuțele lui Leon care erau prinse în ațele şi, cu lacrimi curgându-i pe obraji, a spus: „La revedere, micuțule, la revedere! Am sperat tot timpul că vei reuşi, dar lupta a fost prea inegală." S-a aplecat peste el şi 1-a sărutat pe fruntea lui mică şi apoi a fugit din salon.

Mă hotărâsem să stau cu Leon până la sfârşit. Până când a fost mult prea slăbit, a spus mereu: „Nu pleca, tăticule." L-am asigurat că nu o voi face. Fiecare respirație era o luptă disperată, jalnică. Iar secreția aceea grea, care era împinsă afară după fiecare respirație chinuită, producea un miros îngrozitor, care era mai mult decât puteam suporta.

Căzând pe genunchi, am spus: „Tată, ia-1 repede, te rog. Nu-1 mai lăsa să se chinuiască. Dincolo de toate, el este al Tău. Tu doar ni l-ai împrumutat. îți mulțumesc pentru aceasta." Apoi l-am sărutat de rămas-bun şi am părăsit salonul. Am lăsat vorbă la cabinetul asistentelor că merg în camera de aşteptare şi am rugat să fiu chemat imediat ce avea să moară.

Grăbindu-mă spre sala de aşteptare, am găsit-o pe soția mea şi pe prietena ei, Edna. Imediat ce m-au văzut, au întrebat: „S-a dus Leon?"

„Nu, dar mai este doar o problemă de minute." Le-am cerut să vină cu mine.

Nu aveam nicio idee unde să merg, dar voiam să mă rog. Era o noapte rece de iarnă şi, în umbra întunecoasă a acelui spital

mare, m-am rugat din nou. Pe când eram încă pe genunchi, mi s-a părut că o lumină strălucitoare lumina asupra noastră. M-am simțit îndemnat să mai cer încă o dată: „Iubite Doamne, dacă este pentru binele lui Leon şi pentru binele cauzei Tale, atunci Te rog, pune-Ți mâna peste el. Ne-am întors în sala de aşteptare şi am aşteptat. Ora unsprezece, ora douăsprezece, ora unu, ora două şi încă nu fuseserăm chemați. Când nu am mai putut răbda, am părăsit sala de aşteptare şi m-am întors în salon. înainte de a ajunge la uşa salonului lui Leon, m-am întâlnit cu asistenta care ieşise din schimb la ora zece seara - avea o batistă pe care o sfâşiase în bucăți.

Imediat ce m-a văzut, a spus: „Domnule Martin, Leon scapă, scapă." Atunci mi-a spus că mersese în camera ei, dar nu putuse să şi-1 scoată pe Leon din minte, aşa că se întorsese în salon. Pe la ora unsprezece noaptea, temperatura lui, care fusese alarmant de ridicată, revenise la normal, iar scurgerea de puroi se oprise, astfel încât putuse fi oprită cu o valvă. De atunci, Leon începuse să respire liniştit şi căzuse într-un somn adânc.

Când l-am văzut pe Leon, aveam ochii împăienjeniți de lacrimi, dar nu erau lacrimi de tristețe, pentru că el dormea liniştit şi profund, fără niciun semn de supurare. Am aflat mai târziu că, în noaptea aceea, în biserica din Avondale, avusese loc o întâlnire specială de rugăciune şi, fără îndoială, că Dumnezeul cerurilor fusese foarte aproape de aceşti preaiubiți ai Săi care se rugaseră.

Sunt convins că Dumnezeu a îngăduit să trec prin aceeaşi experiență prin care a trecut Avraam în vechime, când Dumnezeu i-a spus: „Avraam, ia-1 pe fiul tău, pe singurul tău fiu" (Geneza 22,1.2). Ştiu că fusesem prea egoist când mă rugam ca Leon să fie vindecat şi Dumnezeu alesese să nu intervină înainte ca eu să fac sacrificiul spunând: „Tată, ia-1 mai repede, Te rog, nu-1 mai lăsa să se chinuiască." Specialistul 1-a văzut a doua zi dimineață şi apoi mi-a spus: „Domnule Martin, nu te entuziasma, pentru că acesta nu este decât unul dintre fenomenele ciudate care se

întâmplă în lumea medicală." Mi-a spus că îl vor lua pe Leon în sala de operație pentru a-i scoate tubul, dar că nu întrevedea nicio posibilitate de închidere a rănii, aşa că s-ar putea să treacă doar câteva ore şi abcesul va izbucni din nou. M-am străduit să-1 conving pe specialist că nu va mai erupe şi că Leon fusese atins de mâna marelui Medic, Cel care nu a pierdut niciodată vreun caz.

Specialistul nu mi-a trimis niciodată nota de plată pentru acele operații. Atunci când am întrebat în legătură cu aceasta, mi s-a spus că nu fusese scrisă nicio declarație de acest fel.

Din ziua aceea, Leon aproape că nu a mai fost bolnav niciodată. Astăzi, el este un medic foarte activ, cu o practică largă în suburbiile oraşului Sydney, Noul Wales de Sud.

Trebuie să fi fost un înger

Când eu, Alma şi copiii ne-am întors la serviciul misiunii, după Cel de-al Doilea Război Mondial, am fost trimişi să slujim în districtul Vailala din Papua. Aşa cum am povestit deja în primul capitol, sosirea noastră a fost pe o mare extrem de agitată şi periculoasă. în timp ce familia mea a rămas în Port Moresby, eu am plecat cu un şlep cu motor - proprietatea Companiei Australian Petroleum - încercând să ajung la gura râului Vailala. Numai providența lui Dumnezeu m-a salvat atunci când şlepul s-a răsturnat la bancul de nisip Vailala.

în cele din urmă, familia mi s-a alăturat la stația misiunii din Vailala şi am început lucrarea noastră pentru Domnul.

La câteva luni după sosirea noastră, rezervele de hrană au scăzut într-un ritm îngrijorător. în acea perioadă a anului, vremea se înrăutățea tot mai mult. Pe coasta de vest a Papuei, navele se adăposteau în singurul port existent, în timp ce valurile se spărgeau cu violență de țărm. Aşteptaserăm cu nerăbdare transportul din Sydney, Australia, care ne aprovizionase cu alimente pentru şase luni. în zilele acelea, corespondența sosea de abia la o lună, o lună şi jumătate.

După ce erau trecute prin vamă, mărfurile erau aduse la Port Moresby cu navele care făceau comerț pe coastă, la un loc de debarcare aflat cam la cinci mile depărtare de stația noastră misionară, care era situată la o sută cincizeci de mile nord-vest de Port Moresby. Ca să poată ajunge la locul de debarcare cunoscut ca

plantația de cocotieri Maira, bărcile de coastă trebuiau să traverseze vestitul banc de nisip al râului Vailala.

48

AM VĂZUT MÂNA LUI DUMNEZEU

A apărut un moment de liniştire a vremii, şi o navă de coastă a reuşit să traverseze estuarul. Ne-am bucurat că puteam astfel să avem în curând hrană pe masă, aceasta incluzând pâine proaspătă de casă. Terminaserăm făina de câteva săptămâni.

Dar bucuria noastră a fost de scurtă durată. O grevă navală a împiedicat ca alimentele noastre să ajungă de la Sydney la Port Moresby. Nu aveam altă alternativă decât să comandăm rezerve de hrană la Port Moresby. Exista totuşi o licărire de speranță. O altă navă de coastă urma să vină peste două săptămâni, la următoarea „maree regală", ca să încarce o cantitate de miez de nucă de cocos ce aştepta să fie transportată de la plantația Maira. Multe rugăciuni s-au înălțat spre cer, în timp ce încercam să întindem de slabele noastre rezerve de hrană, pe care le suplimentam cu alimente locale, alimente al căror gust încă ni se părea neplăcut.

Au trecut două săptămâni, dar, în fiecare dintre zilele acestor două săptămâni, marea părea să devină din ce în ce mai furioasă. Nicio navă nu îndrăznea să se aventureze afară din porturi. Aceasta însemna că urma să mai treacă cel puțin două săptămâni până ce o altă navă va putea veni, dacă vremea permitea.

îngrijorarea noastră creştea atunci când vedeam cum copiii noştri - acum patru la număr - pierdeau rapid în greutate din cauză că stomacurile lor nu puteau digera hrana autohtonă. Cam în perioada când urma să sosească cea de-a doua navă de coastă, rezervele noastre de hrană ajunseseră la două cutii de conserve de conopidă, a câte 450 de grame fiecare, şi ceva marmeladă.

Marea era încă agitată, dar parcă se mai domolise puțin, aşa că marți seara i-am chemat pe compatrioții mei - profesori ai stației misionare - la mine acasă pentru o întâlnire de rugăciune. Deja cunoşteau situația noastră disperată. în seara aceea, s-au înălțat rugăciuni fierbinți, pentru că ştiam că strâmtorarea noastră este ocazia lui Dumnezeu. Am mers la culcare în, noaptea aceea cu convingerea că rugăciunile noastre vor primi răspuns curând, în următoarele trei zile, era aşteptată o maree crescută, favorabilă

n.ivigației. în dimineața următoare, vinerea, entuziasmul ne-a l rcscut, pentru că un om a venit în fugă de pe coastă să ne spună • .io navă de coastă se apropia de estuarul Vailala. Stația misiunii noastre se afla cam la cinci mile spre interiorul insulei de plantație Maira şi cam la aceeaşi distanță de coastă.

Am părăsit imediat stația, împreună cu doisprezece studenți i obuşti, ca să mergem o oră şi jumătate până la terenul plantației Maira. Drumul care străbătea jungla deasă era, de fapt, o potecă îngustă pe un singur rând, dar băieții ar fi fost în stare să care suficientă hrană pentru Sabat. Am fost cumva dezamăgiți, pentru că nava nu reuşise să ajungă la țărm. Ne-am aşezat jos şi am aşteptat, în timp ce orele se scurgeau încet. Apoi un alt om a venit alergând să ne spună că marea era prea agitată pentru ca nava să poată traversa bancul de nisip şi, după câte se părea, avea să se întoarcă în Insula Yale, care se afla la câteva ore depărtare şi care oferea singurul port adevărat de pe întinderea coastei.

Pe când ne întorceam cu inimile grele, eu am propus să îngenunchem chiar acolo, în junglă, şi să spunem că încă ne vom încrede în Domnul, cu toate că nu puteam înțelege modul Său de lucru. Ridicându-ne de pe genunchi, ne-am întâlnit cu administratorul plantației, un om minunat, căruia, cu câteva săptămâni în urmă, îi dădusem două foi de plasă metalică arcuită pentru a face o cursă de prins peşte. M-am oprit un moment ca să-1 salut şi să-1 întreb dacă îi reuşise cursa de prins peşte.

Administratorul plantației mi-a spus că, înainte de începerea sezonului umed, care se instalase pe deplin cu ploile lui torențiale, el a folosit cursa de prins peşte de câteva ori pe săptămână. A continuat să-mr spună că, de câteva săptămâni, Vailala se revărsase, iar el nu a mai putut să prindă niciun peşte.

I-am spus: „Hai să tragem cursa din râu şi să vedem dacă nu cumva este peşte în ea".

„Am tras-o azi dimineață", a răspuns el, „şi nu era nimic. Plasa nici măcar nu mai este aşezată acum. Puteți să-i vedeți capătul de sus deasupra apei, acolo, lângă debarcader."

Cursa de prins peşte era cilindrică, având cam 2,40 metri lungime şi 90 centimetri în diametru, cu câte o deschizătură în formă conică la fiecare capăt. Când era aşezată orizontal în apă, părea o cursă eficientă. Cu toate acestea, acum stătea în poziție verticală, ieşind cam 30 de centimetri deasupra apelor noroioase ale râului Vailala. Ne-am luat rămas-bun de la administrator şi am pornit din nou. Cam după vreo sută de metri, am fost puternic îndemnat să mă întorc. Am ezitat. Apoi, făcându-mi curaj, l-am întrebat pe administrator dacă ar putea trage cursa de peşte afară din apă.

„Da, scoate-o, dacă vrei să vezi cum este făcută. îți dau tot ce este în ea."

Sfios, i-am rugat pe băieți să mă ajute să trag plasa pe debarcader cu ajutorul frânghiilor groase cu care era legată. Imaginați-vă surpriza pe care am avut-o să găsim în cursă un burramundi mare (peşte curat), care cântărea peste 10 kilograme.

Administratorul a rămas cu gura căscată. Cum a fost posibil ca un peşte să intre în capcană? Era posibil doar în cazul în care ar fi fost aruncat în aer, căzând apoi în plasă? Eu ştiam cum a ajuns peştele în cursă. M-am întrebat apoi dacă soția mea îl va găti în cazul în care îl vom căra până la stație. De ani de zile, pe masa noastră, nu mai fusese pusă carne.

Peştele a fost legat de o prăjină. După ce câte un băiat a apucat de fiecare capăt, am pornit din nou. Şase băieți mergeau în fața mea, doi cărau peştele şi şase mergeau în spate. Cam la jumătatea drumului de întoarcere, din poteca noastră se desprindea o altă cărare îngustă. Chiar pe marginea drumului nostru, acolo unde se desprindea cealaltă potecă, stătea o frumoasă femeie papuaşă. Am fost adânc impresionat de chipul ei frumos şi, în memorie, încă o văd stând acolo. întorcându-se către mine mi-a vorbit în limba motuan. Mi-a spus cam aşa: „Stăpâne, am un dar pentru tine". I-am mulțumit şi am întrebat-o despre ce anume era vorba.

„Uită-te!"

întorcându-mă către băieții mei, le-am spus: „Ia uitați-vă ce mi-a dăruit femeia aceasta!"

Băieții au spus în cor: „Domnule, nu este nicio femeie aici."

Pe un ton iritat, le-am spus: „Femeia care tocmai mi-a vorbit."

„Domnule, nu ți-a vorbit nicio femeie."

Nu este spre cinstea mea să spun, dar aşa le-am răspuns: „Femeia care sta aici în picioare, caraghioşilor", dar când m-am întors, ea plecase! Cât de mult am regretat că am dat drumul la acele cuvinte pripite!

Acolo unde stătuse femeia, era un sac de grâu, neobişnuit în zona aceea din interiorul insulei. Deschizând sacul, am văzut că era plin cu rădăcini de yams galbeni (o legumă asemănătoare cu cartoful). Ştiți că tipul acela de yam nu putea fi cultivat în zona aceea şi nici în împrejurimi. Băieții au legat în grabă sacul pe o altă prăjină. Şi din nou, după ce am apucat câte unul de fiecare capăt al prăjinii, am pornit spre casă.

Am reuşit cu greu să-mi stăpânesc lacrimile în timp ce ascultam discuția pe care o aveau băieții pe drum. Din nou şi din nou auzeam cuvinte ca acestea: „Trebuie să fi fost un înger" şi „De ce nu ni s-a îngăduit şi nouă să vedem îngerul sau măcar să-1 auzim vorbind? Oare pentru că pielea noastră este neagră şi a lui este albă?" I-am asigurat că nu din cauza diferenței de culoare a pielii.

Când am ajuns la stația misiunii, am telefonat soției mele. Casa noastră, aflată pe culmea unui mic deal, cam la trei sute de metri depărtare, domina împrejurimile misiunii. Am auzit-o pe soția mea izbucnind în plâns la telefon când i-am spus că nava nu reuşise să traverseze estuarul. Apoi când am întrebat-o: „Dacă aş aduce acasă un peşte, l-ai găti?"

Mi-a răspuns: „Sigur, dacă are solzi şi tot ce-i trebuie".

Vineri seara am avut la cină peşte şi yamşi. Sâmbătă la micul dejun, yamşi şi peşte; pentru prânz, peşte şi yamşi; pentru cină yamşi şi peşte; la fel şi pentru micul dejun de duminică. Curând după micul dejun de duminică, un om a venit alergând de pe țărm

să ne spună că o navă tocmai traversase bancul de nisip - ceea ce însemna că aducea alimente. Am fost din toată inima de acord cu băieții care mă însoțiseră. Trebuie să fi fost un înger. Dar lucrul care m-a pus pe genunchi a fost faptul că ființa aceea cerească, cu chipul său frumos, mă numise pe mine „Stăpân".

Vraja diavolului asupra lui Oveke

într-o zi, spre surpriza noastră, ni s-a făcut o cerere destul de ciudată. Un tânăr de aproximativ douăzeci de ani de pe coastă a cerut să fie admis ca student la şcoala misiunii. Cu anul şcolar început deja de câtva timp, aveam mai mulți studenți decât ne permitea bugetul. Dar după ce ne-am gândit bine, i-am spus că îi vom permite să rămână. Unul dintre motive era acela că el a fost primul care venea la şcoală din satul lui, sat cunoscut ca fiind centrul ritualului „puri puri", cult satanic similar „arătării osului", din mijlocul aborigenilor australieni.

Trebuie să spun că am văzut bărbați puternici, tineri, poate între optsprezece şi douăzeci şi cinci de ani, care erau desemnați să moară, deşi se aflau într-o stare perfectă de sănătate. în general, atunci când erau desemnați să moară, li se spunea că vor muri a doua zi la apusul soarelui şi nu aveai cum să-i ajuți, decât dacă puteai să fii în contact cu ei un timp suficient ca să le insufli convingerea că puterea diavolului nu se putea compara cu puterea lui Dumnezeu. Dar învățătura aceasta era inutilă după ce erau desemnați să moară. De obicei, dura câteva săptămâni şi adesea chiar câteva luni ca să le vorbeşti despre adevărul lui Hristos. Am văzut de multe ori tineri aleşi pentru moarte şi am făcut tot ce am putut pentru a-i salva, dar nu am reuşit altceva decât să-i privesc neputincios cum mor în douăzeci şi patru sau treizeci şi sase de ore.

54

AM VĂZUT MÂNA LUI DUMNEZEU

Am fost informat că la tânărul acesta, pe nume Oveke, care era doar de câteva zile la şcoala noastră, au venit câțiva prieteni din satul lui să-1 avertizeze că, dacă nu se întoarce acasă imediat, tatăl său va face *puri puri* pentru el. Nu ştiusem până atunci că tatăl său era preot satanic pe o rază destul de întinsă. Oveke a refuzat să se ducă. M-am temut pentru siguranța lui. în cursul acelor câteva zile, am petrecut mult timp încercând să-1 fac să înțeleagă faptul că Stăpânul căruia îi serveam eu era superior diavolului şi că, atunci când era în strâmtorare, tot ceea ce avea de făcut era să rostească numele lui Isus.

Oveke mi-a spus că tatăl său dorea ca el să-1 urmeze în afaceri. Un preot satanic putea pretinde aproape orice preț de la un om care dorea să scape de un duşman.

Doar o zi mai târziu, în Sabat, pe când ieşeam de la serviciul divin, unul dintre studenții mei mi-a şoptit că omul *puri puri* era la stația misiunii. M-am grăbit să-1 caut, dar, atunci când m-a văzut, a plecat înainte ca eu să-i pot vorbi.

Eram aproape sigur că nu reuşise să se apropie de Oveke, aşa că eram cumva liniştit. De fapt, nu este absolut necesar ca preotul satanic să-şi atingă victima, ci doar să se apropie de ea sau să trimită asupra ei una dintre vrăjile lui diavoleşti prin intermediul cuiva din grupul său.

La închiderea Sabatului, mi s-a spus că preotul satanic era din nou în împrejurimile misiunii. Şi din nou a fugit de mine.

Cam la o oră şi jumătate după Sabat, în timp ce serveam masa de seară, unul dintre studenți mi-a spus să vin repede. Oveke era pe moarte. Mi-au trebuit câteva minute să pricep ce-mi spunea acel student agitat şi cu răsuflarea întretăiată. Am alergat tot drumul, din vârful dealului şi până la stația misiunii. Acolo era Oveke, care făcea spume la gură şi îi curgea sânge din nas; era scuturat de un fel de convulsii.

Câțiva dintre băieți încercau să-1 țină jos. Deşi unii dintre ei erau mult mai mari decât el, Oveke reuşea să-i doboare. Doisprezece băieți nu au reuşit să-1 liniştească. Am întrebat ce se

întâmplase şi mi s-a spus, atât de către studenți, cât şi de către profesori, că, la scurt timp după ce eu plecasem acasă la închiderea Sabatului, Oveke a fost trântit la pământ şi a început să vorbească într-o limbă de neînțeles.

înainte ca cineva să poată veni să mă cheme, Oveke dispăruse şi reapăruse după vreo douăzeci de minute. Din nou, el a fost trântit la pământ şi a strigat într-o limbă pe care nimeni n-o putea înțelege. Cineva a plecat în fugă după mine, dar din nou Oveke s-a făcut nevăzut, ca apoi să reapară după douăzeci de minute în acelaşi fel misterios în care dispăruse. Apoi a plecat din nou după ce fusese trântit cu violență la pământ. Se părea că a patra reapariție coincisese cu venirea mea.

Imediat ce am fost în stare să-mi recapăt respirația şi să pun cap la cap tot ceea ce mi se spusese, mi-am dat seama că Oveke era posedat de un diavol sau de mai mulți, asemenea omului despre care ni se vorbeşte în capitolul cinci din Marcu.

I-am chemat pe profesori şi am îngenuncheat împreună pentru rugăciune. Ne-am rugat fiecare. Tot timpul cât ne-am rugat, am putut auzi cum Oveke era aruncat la pământ şi striga numele preotului satanic, pentru ca apoi să înceapă

să bolborosească într-o limbă necunoscută. Ne-am rugat ca Domnul să ne acorde biruința asupra demonului. La sfârşit, ne-am ridicat de pe genunchi ştiind că, dacă ceream, trebuia să admitem şi înfrângerea. Apoi, în disperare, am strigat astfel încât să acopăr urletele lui Oveke: „în numele Domnului Isus, îți poruncesc să ieşi afară din el."

Imediat, Oveke a fost aruncat la pământ şi s-a liniştit. Complet epuizat, Oveke stătea lungit acolo, învinețit şi sângerând puternic din rănile făcute, în timp ce fusese trântit jos cu atâta violență. Mi-am pus brațele în jurul lui şi am aşteptat să-şi recapete respirația. Apoi mi-a spus că, de când apusese soarele, fusese de trei ori până jos, pe coastă, la plantația Maira. Maira se afla cam la cinci mile depărtare şi i-ar fi luat cel puțin o oră şi jumătate ca să parcurgă acea distanță pe jos, noaptea. Şi mersul pe jos era singurul

mijloc de transport. Oveke pretindea că fusese de trei ori în ceva mai mult de o oră. Lucrul acesta părea că nu are sens, dar profesorii şi studenții mi-au mărturisit faptul că el fusese acolo şi dispăruse, reapăruse şi plecase din nou, ca să reapară şi să dispară pentru a treia oară. Deja îmi spuseseră în cor: „Aceasta este a patra oară când s-a întors."

Oveke şi-a revenit şi s-a menținut într-un excelent progres la şcoala misiunii noastre, dar trăia tot timpul cu teama că i s-ar putea întâmpla ceva. Dar, în scurt timp S-a predat pe deplin Domnului Hristos şi, de atunci, teama 1-a părăsit.

Ar trebui să mă opresc o clipă pentru a menționa că, la câtva timp după acea întâmplare, l-am întrebat pe Oveke de ce nu rostise deloc numele lui Isus în timp ce fusese stăpânit de demon. Mi-a explicat că încercase să spună numele Stăpânului, dar, de fiecare dată când încerca, de pe buze îi ieşea numele tatălui său.

într-o zi, cam la trei săptămâni după aceea, în timp ce mă aflam jos, la plantația Maira, administratorul mi-a zis: „Domnule Martin, am avut o experiență înfricoşătoare aici într-o sâmbătă noaptea, acum vreo trei săptămâni." Mi-a spus că şeful de echipă venise fugind la el acasă să-i ceară să vină repede, pentru că era un om nebun, care îi speria pe lucrători (înjur de o sută de papuaşi angajați

pe plantație), strigând la ei într-o limbă pe care nu o puteau înțelege. Administratorul mi-a spus că, pe când a ajuns el acolo, „nebunul" plecase.

După cum spunea administratorul, doar ajunsese acasă şi se aşezase iar la cartea pe care o citea când şeful de echipă a venit din nou strigând: „Stăpâne, vino repede, nebunul este iar acolo". De data aceasta, administratorul 1-a amenințat pe băiat că îl va pedepsi dacă îl cheamă până acolo doar ca să vadă că nu este nimeni.

Administratorul s-a grăbit din nou, dar intrusul plecase. Nu 1-a pedepsit pe şeful de echipă, pentru că şi el, şi toți ceilalți lucrători erau deja speriați şi abătuți.

S-a întors acasă la el, dar înainte de a reuşi să se aşeze, strigătul sa auzit din nou: „Nebunul este aici". De data aceasta, administratorul a luat cu sine o armă de foc şi a alergat către locuințele lucrătorilor doar ca să i se spună că nebunul plecase din nou. Administratorul şi-a încheiat istorisirea spunând: „Rezolvă problema şi spune-mi şi mie rezultatul". L-am întrebat dacă avea vreo idee cine era nebunul. „Nu chiar. Băieții pretindeau că a fost un băiat pe nume Oveke, care şi-a terminat contractul pe doi .mi cu câteva săptămâni în urmă. Dar eu sunt sigur că nu a fost ()veke, pentru că el a fost unul dintre cei mai buni băieți pe care i-am avut vreodată. Şi pe lângă asta, el poate vorbi doar două limbi, amândouă binecunoscute băieților mei şi mie".

Nu pot decât să repet cererea administratorului: „Află adevărul şi spune-mi răspunsul". Chiar dacă Oveke câştigase biruința prin 1 Iristos, mi-am dat curând seama că diavolul încă nu încheiase cu mine.

Luminile satului rămân aprinse

în ciuda dovezilor continue ale grijii şi călăuzirii lui Dumnezeu, lucrarea Sa părea să înainteze lent în zona noastră. Ani mulți de slujire credincioasă în regiunea Vailala din Districtul Golfului au adus relativ puține rezultate reale. Păgânismul diavolesc, superstiția şi frica erau adânc înrădăcinate în oamenii aceştia din apus, pentru care murise Stăpânul.

M-am hotărât să pun problema realizării unui progres real pe primul loc în rugăciunile mele, cerând împlinirea făgăduinței din Iacov 1,5: „Dacă îi lipseşte cuiva înțelepciunea, s-o ceară de la Domnul ... şi îi va fi dată."

După câteva săptămâni, în mintea mea s-a conturat un plan pe care îl simțeam că este inspirat de sus. Am decis să încep o evanghelizare energică şi stăruitoare.

Problema era: „Cum aş putea capta interesul oamenilor? Dacă aş conduce câte o serie de întâlniri în fiecare sat, aş putea ajunge doar la o mică parte din populație." Mi-am întrebat Stăpânul cum să rezolv această problemă şi, încet, încet, un plan a început să prindă contur în mintea mea.

Hotărându-mă asupra a zece-douăsprezece sate cu o medie de aproximativ cincizeci, şaizeci de locuitori fiecare, mi-am luat aparatul de fotografiat şi am făcut câte două serii de fotografii color în fiecare sat, prinzând în imagini grupuri de bătrâni stând la sfat, grupuri de tineri, mame hrănindu-şi copiii sau fete şi băieți

jucându-se pe malul mării. Am încercat să iau aceste imagini fără CB locuitorii să-şi dea seama ce fac.

In timpul celor câteva săptămâni cât am aşteptat foliile transparente să vină din Australia, am petrecut fiecare clipă liberă pentru a pregăti studiile cele mai potrivite pentru papuaşi. Am hiat studiile până am ajuns la şaisprezece. Puteam prezenta aceste subiecte pe parcursul a trei zile, programând câte cinci sau şase

întâlniri pe zi.

Următorul pas a fost să trimit după cei cincisprezece profesori clin afara stației, incluzând şi câțiva frați întăriți prin binecuvântare. Practic, în fiecare caz, aceşti oameni lucraseră ani de zile fără vreun rezultat vizibil. Adunând în fiecare dimineață acest grup de profesori, timp de opt sau zece zile, i-am înmânat fiecăruia copii bătute la maşină a câte două predici scrise în limba motuan, începând cu cele pe care planificasem să le țin la începutul campaniei noastre evanghelistice. Explicațiile subiectelor erau foarte detaliate. Toate ilustrațiile şi punctele importante fuseseră subliniate cu roşu pentru accentuare. Le-am spus

să studieze cu atenție aceste explicații în cele patru ore ale dimineții, când elevii erau supravegheați şi eu eram ocupat la dispensar.

Imediat după ce orele de curs s-au încheiat şi elevilor li s-au dat temele pentru acasă, i-am chemat pe profesori în clădirea şcolii şi am prezentat două dintre predicile mele de evanghelizare, făcând pauză între ele şi dându-le tot timpul posibilitatea să pună întrebări cu privire la orice punct care li se părea neclar.

în după-amiaza următoare, a doua zi, înainte de a prezenta studiile trei şi patru, i-am luat pe doi dintre profesori şi le-am cerut să prezinte pe rând câte una dintre predicile pe care eu le prezentasem cu o zi înainte. M-am aşezat în clasă şi nu i-am cruțat de criticile mele constructive, referitoare la lipsurile pe care le aveau în predicare.

Faptul că profesorilor nu li se spusese cine va fi chemat să țină următoarele două predici i-a motivat pentru o pregătire cât se

poate de stăruitoare. Au studiat aşa cum nu mai studiaseră niciodată până atunci. Programul nostru zilnic a devenit foarte interesant, pentru că ne-am întâlnit în fiecare după-amiază ca să ascultăm predicându-se din explicațiile mele.

Când a venit timpul ca cel de-ai. şaisprezecelea studiu să fie prezentat, profesorii mei ardeau de nerăbdare „să înceapă". Au fost dezamăgiți când le-am spus că urma să mă asculte din nou predicând, acum într-o campanie adevărată.

Am ajuns la primul sat ales de pe coastă într-o după-amiază, târziu, cărând cu noi hrană suficientă pentru trei zile, o baterie (ca aceea de maşină), un proiector, un ecran şi un bec electric puternic. Bateria era pentru funcționarea proiectorului.

După căderea întunericului, am proiectat pe ecran prima imagine. Era o imagine luată chiar din satul acela. Impactul a fost fantastic. Pur şi simplu, oamenii se revărsau cu adevărat din casele lor întunecate ca să se vadă pentru prima dată pe ecran. După ce le-am arătat cam o jumătate de duzină de diapozitive, i-am anunțat că mai am încă o mulțime de imagini pe care le voi arăta puțin mai târziu, dar mai întâi voiam să stau puțin de vorbă cu ei chiar în limba lor. Apoi am început primul meu studiu, cam în acelaşi fel în care am fi

început o campanie de evanghelizare în țara noastră,-dar mult mai simplificat şi mai adaptat condițiilor locale.

De la prima întâlnire, ne-am dat seama că le captasem interesul, aşa că le-am arătat încă şase diapozitive şi i-am anunțat că va mai fi o altă întâlnire la ora şase în dimineața următoare. Au venit din nou cu toții. Am avut o altă întâlnire la zece dimineața, alta la ora două după-amiază, încă una la patru şi ultima, seara, când le-am mai arătat câteva diapozitive. La sfârşitul campaniei de trei zile, am făcut un apel ca aceia care doreau să se alăture clasei de botez să iasă în față, şi au venit treizeci şi opt dintre cei patruzeci de locuitori. Am lăsat acolo, cu ei, pe unul dintre profesori, ca să ducă interesul trezit până la împlinire.

Am ajuns în satul următor şi, înainte de a începe cea de-a doua rampanie, am fost abordat de câțiva dintre profesori, doi dintre |j hirotoniți, care m-au întrebat dacă nu s-ar putea să fie unul dintre ei predicatorul pentru seria următoare. Răspunsul meu a fost unul emfatic: „Nu. Mă veți asculta din nou pe mine predicând." Acesta era un sat mai mare, dar şi aici, păstrând proporțiile, am avut proporțional aceleaşi rezultate.

Apoi ne-am dus în satul natal al lui Oveke. în satul acesta au venit la mine doi bărbați hirotoniți, pastorul Koivi şi pastorul Jama, iiigându-mă insistent să-i las pe oricare dintre ei să fie evanghelist în acea ocazie. I-am refuzat din nou, în primul rând pentru că era vorba de satul lui Oveke, chiar centrul cultului satanic şi casa preotului satanic. M-am temut că s-ar putea să întâmpinăm opoziție, fiind chiar pe pământul vrăjit al diavolului.

După prima întâlnire, am fost confruntat de unul dintre oamenii preotului satanic, care mi-a spus să părăsesc satul „că altfel ..." In dimineața următoare, în timpul întâlnirii de la ora şase, am fost întrerupt destul de violent şi mi s-a spus că, dacă nu mă opresc imediat, voi muri a doua zi la apusul soarelui. Preoților satanici le place să obțină ceva care aparține viitoarei victime, cum ar fi un dinte, o bucată de unghie sau chiar un fir de păr de pe capul victimei. Aceasta îi face să fie siguri de moartea victimei lor. Atunci când mi s-a spus că voi muri a doua zi la apusul soarelui, mi-am trecut degetele prin păr scoțând câteva fire şi i le-am dat ambasadorului diavolului ca să-1 fac să plece.

în cursul întâlnirii de după-amiază, am observat că preotul satanic stătea la mică distanță de auditoriu, părând că ascultă fiecare cuvânt pe care îl rosteam.

La încheierea întâlnirii, a trimis pe cineva să mă întrebe cum mă simt. Răspunsul meu a fost: „Niciodată nu m-am simțit mai bine." A părut uimit. La toate întâlnirile de a doua zi, preotul satanic a fost prezent. După fiecare întâlnire, a trimis pe cineva să mă întrebe cum mă simțeam, iar eu răspundeam întotdeauna: „Niciodată nu m-am simțit mai bine".

62

AM VĂZUT MÂNA LUI DUMNEZEU

în seara aceea, la sfârşitul seriei de întâlniri, aproape cincizeci de oameni s-au angajat să-L urmeze pe Domnul lor ca răspuns la apelul meu de a se alătura clasei de botez. Imaginați-vă bucuria mea când l-am văzut pe preotul satanic venind până acolo unde stăteam eu. Mi-a întins un mic săculeț țesut, care conținea toate farmecele lui satanice. Cu o voce tremurândă, m-a întrebat cum mă simțeam. I-am răspuns din nou: „Niciodată nu m-am simțit mai bine". Cu glasul sugrumat de emoție, mi-a spus: „Stăpâne, am încercat tot ce ştiu ca să te omor prin *puri puri,* dar nimic nu a avut efect. Dumnezeul căruia îi slujeşti tu este mai puternic decât cel căruia îi slujesc eu. Vreau să-L urmez pe Dumnezeul tău".

Ar fi trebuit să ard acele farmece diavoleşti chiar în noaptea aceea, dar, obosit după cea de-a treia campanie, le-am lăsat până dimineața. La puțin timp după ce m-am culcat, am fost trezit de prezența cuiva în casa în care dormeam. Apoi am simțit că mâini mai puternice decât ale mele se strângeau în jurul gâtului meu -mâini care urmau să mă sugrume. Cu o voce gâtuită, disperată, am strigat: „în numele Domnului Isus Hristos, îți poruncesc să mă laşi în pace!" Imediat am fost eliberat de puterea diavolului.

După o pauză de câteva zile, ne-am lansat „atacul pentru Hristos" în cel de-al patrulea sat, dar de data aceasta i-am dat pastorului Koivi privilegiul de a ține predica. Rezultatele pastorului Koivi au fost comparabil favorabile cu cele din satele precedente. I-am spus că îi voi da încă doi profesori şi că ei trei vor ține întâlniri în şase sate, fiecare urmând să țină câte două serii.

Apoi a fost rândul pastorului Paul Jama. Am făcut şi cu el acelaşi lucru, numai că, de data aceasta, nu am mai avut profesori care să continue lucrarea după încheierea seriilor de întâlniri, deoarece clasele noastre de botez ajunseseră la şase sute de participanți. Câteva luni mai târziu, mi-am dat seama că vom putea boteza la sfârşitul anului cel puțin cinci sute de persoane. Mi-am luat

concediul (şi aşa întârziat) cu teamă şi îngrijorare, pentru că fondurile limitate nu permiteau ca un alt european să-mi țină locul

si să se ocupe de treburile mele de la stație. Am fost foarte dezamăgit că nu am putut să-mi închei concediul pentru a mă întoarce la timp pentru botez. A fost cel mai mare botez din vremea aceea în Diviziunea Australiană; într-o singură zi fiind botezate 331 de persoane.

Barca pe care nu am putut s-o ducem acasă

în câteva ocazii, la întâlnirile anuale şi semestriale ale comitetului, care se țineau la sediul nostru din Port Moresby, mi-am exprimat dorința de a avea încă o barcă pe care s-o folosesc în lucrarea mea. Cea de patruzeci de picioare pe care o aveam deja, era o îmbunătățire minunată față de deplasarea cu canoea, singura posibilitate pe care o avusesem în primii ani ai experienței mele misionare în districtul Vailala.

Deplasările erau foarte dificile în Vailala, deoarece singurele mijloace de tranisport erau pe jos în interiorul insulei şi cu canoea pentru lucrarea de pe coastă sau de pe cursul râului. Aceste călătorii mă țineau de fiecare dată cam opt săptămâni departe de casă. De multe ori, în timp ce călătoream cu canoea, eu şi însoțitorii mei eram prinşi de câte o ploaie torențială tropicală, care ne uda până la piele. Cu toate acestea, având numai două anotimpuri, cald şi foarte cald, aceste averse nu ne îngrijorau prea tare.

Poate că a părut o lipsă de recunoştință să cer o a doua barcă. Fusesem emoționat când o barcă de 40 de picioare a fost cumpărată la mâna a doua pentru zona Vailala. Aceasta însemna că aveam să călătoresc mult mai repede, că aveam să acopăr teritorii mai mari şi să petrec mai mult timp cu familia mea.

Barca aceasta se dovedise o mare binecuvântare, dar întotdeauna mă îngrijorase, pentru că avea pescajul foarte jos, şi aceasta ;ntă un posibil pericol la traversarea bancurilor de nisip.

N-ar fi putut rămâne pe poziție de plutire dacă la un val mai puternic ar fi ajuns cu pescajul la nisip.

De aceea, de numeroase ori, îmi exprimasem la întrunirile de comitet dorința de a avea şi o barcă mai mică, cu pescaj mic, care să poată naviga în ape

mai puțin adânci şi cu ajutorul căreia să pot ajunge în mult mai multe sate. Dar banii au fost întotdeauna o problemă, şi astfel, proiectului meu de a avea o barcă mai mică, i s-a acordat puțină atenție.

După vreo doi ani de prezentare a cererii mele, am fost cu adevărat recunoscător când, dintr-o altă stație a misiunii noastre aflată în vecinătatea Portului Moresby, s-a repartizat pentru districtul meu o aşa-numită balenieră căreia i se pusese un motor nou. Era doar o navă deschisă, de paisprezece picioare, dar era ideală pentru nevoile mele. Acum, problema era cum s-o aducem acasă. Ca să o urcăm pe cea de 40 de picioare, ar fi fost o supraîncărcare a acesteia în partea superioară, devenind astfel prea grea pentru marea care era din ce în ce mai agitată. Singura alternativă era să o remorcăm în spatele navei mai mari pe distanța de 150 de mile. Am cumpărat trei sute de picioare (aproximativ 100 metri) de frânghie nouă, groasă de nouă centimetri, după care a trebuit să mai aşteptăm câteva zile din cauza mării înfuriate.

Marți după-amiază, părea că se văd semne sigure de îmbunătățire a vremii, aşa că mi-am informat echipajul că vom pleca a doua zi în zori. Am călătorit toată ziua pe o mare foarte dificilă, dar nu am întâmpinat nicio problemă şi am ajuns în Insula Yule, singurul port adevărat pe toată coasta, vineri după-amiaza. Planul nostru era să petrecem un Sabat liniştit în acele ape sigure şi, la ora zece sâmbătă noaptea, să pornim spre Vailala. Acest plan ne-ar fi dat timp suficient ca să ajungem la gura râului Vailala înainte de începerea fluxului maxim.

Sâmbătă după-amiaza a aruncat ancora lângă noi o navă de coastă destul de mare, condusă de căpitanul Dave Lamart, probabil cel mai bun căpitan care a navigat vreodată în apele nesigure şi

înşelătoare ale Papuei. L-am întrebat pe Dave în legătură cu marea. Mi-a răspuns cu un singur cuvânt: „înspăimântătoare". M-a întrebat la ce oră fixasem plecarea şi i-am spus că la zece seara. Dave mi-a răspuns: „Ar trebui să fie bine, Elwyn. Marea s-a mai liniştit puțin în ultimele două ore, iar raportul meteo este încurajator. Aşa că, pe la zece diseară, totul va fi bine".

Am încheiat Sabatul şi, în puținele clipe care mai rămăseseră până la căderea întunericului, ne-am făcut cu greu drum printre nişte recife, unde trebuia să schimbăm cursul la câteva minute. Am aruncat ancora la ora şapte

după-amiază, în punctul din care ştiam că aş putea trece prin restul pasajului dintre stânci cu ajutorul compasului, pe un curs drept, chiar dacă pasajul nu era prea lat.

Noaptea, care se dovedea a fi neagră ca smoala, nu ne-a îngrijorat prea mult, pentru că ştiam că ne vom putea descurca cu ajutorul compasului. Curând după ora zece, am ridicat ancora şi am pornit înainte prin noapte cu viteză maximă. Imediat ce am ieşit dintre stânci, ne-am trezit într-o mare teribil de înfuriată şi fără nicio cale/de întoarcere, pentru că, pe toată coasta, nu era far de semnalizare, decât la Port Moresby.

Singurul lucru pe care-1 puteam face era să mergem înainte, chiar dacă nu vedeam deloc cum ar fi putut nava să atingă o viteză cu care să învingă valurile. Am pus nava, pentru o oră şi jumătate, drept pe direcția valurilor şi aproape în unghi drept față de linia coastei, astfel încât să ne îndepărtăm de stânci. Era aproape imposibil să ne menținem cursul. Valurile se spărgeau pe punte.

înaintam aşa cam de o oră, când unul dintre membrii echipajului a venit şi mi-a spus: „Stăpâne, baleniera nu mai este". Nu mi-a venit să cred, dar, când am tras de frânghia cea nouă cu care fusese legată, am descoperit că se rupsese ca o bucată de pânză. Este extrem de periculos să faci manevre când marea este agitată, dar am simțit că trebuia să găsesc barca mea cea „nouă". Cu ajutorul unui proiector puternic, ne-am uitat după baleniera cam o

oră până am găsit-o. Ştiam că nu putea să se fi scufundat, pentru că avea sub punte nişte rezervoare mari, impermeabile.

în timp ce ne apropiam de baleniera, unul dintre băieți a plonjat peste bord în apele furioase şi curând nu l-am mai văzut. Am strigat la băiatul care-1 căuta cu disperare pe colegul său cu ajutorul proiectorului să țină lumina îndreptată asupra balenierei şi să nu o mai mişte. în câteva minute, am văzut un cap ieşind la suprafață în apropierea balenierei. Apoi l-am văzut pe băiat cățărându-se în baleniera. Ceilalți membrii ai echipajului i-au aruncat frânghia. Eu nu am putut lăsa cârma ca să mă uit, dar ceilalți mi-au spus că băiatul s-a întors în siguranță pe vas, târân-du-se de-a lungul frânghiei. Astfel, aveam din nou baleniera legată la frânghie.

Faptul că nu ştiam unde ne aflăm era puțin spus neliniştitor. Puteam să ne aflăm zece mile în susul coastei sau zece mile în josul coastei sau, ceea ce era şi mai îngrijorător, ne puteam afla chiar lângă stânci. Nu puteam vedea la o jumătate de metru în față fără proiector. Am hotărât să pun din nou nava pe direcția valurilor pentru încă o oră şi jumătate.

înaintam aşa de aproape o oră, iar marea devenea cu fiecare minut tot mai furioasă, când unul dintre băieți a strigat la mine: „Stăpâne, baleniera nu mai este"; bineînțeles, frânghia aceea groasă de nouă centimetri fusese ruptă iar de valurile uriaşe, ca un fir de bumbac.

Din nou ne-am întors în apele furioase şi, după o jumătate de oră de căutări cu ajutorul proiectorului, am găsit baleniera. Le-am ordonat băieților să scoată lanțul ancorei. Aveam vreo unsprezece metri de lanț aproape de grosimea degetului mic. Plin de încredere, le-am spus băieților că niciun val nu va putea să-1 rupă. Am trecut din nou prin aceleaşi situații periculoase şi dificile ca mai înainte, dar, în cele din urmă, aveam iarăşi baleitieri la remorcă.

08

AM VĂZUT MÂNA LUI DUMNEZEU

Acum eram mai îngrijorat ca niciodată. De data asta probabil fuseserăm duşi zece metri în susul sau în josul coastei sau poate că ne găseam chiar lângă stânci.

Fără să ştiu cu certitudine, am hotărât să mai pun vasul încă o oră şi jumătate pe direcția valurilor. A mai trecut o jumătate de oră până când băieții au strigat din nou: „Stăpâne, nu mai avem baleniera". Pur şi simplu, nu mi-a venit să cred. Când lanțul a fost tras la bord, am văzut că prora balenierei fusese smulsă şi atârna încă de lanț.

întorcându-ne pentru a treia oară, am decis că, dacă vom reuşi să găsim baleniera, voi încerca să scot motorul cel nou afară din ea. Asta însemna să desfac vreo douăsprezece şuruburi, să leg frânghia în jurul motorului şi să-1 urc pe punte. I-am cerut celui mai capabil băiat din echipaj, cel care sărise în mare, să lege frânghia, să preia cârma şi să încerce să țină barca pe direcția valurilor. I-am spus băiatului de la proiector să țină lumina pe baleniera, iar eu voi încerca să fac restul.

Luând cu mine două chei reglabile, mă pregăteam să sar în valuri, când trei dintre membri echipajului s-au agățat de mine şi, cu lacrimile curgându-le pe

obraji, mi-au spus: „Stăpâne, nu poți pleca. Dacă unul dintre noi se pierde, nu contează, dar, dacă pieri tu, atunci toți suntem pierduți, pentru că nu ştim unde ne aflăm". Ştiam că au nevoie de mine, dar ştiam, de asemenea, că ei n-ar fi ştiut ce şuruburi să desfacă.

Exista doar o singură alternativă - să renunț la baleniera. Era deja plină cu apă şi doar rezervoarele impermeabile o țineau să nu se scufunde de tot. Era o decizie chinuitoare. Deşi îmi dădeam seama că barca noastră nu mai putea să înfrunte mult timp marea agitată, am hotărât să o pun din nou pe direcția valurilor. Fără să am nici cea mai vagă idee unde ne aflăm, am potrivit cursul care credeam că ne scoate drept în larg.

Lăsând secundul la cârmă, am coborât în cabină şi mi-am descărcat inima înaintea Stăpânului mărilor, ştiind că El poate

certa vântul şi marea, aşa cum a făcut-o atunci când era pe Marea Galileii împreună cu ucenicii şi a rostit cuvintele: „Taci, fii liniştită". I-am spus că eram pierduți în apele înfuriate.

M-am simțit îndemnat să schimb cursul de navigație la cap compas 0 90 corespunzător estului. Lucrul acesta mi se părea cu totul greşit, dar m-am grăbit către timonă, am potrivit cursul şi le-am spus băieților să nu-1 modifice decât dacă le voi spune eu. Apoi, mergând pe punte, am pus un băiat să se uite după orice lumină de foc din vreun sat. Mi-a răspuns: „Stăpâne, într-o noapte ca aceasta, nu se poate vedea nimic". I-am cerut să fie atent la orice zgomot de valuri care se sparg de stânci. Mi-a răspuns din nou: „Nu se poate auzi nimic într-o noapte ca aceasta". Singura cale de a-1 feri să fie luat de ape peste bord a fost să-1 leg de catarg cu ceea ce mai rămăsese din frânghia balenierei. întorcându-mă la timonă, am preluat din nou cârma, dar, la fiecare cincisprezece-douăzeci de minute, lăsam un băiat în locul meu pentru puțin timp şi mergeam pe punte să întreb dacă se vedea vreo lumină de foc sau dacă se auzea vreun sunet de valuri spărgându-se de stânci. De fiecare dată mi se răspundea cu aceleaşi cuvinte: „Stăpâne, pe o noapte ca asta, nu poți vedea sau auzi nimic".

După puțin timp, m-am simțit brusc inspirat să fac o modificare majoră a cursului. Şi asta am făcut imediat. Din nou şi din nou mergeam pe punte să

întreb dacă se putea vedea sau auzi peste zgomotul valurilor. în cele din urmă, băiatul mi-a spus: „Stăpâne, marea pare să se liniştească puţin" şi apoi, peste câteva clipe, ne aflam în ape liniştite. Am oprit motorul şi ne-am rugat. In scurt timp s-a luminat de ziuă şi, dacă vă vine să credeți, ne aflam în siguranță, dincolo de stâncile printre care trecuserăm noaptea precedentă la ora zece. Eram chiar în locul în care fuseserăm ancorați. Am aruncat ancora lângă vasul lui Dave Lamart şi el ne-a strigat: „Părinte, am crezut că plecați azi-noapte la zece". I-am spus că plecaserăm, dar a refuzat categoric să mă creadă. Mi-a spus: „Niciun om, indiferent cât de bun navigator este, n-ar

fi putut să plece azi noapte la ora aceea şi să-şi găsească drumul înapoi, printre stânci, pentru a fi ancorat lângă mine înainte de răsăritul soarelui. Poate la câteva ore după răsăritul soarelui, da".

Şi astăzi cred că mi-ar fi fost destul de greu să pilotez nava printre stâncile acelea pe timp de zi şi, ca să fac lucrul acesta, ar fi trebuit să schimb cursul de douăzeci de ori, şi totuşi Căpitanul meu cunoaşte un loc de trecere pe unde barca noastră a intrat cu doar două schimbări de direcție.

La câteva zile după aceea, când apele s-au liniştit, am căutat peste tot de-a lungul coastei, întrebând în aproape fiecare sat dacă au văzut vreo epavă de balenieră, dar n-a mai fost văzută niciodată de-atunci.

Cucerindu-i pe kukukuku-şi

Două provocări care păreau irealizabile îmi produceau întotdeauna strângere de inimă. Una era vastul teritoriu necucerit al tribului kukukuku, iar cealaltă, regiunea de canibali din interiorul părții vestice a Papuei.

însuşi numele de kukukuku era rostit cu buze tremurânde de către membrii triburilor din Papua de vest. Patrula militară guvernamentală poate da mărturie că, de multe ori în timpul rondurilor, şi-au stăpânit cu greu hamalii plătiți când se întâmpla ca aceştia să vadă urme de picior de kukukuku.

Acest mic popor sălbatic sunt pigmeii din Noua Guinee, din câte am putut eu constata. Ei nu sunt canibali, ci ucid mai degrabă de dragul de a ucide. Crima pare să-şi aibă originea în chiar sistemul lor de superstiții şi obiceiuri. Un bărbat nu-şi dovedeşte bărbăția decât dacă suprimă o viață şi, bineînțeles, cu cât ia mai multe vieți, cu atât este mai bărbat. Atunci când un războinic kukukuku se

prezintă la şeful de trib cu capul unui om proaspăt ucis, care aparține unui alt trib, primeşte imediat de la acesta o pană de pasăre rinocer (o pasăre destul de rară în Noua Guinee) pe care să şi-o prindă în păr. Am văzut mulți kukukuku-şi având atât de multe pene încât nu li se mai putea vedea părul. Instinctul de a ucide este atât de impregnat în modul lor de viață, încât tinerele lor nu vor să aibă nimic de-a face cu un tânăr care nu poartă pene de pasăre rinocer. Un tânăr devine cu atât mai admirat şi mai curtat pentru însurătoare, cu cât poartă mai multe pene.

Aceşti oameni sălbatici reprezintă un pericol de moarte atunci când au cu ei arcul şi săgețile. Nu le-aş da ocazia să tragă cu arcul

în mine nici de la 500 de metri, dacă aş putea evita lucrul acesta. I-am văzut de multe ori scoțând o săgeată şi trăgând rapid într-o pasăre, de mărimea unei vrăbii, aflată la 35-40 de metri sau chiar mai mult în văzduh. Inevitabil, mica pasăre cădea la pământ şi cel mai adesea săgeata nu mai putea fi văzută vreodată.

Intr-una dintre zile, în timp ce mă plimbam pe malul râului împreună cu doi războinici kukukuku, unul dintre ei a scos repede o săgeată şi a tras, cu toate că eu nu văzusem nimic în apă în momentul acela. Câteva clipe mai târziu, la suprafața apei a apărut un peşte cu jumătate din măruntaie scoase.

Kukukuku-şii folosesc săgeți otrăvite numai împotriva vrăjmaşilor, dar niciodată atunci când vânează pentru hrană. Au cel puțin două metode prin care îşi otrăvesc săgețile. Una este prin amestecarea sevei de la câțiva copaci şi plante agățătoare; cealaltă este prin introducerea vârfului săgeții în carne de om intrată în putrefacție, provocând astfel septicemie. Ambele metode conduceau la o moarte violentă în decurs de câteva zile. Capul săgeților are adesea în vârf os de om sau de casuar (o pasăre mare, înrudită cu struțul) care este astfel crestat încât să formeze un vârf cu țepi şi scobit pe dinăuntru. Otrava este aşezată în această scobitură şi osul este lipit bine în capătul săgeții. Singura posibilitate de a scoate săgeata este de a o împinge în victimă, ca să iasă pe partea cealaltă. A încerca să o scoți pe unde a pătruns în corp înseamnă să faci ca osul otrăvit să rămână înăuntru. în general, rana provocată de o săgeată otrăvită este suficientă pentru a provoca moartea în câteva zile.

Multe şi variate sunt obiceiurile tribului kukukuku. Dacă o mamă moare la naştere, lucru care se întâmplă adesea, ea este îngropată cu faţa în sus într-un mormânt nu mai adânc de 35 de centimetri. Partea inferioară a corpului este acoperită, dar pieptul şi faţa sunt lăsate goale. Apoi, de un copac mai înalt, care-şi întinde ramurile deasupra mormântului, este legată o funie. (Funia folosită este fie o coardă de viţă care creşte în pădurea tropicală şi care

ajunge uneori la sute de metri sau chiar mai mult, fie făcută din scoarţa unor anumiţi copaci sau din fibră de cocotier.) Capătul de jos al funiei este legat în jurul copilaşului nou-născut, fiind lăsat astfel suspendat deasupra pieptului mamei moarte. Speculaţia este că, dacă un nou-născut băiat este destinat să devină un războinic viteaz - sau în cazul unei fetiţe, să ajungă să dea naştere la mulţi copii -, atunci bebeluşul trebuie să fie destul de puternic încât să ajungă la sursa de lapte de dedesubt. Nu mai este nevoie să spun că niciunul nu supravieţuieşte. Şi lucrul acesta aşază un stigmat asupra mamei moarte, considerându-se că a fost incapabilă să dea naştere unui copil bun.

Un alt obicei specific tribului kukukuku este în legătură cu bărbatul care moare sau este ucis. Soţia sau soţiile sale devin atunci proprietatea primului bărbat care le pretinde. Copiii celui mort sunt lăsaţi să trăiască numai dacă nu cer de mâncare. Dacă cer, ei sunt duşi de noul tată într-un tufiş şi acolo li se străpunge gâtul cu un cuţit de bambus. Am văzut astfel de orfani nefericiţi târându-se pe pământ şi căutând firimituri de mâncare. Se târau pentru că erau prea slăbiţi ca să poată sta în picioare.

într-o ocazie, am găsit doi astfel de copilaşi care erau numai piele şi oase şi care aveau pe ei răni mari, intrate în putrefacţie şi pline de viermi. I-am luat la staţia noastră, unde i-am îngrijit până ce s-au însănătoşit. Multe luni mai târziu, a trebuit s-o duc pe soţia mea la Port Moresby pentru a primi asistenţă medicală. I-am lăsat pe micuţii kukukuku-şi în grija lui Haru Hariva, directorul şcolii şi în acelaşi timp conducătorul staţiei Vailala. Mai târziu, Haru mi-a spus că, din clipa în care eu şi soţia mea am plecat, micuţii au fost trişti şi neliniştiţi şi nu au putut fi nicicum convinşi să mănânce. Atunci când ne-am întors din Port Moresby, am vărsat lacrimi pe două morminte proaspăt acoperite, aflate în incinta misiunii.

Membrii tribului kukukuku sunt nomazi, care rareori se stabilesc într-un loc pentru a alcătui un sat. în loc de aceasta, ei

trăiesc în adăposturi înjghebate din câteva foi de coajă de copac, rezemate de copaci sau de buşteni. Plantează grădini şi apoi pleacă, ştiind exact când să se întoarcă pentru a aduna recolta.

Din cauza fricii permanente pe care o au de raidurile vânătorilor de capete din alte triburi, bărbaţii stau treji toată noaptea ca să păzească aşezământul. Ei dorm în cursul zilei, în timp ce femeile plantează grădinile.

înainte de prima mea vizită în mijlocul acestor oameni, m-am rugat şi m-am gândit mult, rugându-L pe Domnul să pregătească El calea. Călătoria a fost plănuită cu grijă pentru perioada când peştii veneau spre cursul superior al râurilor pentru depunerea icrelor. Localnicii pot spune cu exactitate perioada când peştii vin din mare şi urcă în susul râului, până la izvoare.

Când în campus s-a răspândit ştirea că vasul va pleca în câteva zile spre cursul superior al râului Vailala, la hotarele teritoriului tribului kukukuku, membrii echipajului au venit la mine unul câte unul aducând multe şi variate motive pentru care nu vor fi în stare să facă această excursie deosebită. Unul dintre ei mi-a spus: „Stăpâne, ştii că am de luat câteva zile libere şi aş vrea să le iau acum". Un altul a spus că mama soției lui era bolnavă şi că se gândise să nu plece de-acasă tocmai atunci. I-am înțeles, pentru că ei crescuseră acolo cu frica de înspăimântătorii kukukuku-şi. Cu toate acestea, nu am întâmpinat dificultăți reale în a găsi suficient ajutor pentru a echipa barca. Aveam cu mine pe omul meu de bază, mâna mea dreaptă, pastorul Paul Jama, băştinaş din Insulele Solomon, un om în care nu există frică.

După ce am navigat câteva zile în susul râului Vailala, am intrat pe un afluent al acestuia, şi anume râul Ivari. După puțin timp, am ştiut că ne aflăm pe teritoriul tribului kukukuku, pentru că puteam vedea oameni micuți care săreau din copac în copac. De multe ori, tot ceea ce puteam vedea era un vârf de săgeată care se ivea din spatele câte unui trunchi de copac. Câteva mile mai sus, pe râul Ivari, am observat un luminiş unde copacii fuseseră

doborâți de curând. Un astfel de loc defrişat este un indiciu sigur că acolo se plantează o grădină. Ei doboară la pământ copaci mari din junglă şi în locul acestora îşi plantează grădinile. In timp, arbuştii se usucă şi plantele cultivate în grădină îşi găsesc loc să crească printre ei.

Le-am cerut oamenilor să arunce ancora astfel încât să putem merge la țărm. Ei au încercat la unison să mă asigure că pe-acolo nu era niciun kukukuku. Nu mai era nevoie să spun că ei nu aveau de unde să ştie dacă este sau nu, pentru că nici ei şi nici eu nu mai fuseserăm acolo înainte. Aşadar, ordinul meu a fost să oprească, să arunce ancora şi să coboare barca.

Niciodată înainte nu mai avusesem un echipaj atât de activ. Au hotărât că trebuie să rămână toți la bord ca să spele punțile, să curețe motorul şi, în general, să facă o curățenie de primăvară. Pastorul Paul şi cu mine am coborât în barcă şi am vâslit până la mal. Era un adevărat soldat al crucii şi era întotdeauna gata de aventură.

Nu cunoşteam decât un singur cuvânt în limba kukukuku. Acest cuvânt era *miroki,* care înseamnă „vino". Coborând din barcă şi urcând apoi malul râului, am strigat tot timpul: „Miroki, miroki!" până ce aproape am răguşit, dar de venit, nu au venit. Am început să mă întreb dacă nu cumva băieții au avut dreptate când mi-au spus că acolo nu erau kukukuku-şi.

Strigând încă o dată „Miroki!", am fost surprinşi să vedem un tânăr războinic care venea spre noi lângă un copac doborât la pământ. Avea săgeata îndreptată spre noi. Am fost uimiți când ne-a spus în limba motuan: „Ce vreți?"

„Suntem prieteni. Am venit să vă vindecăm bolnavii şi să vă arătăm un nou mod de viață".

„Nu sunteți prietenii noştri. Ne sunteți vrăjmaşi. Ați venit să ne arestați pentru crimele noastre".

Se întâmplase că, în urmă cu doi ani, o patrulă guvernamentală trecuse printr-o zonă a teritoriului kukukuku-silor şi făcuse un

raid printre vânătorii de capete din acest trib. Polițiştii îi arestaseră atunci pe toți vânătorii de capete pe care îi prinseseră, i-au dus cu ei la stația guvernamentală de pe coastă şi i-au băgat la închisoare.

Am întâmpinat dificultăți în a-1 convinge pe tânărul războinic că le eram prieteni şi că veniserăm pentru a-i ajuta. Dar când, în cele din urmă, am reuşit să ajung până la el, a strigat: „Miroki!", şi camarazii lui au ieşit de peste tot.

Cum de cunoştea acest tânăr limba motuan? Se pare că, pe când era doar un băiețel, fusese dus pe coastă, unde fusese vândut pentru un cuțit de tăiat crengi şi tufişuri. Kukukuku-şii, fiind un popor care locuieşte în interiorul insulei, sunt avizi după unelte din oțel şi obişnuiesc să vândă copii mici pentru câte un topor sau cuțit.

Acest tânăr fusese crescut între oameni care vorbeau limba motuan, dar când a ajuns la maturitate, într-o noapte a fugit pentru a ajunge acolo unde auzise că nişte oameni din tribul lui au coborât din munți ca să vândă o fetiță pentru un topor. S-a alăturat astfel poporului său şi s-a întors în munți, unde a trebuit să învețe din nou limba.

Tânărul războinic a devenit interpretul meu. Limba motuan era, de fapt, limba mamei sale. Pastorul Paul şi cu mine ne-am ocupat de numeroasele probleme medicaie ale oamenilor. în timp ce eu am tratat câteva cazuri grave de luxații şi ulcere şi am extras câțiva dinți, pastorul Paul le-a arătat imagini dintr-o veche lecțiune pentru Primii paşi. în cele din urmă, atunci când toate nevoile lor medicale au fost împlinite, le-am cerut să se aşeze jos, pe pământ. Le-am spus istoria Calvarului în termenii cei mai simpli cu putință. în timp ce eu vorbeam, pastorul Paul căuta imagini care să ilustreze lucrarea marelui Medic.

Bătrânul şef al tribului, un om acoperit cu untură de porc, continua să sară pe picioare şi să vorbească emoționat poporului său. Apoi se aşeza pentru câteva minute, în timp ce interpretul meu şi cu mine continuam relatarea. Din nou şi din nou am fost

întrerupți de şeful de trib. Când am simțit că vorbiserăm mai mult decât puteau ei reține, le-am spus că venise timpul să le spunem rămas-bun.

Bătrânul şef de trib a venit la mine şi m-a strâns în brațe până când hainele mele albe au ajuns aproape de culoarea lui şi mi-a spus că nu-şi va lua rămas-bun, deoarece eu eram acum şeful lor. Aceasta era cea mai mare onoare posibilă pe care mi-o puteau acorda. Temându-mă de consecințe, m-am scuzat spunând că, la multe zile de drum depărtare de locul acela, soția şi copiii mei

aşteptau ziua întoarcerii mele acasă. Se părea că a apărut puțină agitație, dar eu eram preocupat să vorbesc cu şeful prin intermediul translatorului. Apoi, şeful mi-a luat nerăbdător mâna şi mi-a spus: „Alege-ți ce-ți place de aici". Avea un şir întreg de femei de toate vârstele, care ajungea până aproape de malul râului. Ştiind că trebuia să am mare grijă ca să ies cu bine din această situație, i-am spus că nu ştiu pe care să o aleg. „Nu trebuie să fie doar una. Poți avea oricâte doreşti". Aceasta era a doua înaltă onoare pe care mi-o puteau acorda. Am încercat să le explic că nu pot fi şeful lor şi că nu pot lua niciuna dintre femeile lor de soție. Imediat, atmosfera a devenit tensionată, pentru că se simțeau jigniți.

Sălbaticii şi-au înmuiat săgețile în propriul sânge, ultimul act înainte de a lua viața cuiva. Trebuia să mă gândesc repede sau altfel se putea să nu mai am şansa de a mă mai gândi vreodată. Am rostit un singur cuvânt, şi acela a fost numele lui Isus, un nume pe care ei nu-1 mai auziseră niciodată până în ziua aceea. Imediat, războinicii şi-au lăsat în jos arcurile, săgețile şi sulițele şi le-au pus unele lângă celelalte pe pământ, acesta fiind, între oamenii primitivi, un semn că vor să facă pace. Ce putere există în acest nume - o putere despre care chiar eu şi tu ştim atât de puțin!

Faptul că şi-au lăsat armele jos mi-a dat ocazia de a le explica motivele pentru care nu puteam să devin şeful lor şi nici nu puteam accepta de soție o femeie din tribul lor. în cele din urmă, le-am

promis că mă voi întoarce. Bătrânul şef m-a întrebat: „De unde să ştiu că îți vei ține promisiunea?" Am spus: „Promisiunea mea este adevărată. Mă voi întoarce. Voi veni din nou la voi". „Ei bine, atunci îți vom da un dar".

Se pare că acesta era modul lor de a pecetlui un contract. Ştiam din experiența trecută cam cât timp le lua băştinaşilor să facă un dar. Acesta însemna de obicei un drum lung până la grădinile lor, de unde aduceau ananaşi, un mănunchi de banane sau alte roade din grădină. Eram nerăbdător să-mi duc nava la adăpost, deoarece se anunța o furtună peste zona Owen Stanley.

Am încercat să le explic că nu voi putea accepta darul lor, dar le-am promis din nou că mă voi întoarce. Bătrânul şef a dat din cap şi a zis: „Dacă nu vei lua darul nostru, atunci înseamnă că eşti un om al înşelăciunii".

Din nou atmosfera s-a umplut de tensiune, pentru că eu adăugam insultă după insultă, refuzând cele două înalte onoruri care mi se acordaseră şi de asemenea darul lor. Din nou am văzut cum lăncile şi săgeţile sunt înmuiate în sângele kukukuku-şilor şi din nou am rostit numele lui Isus. Imediat şi-au lăsat la o parte armele, ca să facă pace. Le-am spus că aş dori să primesc darul, dar i-am îndemnat să se grăbească pe cât de tare posibil, deoarece furtuna putea izbucni în orice clipă.

Pastorul Paul şi cu mine ne-am întors la navă, dar eram oarecum îngrijoraţi, pentru că auzeam strigăte de jale din mijlocul oamenilor pe care tocmai îi părăsisem. Mergând înapoi pe malul râului, l-am strigat pe translator şi i-am spus că, dacă darul lor nu era dat de bunăvoie şi din toată inima, atunci nu doream să-1 iau. Răspunsul său a fost: „Este totul bine, Stăpâne, vă aducem darul nostru acum." N-aţi putea ghici niciodată care era darul - doi băieţi, unul de aproape şapte ani şi celălalt cam de nouă ani, ultimii doi în venele cărora curgea sânge regal.

Bătrânul şef a ţinut o cuvântare emoţionantă; pe faţa sa murdară, curgeau lacrimile şiroaie. Translatorul mi-a spus că şeful

le spunea băieţilor că el nu le mai era şef, ci că ei trebuiau să-mi dea mie aceeaşi ascultare desăvârşită pe care o manifestaseră faţă de el. Am rămas perplex, deoarece eu nu puteam vorbi limba lor şi nici băieţii nu o puteau vorbi pe a mea. Totuşi nu puteam să-i jignesc încă o dată. Aşa că i-am mulţumit şefului de trib şi am plecat spre barcă, luându-mi cu mine pe cei doi băieţi.

De-abia porniserăm în josul râului, când mugetul furtunii putea fi auzit ca şi când torente de apă s-ar fi revărsat de pe munţii din apropiere. Mi se părea a fi o ilustraţie potrivită pentru mânia pe care o avea diavolul împotriva noastră, deoarece călcaserăm pe pământul aflat sub puterea vrăjilor lui. Eram abia la ieşirea din râul Ivari când copaci întregi au început să fie trântiţi în apă, ieşind pe cursul râului Vailala.

Echipajul i-a adoptat pe cei doi băieţi cu toată inima şi, în decurs de câteva zile, i-a învăţat să vorbească destul de bine în limba motuan. Ei luau o cană cu apă atunci când ştiau că micuţilor le este sete şi le-o ofereau spunând „ram", care înseamnă „apă". Atunci când băieţii încercau să-şi ia singuri apa, aceasta le era

luată, iar cuvintele „ram, ram" erau repetate mereu. Când băieții încercau să spună „ram", atunci li se dădea apă.

întreaga întâmplare nu a fost altceva decât un uimitor răspuns la rugăciune.

Am fost conduşi probabil la singurul om dintre miile de kukukuku-şi care putea vorbi limba pe care o ştiam noi.

Sosind la stația misiunii noastre peste câteva zile, mi-am anunțat soția şi copiii că aveam încă doi membri în familie. De fapt, aceasta a fost o cale de a regla puțin socotelile cu soția mea, pentru că ea mă salutase de multe ori cu aceleaşi cuvinte atunci când eu fusesem plecat undeva mai departe. Singura diferență era aceea că, acum, copiii aduşi de mine erau puțin mai mari decât cei pe care îi salvase ea de la moarte. Micuții kukukuku-şi, pe care i-am numit Caleb şi losua (din Țara Făgăduinței), au devenit parte integrantă a familiei noastre.

Canibalii Turama îsi respectă cuvântul

Haru Hariva a fost una dintre figurile cele mai de neuitat pe care le-am întâlnit vreodată. Ca unul dintre primii noştri convertiți din Papua de vest, el şi-a predat de tânăr viața Stăpânului şi slujirii Sale. După câțiva ani petrecuți în şcolile misiunii noastre, el a fost admis la vechea noastră Şcoală Pedagogică din Miregeda, aproape de Port Moresby, unde strălucirea şi consacrarea sa l-au făcut curând să ajungă în vârf. Şi, ca o încununare a succesului său, el şi-a legat viața de o tânără pe nume Kauna Muku. Ea a fost una dintre cele mai talentate, mai consacrate şi mai remarcabile femei creştine pe care le-am cunoscut.

Haru şi-a dedicat întreaga viață în serviciul misiunii. El s-a dovedit a fi un profesor remarcabil în multe dintre şcolile noastre, dar povara sufletului său a fost întotdeauna evanghelizarea. în timpul celor cincisprezece ani cât am lucrat împreună cu acest „campion" al crucii, l-am găsit a fi fără egal în deschiderea de noi câmpuri misionare. De multe ori, am plecat înapoi cu barca lăsându-1 în mijlocul unor triburi sălbatice. Canibalismul şi vânătoarea de capete dispăreau sub impactul predicilor lui Haru. Atât el, cât şi eu am văzut cât de greu este să conduci o activitate misionară în sate în care de departe se simțea în nări mirosul înțepător de carne omenească gătită în tuburi de bambus, folosite special pentru aşa ceva.

Ca lingvist, Haru nu avea rival. Am fost uimit să descopăr că Haru vorbea nu mai puțin de treizeci şi două de limbi şi dialecte.

N-am ajuns niciodată într-un sat de pe coastă sau din interior, unde să-1 am pe Haru cu mine şi să nu-1 pot folosi ca interpret. Reuşise întotdeauna să găsească pe cineva care să cunoască una dintre numeroasele limbi pe care le vorbea.

Timp de mulți ani, regiunea râului Turama a reprezentat o provocare deosebită pentru proiectele misionare. Alte grupuri misionare se gândiseră în câteva ocazii la posibilitatea de a începe să lucreze între canibalii din susul râului Turama, dar apoi renunțaseră. Ştiam că Evanghelia trebuie să ajungă la aceşti oameni sălbatici şi că responsabilitatea părea să stea pe umerii mei, pentru că zona făcea parte din teritoriul destul de întins care-mi era repartizat.

în timp ce mă rugam pentru deschiderea zonei Turama, textul din Isaia 54,2 părea să-mi vină cu insistență în minte: „Lungeşte-ți funiile şi întăreşte-ți țăruşii".

Timp de câteva luni, am lucrat cu multă rugăciune la conturarea unor planuri pentru o călătorie de explorare, călătorie care credeam că ar fi cea mai bună cale de a evalua posibilitățile, precum şi mijloacele cele mai potrivite pentru lansarea unei ofensive complete. Este de prisos să spun că eram conştient de faptul că era nevoie de mult mai mult decât de nişte planuri omeneşti, pentru că vrăjmaşul sufletelor avea să se împotrivească cu siguranță la orice încălcare a teritoriului său.

Părea imposibil să găsim timp pentru o astfel de călătorie. în cele din urmă, am rezervat pentru aceasta nouă zile, cel mai scurt timp pe care-1 puteam planifica pentru a realiza scopurile călătoriei. Pe măsură ce timpul fixat se apropia, eu şi soția mea ne-am luat tot mai mult timp pentru a ne ruga în vederea acestei aventuri îndrăznețe. Am prevăzut că anunțarea unei astfel de călătorii va provoca o reală îngrijorare printre studenți.

într-o dimineață, cam cu trei săptămâni înaintea momentului pe care îl programasem pentru plecare, la programul devoțional de dimineață le-am spus studenților vestea. A fost ca şi când ar fi

căzut o bombă. Printre lacrimi, câțiva dintre ei m-au rugat să nu plec, pentru că ei simțeau că ar fi fost o despărțire pentru totdeauna. Când s-au

convins că urma într-adevăr să plec, fără să le dea cineva vreo sugestie şi fără să îmi spună măcar ceva despre aceasta, au hotărât să aibă în fiecare dimineaţă şi în fiecare seară o întâlnire de rugăciune. Au pus totul la cale singuri. Mai întâi s-au rugat ca Domnul să mă ducă pe mine şi pe ceilalţi pasageri în siguranţă, apoi s-au rugat ca Domnul să-i trimită pe îngerii Săi să pregătească drumul. Ştiţi că fiecare persoană din misiune a participat la acele întâlniri de rugăciune de dimineaţa şi seara? Pe măsură ce se apropia momentul plecării, soţia mea a devenit neliniştită. Nu era un marinar bun, dar a hotărât ca, împreună cu cei doi copii mai mici, să mă însoţească în această călătorie, pentru că avea simţământul că, dacă aveam să fiu ucis, atunci poate că ar fi fost mai bine să pornim toţi împreună. (Copiii cei mari se aflau într-una dintre şcolile noastre din Australia.)

Am plecat pe mare într-o duminică dimineaţa împreună cu câţiva profesori, inclusiv Haru, plus echipajul. Apele erau agitate, dar lucrul acesta nu ne-a îngrijorat prea mult, pentru că, după toate probabilităţile, ieşiserăm din anotimpul sud-estic (vremea rea). Am reuşit să călătorim în primele două zile în apele interioare, prin marea Deltă Papuaşă, o uriaşă pânză de păianjen făcută din râuri. Puteai naviga optzeci sau nouăzeci de mile fără să te afli la mai mult de câteva mile de mare, dar totuşi să te afli încă în apele interioare.

Luni după-amiaza, ajunseserăm la punctul pe unde trebuia să ieşim spre mare, pentru două sau trei ore, pentru a traversa un golf înainte de a intra pe gura râului Turama. Ca să facem astfel, însemna să ne aşezăm pe direcţia mării, dar lucrul acesta era imposibil, deoarece valurile nu se liniştiseră deloc. Tot ce puteam face era să aşteptăm liniştirea apelor. Ziua de marţi s-a dovedit a fi la fel de aspră, iar dimineaţa de miercuri, chiar mai rea. Cu toate acestea, sfârşitul după-amiezii a arătat semne clare că vântul avea să scadă şi marea să se liniştească. Am anunţat echipajul că

a doua zi dis-de-dimineaţă, joi, urma să încercăm să traversăm golful şi să intrăm în apele sigure ale râului Turama. Joi de dimineaţă, marea era încă destul de agitată, dar timpul, atât de preţios pentru mine, se scursese, aşa că am hotărât să ieşim în mare. Ne-am luptat aprig cu valurile timp de vreo două ore. A fost o adevărată uşurare pentru cei neobişnuiţi cu navigaţia atunci când am intrat pe gura râului Turama.

Râul Turama are o lărgime de douăzeci şi cinci de mile la gura de intrare, dar are o formă conică şi imediat se îngustează considerabil. Este cunoscut ca fiind cel mai dificil râu de pe coasta papuaşă, din cauza fluxurilor subite şi violente ale mării la gura lui de intrare. Aceste fluxuri provoacă valuri uriaşe, care au un front foarte înalt şi abrupt. Râul Turama cară permanent un extraordinar volum de apă, volum care creşte cel mai mult în timpul mareelor de lună plină şi de lună nouă. Apele curgătoare ale râului împing înapoi valurile care vin din mare, ajungând să formeze un zid de apă, care uneori urcă până la nouăzeci şi chiar o sută de mile distanță.

Apele râului Turama curg la vale timp de nouă ore, apoi se întorc la ieşirea din mare şi urcă în susul râului pentru următoarele trei ore. Creşterea sau scăderea nivelului apei pe întreaga lungime a râului este minimă datorită deltei foarte întinse. Fluxurile mari generează valuri mari, iar „mareea regală" generează fluxuri uriaşe, care pot forma un perete de apă înalt de douăsprezece picioare, urmat la o distanță de câțiva metri de un altul, doar cu puțin mai mic, şi de un al treilea cam la aceeaşi distanță în urma celui de-al doilea.

Eu, personal, nu am văzut un astfel de val mai înalt de opt picioare; dar a face față chiar şi unuia de trei sau patru picioare înălțime reprezintă o experiență înspăimântătoare şi poate avea ca urmare pierderea ambarcațiunii, dacă se întâmplă să te prindă din lateral. Multe nave s-au pierdut în apele puțin adânci ale Turamei din cauza acestor valuri.

84

AM VĂZUT MÂNA LUI DUMNEZEU

Toată ziua am călătorit în susul râului, până ce, aproape de lăsarea serii, am ajuns vizavi de un sat mare, aşezat chiar pe malul apei. Am hotărât să aruncăm ancora cam la un sfert de milă în afara satului şi să înnoptăm acolo. Pentru că aveam la bord un motor diesel nou, care necesita schimbul de ulei, i-am sugerat pastorului Koivi că ar putea merge, dacă doreşte, împreună cu doi dintre profesorii aflați la bord să prezinte în sat câteva dintre imaginile pictate pe care le aveam cu noi. Poate că ar putea chiar să realizeze o întâlnire publică, în care să le spună oamenilor, într-un limbaj cât se poate de simplu, istoria lui Isus Hristos, care a murit pentru ei.

Ei au fost de acord să meargă, pentru că, oricum, nu aveau nicio idee despre motoarele navelor. Plecaseră doar de o oră şi jumătate când soția mea m-a

anunțat că se întorceau. îndată ce am văzut fața lui Koivi, mi-am dat seama că se întâmplase ceva rău. „Stăpâne, ne pierdem timpul aici. Nu sunt câtuşi de puțin interesați". Mi-a povestit că nu cunoscuse niciodată adâncimile păgânismului aşa cum avusese ocazia să le cunoască în noaptea aceea. Nu se poate reda aici ceea ce a văzut el; sodomia exista din belşug.

Sunt sigur că, dacă aş fi văzut ceea ce a văzut el, aş fi reacționat în acelaşi fel. Şi el, şi eu am căzut de acord că Evanghelia trebuie să ajungă neapărat la oamenii aceştia şi că sigur va ajunge în modul şi la timpul ales de Dumnezeu. Dar dacă nu ni s-ar fi spus că Evanghelia trebuie să ajungă la orice neam, trib, limbă şi norod şi că dintre aceşti oameni Domnul îi va chema pe unii pentru a străluci în minunata Sa împărăție?

A doua zi, în zori, am ridicat din nou ancora navigând împotriva apelor care curgeau cu repeziciune. Pe la amiază, am văzut câteva canoe încărcate cu oameni aproape goi, care veneau din susul râului fluturând energic din mâini. Părea că încearcă să ne oprească. Cu toate că soția mea m-a sfătuit să opresc, am hotărât că era mai bine să ne schimbăm drumul.

AM VĂZUT MÂNA LUI DUMNEZEU

85

Atunci când canoele au trecut pe lângă noi la mică distanță, soția mea mi-a spus: „Ar fi trebuit să opreşti. Oamenii aceia plângeau". I-am răspuns din nou: „Nu opresc. Oamenii aceia n-au mai văzut niciodată nava noastră. Nu ne cunosc."

Eram nerăbdător să ajung înainte de apusul soarelui la satul aflat chiar la izvoarele râului, sat despre care îmi vorbise un ofițer al patrulei guvernamentale.

La fiecare câteva mile, treceam pe lângă un sat, până când, pe la apusul soarelui, am aruncat ancora lângă satul pe care-1 căutam. Pentru întâlnirea de la deschiderea Sabatului, am mers pe țărm şi am adunat câțiva oameni cărora le-am relatat, cât am putut de simplu, marea istorie. Cu toate că nu au fost decât puțini - în jur de cincisprezece -, au ascultat ca vrăjiți despre „Marele Stăpân din înălțime, Stăpân căruia îi aparțin toate".

La închiderea întâlnirii, ne-au asigurat că, a doua zi dimineața, se vor aduna mult mai mulți ca să ne asculte. în timpul nopții s-au retras în tufişuri, unde mulți dintre ei îşi făcuseră case provizorii pentru perioada plantării

grădinilor. De asemenea, ei au dus vestea venirii noastre într-un sat din apropiere, sat pe unde trecuserăm noi până să ajungem la ei.

A doua zi dimineața, la ora şase, am fost uimiți să vedem patruzeci sau cincizeci de adulți care ne aşteptau cu nerăbdare. După ce am încercat să-i învățăm câteva cântări uşoare, le-am vorbit cam o oră şi jumătate. La sfârşit, am spus: „Acum puteți să mergeți să luați nişte *kai kai* (hrană) şi apoi, când veți auzi sirena de pe vas, veți şti că este timpul să veniți pentru o nouă întâlnire".

Conducătorul grupului ne-a sugerat să mergem şi noi să mâncăm şi ne-a asigurat că ei vor fi acolo când ne vom întoarce, pentru că, ne-a spus el: „Nu am mai auzit niciodată aceste istorisiri".

Am mai cântat câteva cântări şi le-am mai vorbit încă o oră. Apoi le-am sugerat să luăm o pauză pentru micul dejun. „Noi

vom fi tot aici când vă veți întoarce. Vrem să auzim mai mult din această povestire minunată".

întorcându-mă spre Haru, i-am spus: „E rândul tău, Haru". A vorbit el o oră, apoi le-a propus o pauză, timp în care să mănânce, dar din nou am primit aceleaşi cereri şi rugăminți să continuăm minunata povestire.

După o pauză de aproximativ două ore, la sunetul sirenei, s-au grăbit să se adune din nou, iar Haru şi cu mine am ținut întâlnire după întâlnire. Adunate laolaltă, în ziua aceea am vorbit mai mult de şapte ore.

Din nefericire, ştiam că a doua zi dimineața trebuia să ne întoarcem, pentru că programul meu foarte strict planificat nu-mi permitea să stau mai mult. Pierdusem prea mult timp din pricina asprimii vremii. Mă gândeam că, după o zi întreagă de „alergat",, am putea ajunge la gura râului duminică la apusul soarelui.

îmi amintesc bine cum, în dimineața aceea, în cabină, mi-am descărcat inima înaintea Stăpânului, spunându-I că nu pot înțelege de ce ni se îngăduie atât de puțin timp, cu toată risipa de timp prețios din cauza vremii şi toată cheltuiala de combustibil pentru doar opt sau nouă ore de predicare.

în timpul nopții, pe când mă rugam cu privire la problema aceasta, mi-a venit în minte un gând luminos. în dimineața următoare, l-am chemat pe Haru şi l-am întrebat ce-ar simți dacă i-aş lăsa acolo pe el, pe încă doi profesori şi pe doi

membri ai echipajului - cinci în total - în cazul în care le-aş putea cumpăra o canoe ca s-o folosească pentru a se putea întoarce pe râu în jos. Haru mi-a spus că ar fi fericit şi că ar considera aceasta ca fiind cea mai mare chemare şi cea mai dificilă misiune pe care i-am încredințat-o vreodată. Ceilalți au fost imediat de acord să i se alăture lui Haru.

Mergând în sat a doua zi dis-de-dimineață, m-am interesat dacă aş putea cumpăra o canoe cam pentru cinci persoane. Oamenii satului mi-au spus că nu voi găsi o astfel de canoe în partea aceasta

a râului. Noi nu avem aici decât canoe pentru doi sau trei oameni". Mi-am dat seama că riscurile ar fi prea mari ca să navigheze în canoe separate, aşa că trebuia să renunț la planul pe care îl făcusem, în afară de cazul în care voi găsi în satul vecin o canoe mai încăpătoare.

Ne-am luat rămas-bun şi, peste câteva ore, aruncam ancora lângă un sat destul de mare, aflat pe malul vestic, unde am întrebat dacă aş putea cumpăra o canoe pentru cinci persoane. Şi oamenii de acolo m-au asigurat că nu voi putea găsi o astfel de canoe în partea aceea de la gura de vărsare a râului. Din cauza valurilor produse de maree, ei foloseau numai canoe pentru una sau două persoane, pe care să le poată ridica deasupra nivelului apei atunci când auzeau un val venind. Un astfel de val uriaş putea fi auzit cu aproape o oră înainte de a ajunge la tine, asemenea zgomotului unei tornade care se apropie.

întorcându-mă la barca noastră, le-am cerut băieților să ridice ancora. Am mers la mine în cabină şi am întrebat: „Stăpâne, de ce toată această risipă de timp şi de carburant pentru un rezultat aşa de slab?"

în timp ce porneam motorul, un bărbat aflat într-o canoe s-a apropiat de vasul nostru şi a strigat: „Eu am o canoe pe care v-o pot vinde. Este pentru cinci persoane". Nerăbdător, l-am întrebat: „Şi de ce nu mi-ai spus lucrul acesta când am venit la tine în sat?" El mi-a răspuns: „Stăpâne, canoea nu se află aici, în sat, ci puțin mai departe, pe râu în sus, de satul în care ați fost ieri şi ați ținut întâlnirile". Nu mai este nevoie să spun cât eram de îngrijorat pentru timpul pe care urma să-1 pierdem urcând din nou pe râu, pentru că noi navigaserăm deja în josul apei cam o oră. Aceasta ar fi însemnat două ore cel puțin, ca să mergi

înapoi împotriva curentului puternic al apei, dar, în cele din urmă, poate că acesta era răspunsul lui Dumnezeu. Am hotărât să mă întorc.

L-am luat în grabă pe acest bărbat împreună cu canoea lui la bord şi apoi am navigat în susul râului, până la satul în care

petrecusem Sabatul. Şi de acolo, mai departe. Cu fiecare milă parcursă, deveneam tot mai nerăbdător. La intervale foarte scurte de timp, întrebam cât de departe era locul unde se afla canoea. Tot ce primeam drept răspuns era: „Stăpâne, acum se apropie".

Cam la o oră după ce trecusem de primul sat, i-am spus: „Ascultă, asta este prea de tot. Ai sau nu o canoe de vânzare?" M-a asigurat că are şi, de data aceasta, mi-a spus: „Acum este foarte aproape". După puțin timp, ne-a cerut să tragem la mal, după care ne-a condus cam trei sute de metri prin tufişurile dese ale pădurii tropicale.

Probabil că răbdarea mea ajunsese la capăt, pentru că nu puteam găsi niciun motiv pentru care omul acesta ar fi putut avea o canoe atât de departe de râu. „Cred că va trebui să mă întorc şi să renunț la canoe".

„Nu, stăpâne, acum am ajuns". Şi chiar acolo mi-a arătat canoea. Ştiți ce era de fapt? Un copac ce fusese tăiat de curând, fără ca măcar să aibă vârful tăiat şi îndepărtat. Ca să facă o canoe, oamenii tăiau din pădure un trunchi de copac de mărimea pe care o doreau şi apoi scobeau înăuntrul lui cu ajutorul unui topor. Dezamăgit, m-am întors la barcă şi am scos la iveală un topor nou, care lucea de nou ce era, şi un cuțit de tăiat tufişuri cam de douăzeci de centimetri lungime. Arătându-i-le, i-am spus: „Puteau fi ale tale pentru o canoe de cinci persoane".

Omul m-a rugat insistent să-i dau toporul şi cuțitul. Banii erau, bineînțeles, ceva necunoscut în zona aceea. Mi-a promis că va termina canoea într-o săptămână, cu toate că lucrul acesta cerea, de obicei, luni întregi de muncă. Mi-a spus: „îi voi chema pe toți oamenii din satul meu; vom face focuri mari ca să putem lucra şi noaptea până când o vom termina".

Eram aproape înspăimântat să-i las pe Haru şi pe însoțitorii lui singuri acolo, având cu ei un topor şi un cuțit, amândouă noi, pentru că, dincolo de

toate, oamenii aceia erau încă nişte canibali şi tot ce aveau de făcut după plecarea noastră era să-i ucidă pe cei

cinci, şi astfel toporul şi cuțitul ar fi fost ale lor. Totuşi îmi dădeam seama că, sub influența Duhului Sfânt, predicarea noastră produsese o uimitoare impresie asupra minților lor. I-am luat pe Haru şi pe ceilalți patru împreună cu omul cu canoea şi i-am dus înapoi în sat. Le-am lăsat băieților hrană suficientă pentru câteva zile, mijloacele necesare pentru a-şi mai procura alta, dacă era nevoie, şi o pilă nouă, astfel încât Haru să le poată ascuți topoarele. Le-am dat apoi lui Haru şi echipei sale instrucțiuni clare ca să nu treacă pe lângă niciun sat în drumul lor de întoarcere fără să intre în el. Trebuia să predice Evanghelia în fiecare sat. Am lăsat la latitudinea lor dacă vor sta în fiecare dintre ele o zi sau o săptămână, dar am accentuat: „Nu trebuie să treceți cu vederea niciun sat". Am plecat de acolo fără să ştim dacă îi vom mai vedea vreodată.

Această lungă întârziere durase până după prânz, astfel că, la căderea nopții, ne aflam în dreptul aceluiaşi sat în care ancoraserăm în prima noapte a călătoriei noastre în susul râului, în loc de a ne afla la gura de vărsare a râului, aşa cum plănuiserăm. Era acelaşi sat despre care pastorul Koivi îmi spusese că nu mai văzuse niciodată în viața lui asemenea adâncimi ale păgânismului.

Am hotărât că nu avem altă alternativă decât să aruncăm ancora, pentru că pe apă pluteau prea multe trunchiuri de copaci ca să putem naviga noaptea. Imediat ce am aruncat ancora, l-am rugat pe Koivi şi pe câțiva dintre membri echipajului să meargă în sat şi să le spună oamenilor să se adune într-un loc, astfel încât să le pot vorbi. Când au plecat, mă aşteptam să se întoarcă după douăzeci-treizeci de minute, Dar, după o oră de aşteptare, nu aveam niciun semn de la colaboratorii mei. După o oră şi jumătate, am devenit neliniştit. în cele din urmă, după aproape două ore, am putut auzi plescăitul vâslelor, care-mi arăta că oamenii mei se întorceau. Fața lui Koivi radia şi era aproape la fel de rotundă ca o minge. L-am întrebat ce se întâmplase. Koivi mi-a răspuns: „Nu-ți voi spune eu. Am adus câțiva oameni să-ți spună ei".

Abia atunci am văzut un bătrân murdar, acoperit cu untură de porc, cățărându-se pe marginea bărcii noastre. După aerul de demnitate cu care se purta, mi-am dat seama că era un şef. împreună cu el, era un polițist băştinaş. îndată ce a ajuns pe punte, acesta şi-a dezbrăcat uniforma de polițist şi a zis: „Stăpâne, am terminat cu poliția, aşa că ia aceste haine. De acum vreau să merg oriunde ca să povestesc aceeaşi istorisire pe care ne-a spus-o Koivi astă seară".

Apoi a vorbit şeful. Avea cu el un băiat de vreo doisprezece ani şi ne-a spus: „Stăpâne, acest băiat este ultimul pe linia sângelui (singurul în venele căruia curgea sânge regal). Vreau să-1 iei cu tine la stația misiunii voastre. Umple-1 cu istorisirea pe care am auzit-o astă seară. Apoi, când va fi plin, trimite-1 înapoi ca să îl golim, apoi îl vei lua iarăşi să-1 umpli, iar noi îl vom goli din nou".

Chiar atunci un alt şef s-a cățărat pe punte. Koivi mi-a spus: „Aşteaptă numai să auzi povestea acestui om".

Cam cu trei săptămâni înainte, într-o noapte, bărbatul acesta fusese trezit de o lumină strălucitoare care se ivise în satul lui. în dimineața următoare, şi-a chemat oamenii şi le-a spus că era sigur că o mare lumină urma să vină la ei. Apoi, după o săptămână, el a văzut din nou aceeaşi lumină, dar, de data aceasta, ea părea să lumineze întregul râu şi să strălucească mai puternic deasupra satului lui. Din nou şi-a chemat poporul şi le-a spus că în curând o mare lumină avea să vină la ei. Doar cu câteva nopți înainte de sosirea noastră, el văzuse din nou lumina, dar, de data aceasta, părea să strălucească la gura de vărsare a râului. Când a privit mai atent, a văzut o barcă de un alb curat, iar în barcă era un bărbat alb, o femeie albă şi doi copii albi. Continuând să privească, a văzut cum lumina cea mare a luminat calea, pentru ca barca să poată naviga în sus pe râu, până a ajuns la satul lui. Şi-a încheiat povestirea spunând: „Iată de ce am încercat să vă oprim atunci când mergeați în susul râului şi de aceea plângeam, pentru că am crezut că marea lumină avea să treacă pe lângă noi".

AM VĂZUT MÂNA LUI DUMNEZEU

91

Am vorbit în noaptea aceea despre dragostea Stăpânului şi despre ziua în care El avea să se întoarcă la noi. Am vorbit despre lumina venirii Sale, care avea să fie mai strălucitoare ca soarele la amiază.

Cu siguranță că aceasta nu a fost mai puțin decât o minune, un răspuns direct la rugăciunile băieților şi ale fetelor care rămăseseră la stația misionară,

pentru că, exact cu trei săptămâni în urmă, ei începuseră să aibă, atât seara, cât şi dimineața, întâlniri de rugăciune. Mai mult chiar, a fost o parte a planului lui Dumnezeu ca noi să întârziem mergând după canoea de cinci persoane. Altfel am fi fost la gura râului, în loc să fim în satul acesta, unde am auzit experiențe minunate despre modul în care Dumnezeu ne conduce, trimițând îngerii Săi ca să pregătească drumul.

Ieşind în mare, am reuşit să ajungem înapoi, la stație, luni seara, dar din cauza întârzierii noastre, nu am putut rămâne decât atât cât să-mi las soția şi copiii acasă, pentru ca apoi să ies din nou pe mare pentru întâlniri pe care le stabilisem în alte zone ale câmpului misionar.

Doni si vizitatorul strălucitor

In timpul săptămânii în care i-am vizitat pe profesorii aflați în afara stației misionare şi în care am avut întâlnirea de comitet la Port Moresby, m-am rugat în mod continuu pentru cei cinci bărbați pe care îi lăsasem în urmă, pe râul Turama, şi în mod special pentru Haru, pentru că ştiam că el era acela care trebuia să ia decizii. Din cauza diferitelor întârzieri, s-au scurs zece săptămâni până când m-am putut întoarce la stația misionară şi la cei dragi.

Când mi-am salutat soția si familia, am întrebat: „Ati auzit ceva despre Haru şi despre ceilalți pe care i-am lăsat pe râul Turama?"

„Da, s-au întors acum trei sau patru zile. Haru are să-ți spună o poveste uimitoare, dar eu nu-ți voi dezvălui nimic dinainte".

Fără să mai pierd timpul, m-am dus să-1 caut pe Haru. Am ascultat o experiență uimitoare, experiență care mi-a fost confirmată mai târziu chiar de persoana care o trăise. Când vă voi spune această întâmplare, fără îndoială că o veți găsi greu de crezut, dar pastorul Herbert White, de la Departamentul Publicații al Conferinței Generale, poate confirma veridicitatea ei, deoarece, mai târziu, l-am dus în zona aceea şi el de asemenea a auzit mărturisirea.

Biblia vorbeşte despre faptul că se vor întâmpla lucruri pe care ne va fi greu să le credem: „Aruncați-vă ochii printre neamuri („păgâni" în limba engleză) şi priviți, uimiți-vă şi îngroziți-vă! Căci

în zilele noastre voi face o lucrare pe care n-ați crede-o dacă v-ar povesti-o cineva!" (Habacuc 1,5)

Oamenii din satul aflat cel mai departe în sus pe râul Turama, credincioşi promisiunii pe care o făcuseră, au terminat de făcut canoea într-o săptămână. în perioada când ei au lucrat la canoe, Haru şi echipa lui le-au predicat în fiecare zi oamenilor din sat. Imediat ce canoea a fost gata, Haru le-a dat toporul cel nou, cuțitul, pila pentru ascuțit topoarele şi câteva undițe de prins peşte, ca să completeze prețul. Apoi, el împreună cu tovarăşii lui şi-au început călătoria în josul râului, petrecând câte o zi în fiecare sat sau uneori chiar mai multe. într-o zi, pe când se aflau la o cotitură a râului, au văzut câteva canoe mici aflate la o jumătate de milă, sau ceva mai mult în fața lor.

Unele dintre aceste canoe au dispărut între arbuştii şi tufişurile dese, care se aplecau peste malul râului. Ajungând la locul acela, au găsit o mică deschizătură care dădea într-un alt afluent, numit râul Wamuri. însă, în momentul când au găsit deschizătura, canoele nu se mai vedeau nicăieri.

Toți, cu excepția lui Haru, au fost de părere să-şi continue drumul, pentru că nu se vedea niciun sat prin preajmă. Cu toate acestea, Haru a spus: „Nu ne-a spus pastorul Martin să nu trecem pe lângă niciun sat fără să intrăm în el? Trebuie să găsim satul de unde veneau oamenii din canoe". Aşa că au continuat să navigheze în susul afluentului câteva mile, până când au ajuns la un sat.

Ar trebui să explic că satele de pe malul râului Turama nu sunt sate în adevăratul sens al cuvântului, pentru că în ele nu există decât o singură casă, numită „dubu", care poate avea o lungime de o sută până la două sute de metri. Una dintre cele pe care le-am văzut eu era lungă de aproape trei sute cincizeci de metri. înăuntru locuiesc bărbați şi femei, băieți şi fete, porci şi câini, iar pe marginile „dubu"-ului, cam la înălțimea umărului, se află înşirate rafturi pline cu cranii umane, amintiri sumbre ale ospețelor canibalice.

Ajungând în satul respectiv, echipa lui Haru a fost surprinsă să descopere că acesta era pustiu. Cu toate acestea, şi-au dat seama curând că oamenii erau înăuntru, participând la un festin cu carne umană.

Imediat ce a fost posibil, Haru a adunat oamenii într-un mic luminiş, unde le-a prezentat imagini pictate şi a început să le spună istoria Celui care îl transformase şi pe el dintr-un sălbatic într-un ambasador al lui Isus Hristos.

Haru mi-a spus că începuse să vorbească doar de câteva minute prin intermediul unui interpret, când un bătrân, pe care 1-a recunoscut imediat ca fiind un şef de trib, a venit şi s-a aşezat între ascultători. Imediat după aceea, şeful a sărit în picioare şi a spus: „Ia aminte, poporul meu! Este adevărat, este adevărat".

Haru şi-a continuat povestea numai pentru a fi întrerupt imediat de către şeful de trib, care a strigat din nou: „Este adevărat, este adevărat. Ia aminte, poporul meu!"

Haru era iritat şi chiar exasperat de desele întreruperi.

Atunci când întâlnirea s-a încheiat, Haru s-a îndreptat către şeful de trib şi 1-a întrebat:

- Ai mai auzit vreodată povestea aceasta? Şeful a răspuns:

- Nu, niciodată, dar ştiu că este adevărată.

- Atunci înseamnă că cineva ți-a spus totuşi povestea aceasta.

- Nu, niciodată. Este adevărată, este adevărată, ştiu că este adevărată.

Ajuns la disperare, Haru a spus:

- Ascultă, atunci cum de ştii că este adevărată?

- Numele meu este Doni. Cu câteva săptămâni în urmă, dormeam în acest mare „dubu", când m-am trezit şi am văzut un bărbat îmbrăcat în haine atât de luminoase şi de strălucitoare, că nu mă puteam uita la ele. Acest bărbat mi-a spus: „Doni, tu trebuie să pleci din satul tău, să te întorci în munți şi să-ți construieşti acolo o casă. Dacă vei face aşa, voi veni din nou la tine".

Doni a fost atât de impresionat încât în dimineața următoare şi-a chemat oamenii din tribul său şi le-a spus ce văzuse şi ce auzise noaptea trecută. Apoi le-a poruncit oamenilor săi să meargă în munți şi să-i construiască o casă. Sătenii nu-1 mai auziseră niciodată atât de ridicol şi au crezut că şeful îşi pierduse mințile, dar nu au îndrăznit să nu-i asculte ordinele, pentru că, atunci când vorbeşte şeful unui sat, oamenii lui nu întreabă „de ce?".

Câteva zile mai târziu, când casa a fost terminată, Doni era gata să-şi ia soția şi cei trei copii şi să plece în munți. Aceştia au obiectat cu putere, dar, în cele din urmă, au ascultat de Doni şi au plecat cu el.

în prima noapte pe care Doni şi familia sa au petrecut-o în casa lor cea nouă, vizitatorul a venit din nou îmbrăcat în aceleaşi haine albe, strălucitoare, pe care Doni le-a descris ca fiind „mai albe şi mai strălucitoare chiar decât soarele la amiază".

Vizitatorul i-a spus: „Doni, mâine tu trebuie să pleci din casa aceasta şi să te întorci în satul tău. Acolo tu trebuie să omori toți porcii care-ți aparțin. Şi, dacă vei face aşa, voi veni din nou".

Ca să ducă la îndeplinire porunca aceasta, cerea ceva mai mult sacrificiu - aş spune mai multă credință - pentru că porcii erau averea lui. Bărbații îşi cumpărau nevestele şi pământul cu porci şi puteau chiar să-şi aplaneze diferendele cu duşmanii dându-le porci în schimb; dar aşa cum a spus Doni: „Mai mult decât orice altceva pe lume, doream să-1 văd din nou pe acel vizitator".

A doua zi dis-de-dimineață, Doni s-a întors în satul lui şi şi-a omorât toți cei şaptezeci de porci. Văzând aceasta, oamenii din sat au fost siguri că el era cu totul şi cu totul nebun. Zile la rând, ei au sărbătorit mâncând carnea porcilor omorâți, dar Doni a refuzat să mănânce sau măcar să se atingă de ea şi nu le-a permis aceasta nici soției şi nici copiilor lui.

întors la casa lui din munți, în noaptea aceea, vizitatorul a venit din nou îmbrăcat în acelaşi fel. De data aceasta, i-a spus:

„Doni, mâine trebuie să mergi la grădina ta şi să aduci suficientă hrană, pentru că mâine tu nu trebuie să te duci la grădină, nu trebuie să mergi nici la pescuit şi nici la vânătoare, ci trebuie să rămâi acasă. Dacă vei face aşa, voi veni din nou".

Ziua aceea petrecută acasă a fost cea mai minunată pe care a trăit-o vreodată, pentru că a simțit că era în prezența vizitatorului, cu toate că nu 1-a putut vedea în timpul zilei. în noaptea care a urmat acelei zile minunate, vizitatorul i-a spus: „Doni, mâine tu trebuie să mergi la grădină şi să aduci hrană cât pentru şapte zile. După ce o aduci, să o aşezi afară, lângă uşa ta, dar să nu mănânci din ea. Dacă vei face aşa, voi veni din nou". Doni i-a spus că, în momentul acela, era pregătit să facă orice i-ar fi cerut, pentru că, mai mult decât orice pe lume, dorea să-1 vadă din nou pe vizitator. Cu greu putea aştepta până la următoarea vizită. Cu toate acestea, se întreba de ce i se spusese să aducă din

grădină produse şi să nu le folosească, ci să le lase afară lângă uşă. în noaptea aceea, în timp ce hrana adusă din grădină era afară, lângă uşă, pusă în câteva legături numite „billumuri" (plase împletite pentru transportul alimentelor), vizitatorul a venit din nou şi i-a spus: „Doni, mâine dimineață trebuie să ieşi din casă. Acolo vei găsi o măsură cu care urmează să masori produsele aduse din grădină. Dacă vei face aşa, voi veni din nou".

Bineînțeles că a doua zi dimineața, afară, lângă casa lui Doni, se afla o măsură, poate puțin diferită de cele pe care le folosim noi. Avea forma unei prăjini groase cam de zece centimetri şi lungi de aproape patru metri. Doni a început măsurătoarea cu „kau kau" (cartofii dulci) şi 1-a pus pe primul în dreptul primului semn. Apoi a observat că urma un al doilea semn şi a pus şi acolo un cartof şi un altul la alt semn şi tot aşa până la cinci, şase, şapte, opt şi nouă. Apoi, un alt semn apărea chiar aproape de capătul prăjinii. Era aşezat la o anumită distanță de celelalte nouă semne de mai înainte. Aşa că a aşezat un cartof şi în dreptul acelui semn, apoi a luat-o de la început, făcând acelaşi lucru şi cu cartofii rămaşi.

Şi nu a măsurat astfel numai cartofii, ci şi ananaşii, bananele, paw-paw-şii şi toate produsele aduse din grădină. Când a terminat, le-a lăsat pe toate acolo fără să ştie de ce.

în noaptea aceea, vizitatorul a venit şi i-a spus: „Doni, hrana din dreptul semnelor unu, doi, trei, patru, cinci, şase, şapte, opt şi nouă este a ta. Fă ce vrei cu ea, dar hrana din dreptul semnului al zecelea este a mea. Ea trebuie pusă într-un *billum,* fără să o foloseşti. Dacă vei face aşa, voi veni din nou."

în puterea nopții, pe când Doni aştepta să vină din nou vizitatorul, deodată întreaga zonă a părut că se luminează. în câteva clipe, vizitatorul strălucitor era din nou în picioare în fața uşii lui. Doni a spus că, de fiecare dată, trebuia să-şi acopere ochii cu mâinile din cauza strălucirii orbitoare. De data aceasta, vizitatorul i-a spus: „Doni, mâine după-amiază, tu şi familia ta trebuie să luați hrana voastră şi pe a mea de asemenea şi să vă întoarceți în satul vostru. Când veți ajunge, ambasadorul meu va fi acolo. Să-i dai lui hrana care este a mea şi să asculți cu mare atenție fiecare cuvânt pe care îl va spune, pentru că vei şti că este adevărat, este adevărat".

După ce a terminat de povestit, Doni i-a înmânat lui Haru *billumul* cu alimente. Apoi, Doni i-a zis lui Haru: „De aceea le-am spus tot timpul oamenilor mei: 'Este adevărat, este adevărat, ştiu că este adevărat'."

Imediat am ridicat pânzele pentru a porni spre zona Turama, avându-i la bord pe Haru împreună cu soția şi familia lui. Haru a dorit să se întoarcă pentru a fi cu „poporul lui". Nu planificaserăm călătoria aceasta, dar am simțit că, de când auziserăm povestirea lui Haru, devenise o prioritate să mergem acolo.

Ne-am urmat deci drumul pe râul Turama şi apoi în sus, pe Wamuri. Pe râul Wamuri am înaintat încet, pentru că a trebuit să îndepărtăm din cale copacii şi crengile care se plecau peste mal, la fiecare câțiva metri. Uneori, copaci întregi erau căzuți chiar peste cursul îngust al apei. îngrijorarea mea era dacă vom reuşi

să întoarcem vasul atunci când vom ajunge acolo, pentru că, deşi râul era adânc, avea la dispoziție doar un spațiu de câteva picioare. Haru m-a asigurat că aproape de sat era un loc unde puteam întoarce vasul. Cuvântul lui Haru a fost o asigurare suficientă pentru mine.

Nu voi uita niciodată prima mea noapte în acest sat. Le-am interzis Kaurei, soția lui Haru, şi copiilor săi să coboare de pe vas, pentru că, dincolo de toate, ne aflam în mijlocul canibalilor, în timp ce conduceam prima întâlnire din seara aceea, mi-a fost foarte greu să suport duhoarea de carne umană gătită în tuburi de bambus. Duhoare este singurul cuvânt pe care-1 pot folosi, deoarece victimele fuseseră ucise cu câteva zile înainte. în noaptea aceea, Doni însuşi mi-a povestit despre vizitatorul strălucitor.

După două sau trei zile petrecute cu tribul Wamuri, timp în care am avut câte trei-patru întâlniri în fiecare zi, i-am spus lui Haru: „Ce-ai zice dacă te-aş lăsa să-ți faci aici baza de unde să extinzi lucrarea în celelalte sate?"

Haru era triumfător: „Speram că îmi vei cere să rămân". I-am spus că planul meu era să plec spre casă în dimineața următoare şi să iau pe Kaura şi pe copii cu mine, dar că mă voi întoarce în şase săptămâni. Atunci, dacă el va fi sigur că lucrurile merg bine, voi fi de acord ca soția şi familia să rămână cu el. Haru, marele bărbat, mi-a spus: „Stăpâne, voi face tot ce vei spune, dar aş vrea să o întrebi pe Kaura ce doreşte să facă. Promit să nu vorbesc cu ea până ce nu vei fi vorbit tu întâi".

M-am dus imediat pe vas să vorbesc cu Kaura: „îl las pe Haru aici ca să înceapă să lucreze printre oamenii aceştia sălbatici. Vă voi lua pe tine şi pe copii înapoi, acasă, dar în şase săptămâni vă voi aduce înapoi". Kaura, una dintre marile femei ale lui Dumnezeu, a răspuns: „Stăpâne, dacă Haru este de acord, atunci voi rămâne şi eu".

Am plecat în dimineața următoare, lăsându-i în urmă pe Haru, pe soția şi pe copiii săi. Lucrarea pe care o aveam de făcut mă

presa. îmi văzusem soția şi copiii mai puțin de două zile în cursul ultimelor unsprezece sau douăsprezece săptămâni şi ştiam că urma să stau doar trei zile acasă înainte de a pleca cu o altă patrulă, care avea să mă țină departe de ai mei încă o lună de zile.

Şase săptămâni mai târziu, m-am întors în satul Wamuri şi am fost martorul unei transformări uimitoare. Construiseră un sat nou. Vechiul „dubu" nu mai era folosit.

Casele răsăriseră peste tot şi se construise o biserică. Când trecusem cu vasul de-a lungul satului, înainte de a arunca ancora, văzusem un şir cam de două sute de oameni care stăteau în picioare unul lângă celălalt, având prinse în jurul şoldurilor fâşii de pânză, pe care ei le numeau „lap-lap". Haru mi-a spus: „Vreau să dai mâna cu oamenii mei". Am dat mâna cu ei de mai multe ori. L-am întrebat pe Haru: „De unde aveți aceste *lap-lap-uri* noi?" Mi-a spus că alesese douăzeci de bărbați tineri, pe care îi trimisese cu canoele până la gura râului Turama şi apoi în sus, pe un alt râu, până într-un loc unde exista o plantație. Acolo au lucrat atâta timp cât să câştige fiecare câte zece sau douăsprezece astfel de fâşii de pânză *(lap-lap).* Apoi s-au întors repede în sat, ca să ajungă înainte de întoarcerea mea. Haru nu numai că organizase construirea unui sat nou şi cumpărase câte un *lap-lap* nou pentru fiecare, dar îi şi vizitase personal pe oamenii din toate satele învecinate, iar ca rezultat al predicării lui, veniseră şi aceştia acolo, în sat, ca să mă întâmpine.

Imediat ce am găsit câteva minute libere, am vorbit cu Doni. „Oamenii tăi ar trebui să termine cu canibalismul", i-am spus eu. „Stăpâne, noi am hotărât să terminăm chiar din prima noapte după ce ai plecat de la noi. Am părăsit canibalismul pentru totdeauna".

„Bine", am spus eu, „dar oamenii din sat ce zic? N-ar fi timpul să termine şi ei cu porcii?"

Doni a răspuns: „Nu mai există porci în satul nostru. I-am omorât pe toți. Nici măcar nu vom mai face comerț cu ei de acum încolo".

100

AM VĂZUT MÂNA LUI DUMNEZEU

Doni m-a întrebat dacă îl voi boteza în timpul cât voi rămâne acolo. Am ezitat. I-am spus că mă voi întoarce din nou peste şase săptămâni. Dacă dorea să-1 botez, atunci aş fi fost bucuros s-o fac.

M-am întors şase săptămâni mai târziu - de fapt şase săptămâni fără trei zile -, dar atunci când am ajuns acolo, Doni murise. Fusese îngropat cu câteva zile înainte.

Atunci mi-am zis: „Nu mă părăsi, Doamne, pentru că nu l-am botezat pe Doni. Ar fi trebuit să fiu convins că el este pregătit, căci Tu ai trimis un înger din cer ca să-i vorbească față către față".

Experiența aceasta ilustrează modul în care au primit răspuns rugăciunile băieților şi fetelor de la stația misionară. Pentru că Doni 1-a văzut pentru prima dată pe vizitatorul ceresc în momentul în care studenții au început grupele de rugăciune, sunt sigur că încrederea mea în rugăciune - în rugăciunile lor - este îndreptățită.

întreaga întâmplare m-a făcut să mă plec pe genunchi. Doni, după cum recunoştea singur, nu mai văzuse niciodată până atunci un bărbat alb şi nu avusese niciun contact cu vreo expediție misionară. Cu toate acestea, el a primit lecția reformei sanitare, a ținut Sabatul zilei a şaptea şi a învățat despre zecime înainte de sosirea noastră acolo. Vă mirați că Domnul are o mie de metode pentru a încheia lucrarea, metode despre care noi nu ştim nimic?

Câțiva ani mai târziu, când lucrarea s-a întărit în zona râului Turama, canibalismul a dispărut cu desăvârşire. Haru a trecut şi el spre apus, lăsând în urmă multe inimi triste şi însingurate şi ochi înecați în lacrimi.

De ce a îngăduit Stăpânul ca Doni şi Haru să treacă la odihnă, nu pot înțelege pe deplin. Dar influența pe care a adus-o mărturia lor despre El nu va muri niciodată.

Haru şi Doni au fost fără îndoială persoanele cele mai de neuitat pe care le-am întâlnit vreodată şi tânjesc cu toată inima mea după ziua când voi avea

privilegiul să vi-i prezint pe Haru şi pe Doni în minunata împărăție a lui Dumnezeu, unde nu ne vom mai despărți niciodată.

Morminte proaspete şi lacrimi fierbinți

Ar fi cumva posibil ca misionarii din insulele Pacificului de Sud, atunci când sunt plecați în concediu, să dea impresia, prin povestirile lor misionare, că marea este întotdeauna liniştită şi că cerul este întotdeauna senin?

Este adevărat că, atunci când vorbim despre lucrarea lui Dumnezeu, ne place să scoatem în relief succesele şi să vorbim despre progres, dar există situații când ochii misionarilor sunt plini de lacrimi fierbinți.

Aceia care lucrează în zone dificile, în special la lansarea lucrării printre oamenii sălbatici, se confruntă la fiecare pas cu provocări şi obstacole. Ei se strâng tot mai aproape de Domnul şi El se apropie de ei. Atunci când cel mai apropiat ajutor omenesc posibil se află la depărtare de multe ore - în unele cazuri de multe zile - înveți să te sprijini în totul „pe brațele veşnice".

Se poate spune că noi „ne rugăm fără încetare". A ne ruga fără încetare nu înseamnă că suntem tot timpul plecați pe genunchi, ci că ne aflăm într-o permanentă conversație cu Domnul. Atunci când drumul este greu, cu o teamă sau spaimă de nedescris, înveți să petreci din ce în ce mai mult timp în a comunica direct şi în a merge aproape mână în mână cu Dumnezeu.

Cerul nu este întotdeauna senin, marea nu este întotdeauna liniştită. Câteodată, nori întunecoşi ascund lumina soarelui. Uneori, întunericul se adânceşte. Sunt situații când ochilor scăldați în lacrimi le este greu să vadă că, în spatele norilor, soarele încă

străluceşte. Vreau să vă povestesc acum o astfel de experiență grea şi întunecată.

De mai mulți ani, lucrătorii din Papua simțeau că era nevoie de o biserică mai reprezentativă în Port Moresby. în cele din urmă, s-au făcut planurile şi aranjamentele financiare pentru construirea unei biserici în apropierea sediului nostru din Port Moresby, pe Plaja Ela.

Comitetul misiunii m-a desemnat pe mine să preiau supravegherea programului de construcție. Entuziasmul meu era departe de a fi mare, deoarece simțeam că povara pe care deja o purtam era mult prea grea. M-am simțit puțin

mai uşurat când conducătorii au hotărât ca toți profesorii care lucrau în afara stației misionare să fie aduşi la Şcoala Bautana pentru un curs de perfecționare. Aceasta însemna că nu numai profesorii din câmpul meu, ci şi cei din Misiunea Papua Centrală şi cei din câmpul pastorului E. C. Lemke, care era situat în vestul îndepărtat.

Ca să începem proiectul de construcție şi să câştigăm cât mai mult timp posibil, comitetul a hotărât ca pastorul Lemke să-i strângă şi să-i aducă acolo pe toți profesorii din câmpul meu. Lucrul acesta mi-a produs îngrijorare, pentru că, deşi pastorul Lemke fusese împreună cu mine în câmp în câteva ocazii, totuşi erau multe ape periculoase despre care el ştia destul de puțin sau chiar nimic. Oricum, aceasta era o acțiune a comitetului, aşa că mi-am concentrat toate forțele în construirea bisericii din Port Moresby. Echipa mea de papuaşi a lucrat ore în şir, şi construcția a început curând să prindă contur.

Lucram deja de aproape trei ore în ziua de Anul Nou, o zi de miercuri, când pastorul C. E. Mitchell, preşedintele Misiunii Papua, misiune care includea şi câmpul meu misionar, a venit în grabă la şantier cu o expresie de durere pe chip. „Am veşti rele pentru tine. Lao-Heni, vasul pastorului Lemke a luat foc pe râul Turama. El este încă în viață şi bebeluşul de asemenea, dar ne temem că doamna Lemke şi cei doi băieți mai mari sunt pierduți".

Mi-a spus că guvernul pusese la dispoziție în mod gratuit un hidroavion, care să-i aducă pe pastorul Lemke şi pe copilaş şi că fusese invitat să însoțească echipajul zborului în această călătorie. Abia mai târziu am reuşit să pun laolaltă întreaga istorie.

Pastorul Lemke, soția lui şi cei trei băieți ai lor aruncaseră ancora sâmbătă noaptea la o mică distanță de satul pe care pastorul Koivi mi-1 descrisese ca fiind cel mai păgân pe care îl văzuse vreodată, sat în care petrecuseră Sabatul. Ei au trimis la țărm unii dintre profesori ca să doarmă pe timpul nopții acolo, deoarece erau prea mulți ca să poată dormi confortabil pe Lao-Heni. Curând după ivirea zorilor, atunci când profesorii s-au întors pe vas, pastorul Lemke, îmbrăcat încă în hainele de noapte, a intrat în cabina de pilotaj şi a apăsat pe butonul de pornire a motorului. Se pare că motorul a făcut aprindere inversă prin carburator

şi, în câteva clipe, vasul a fost în flăcări de la un capăt la celălalt. Atunci a avut loc o explozie teribilă şi cei mai mulți dintre pasageri au fost aruncați în apă.

Misiunea cumpărase de curând vasul Lao-Heni, un vas bun. Singurul inconvenient era că avea motor pe benzină. Oricum, se făceau demersuri pentru a-1 înlocui cu un motor diesel nou imediat ce îl puteam cumpăra.

Se pare că, atunci când au aruncat ancora şi au oprit motorul, carburatorul s-a înecat şi benzina s-a scurs toată noaptea. Convingerea mea este că benzina a pătruns în apa de santină. Atunci când carburatorul a făcut aprindere inversă, benzina din apa de santină s-a aprins şi a făcut ca întregul vas să fie cuprins de flăcări într-o clipă.

Pastorul Lemke s-a repezit în cabina familiei sale şi i-a scos în grabă pe soția sa şi pe cei trei copii, ducându-i pe puntea din spate, unde câțiva băieți încercau cu frenezie să dezlege barca de salvare şi să coboare la apă. Din grabă, ei au împins capătul bărcii sub apă şi astfel barca s-a umplut cu apă şi s-a scufundat. De

asemenea, ambele vâsle au fost pierdute. Nici doamna Lemke şi nici băieții nu ştiau să înoate.

Când au văzut că flăcările se întind peste tot în jurul lor, şi-au dat toți mâinile şi au sărit în apă. Nu mai este nevoie să spun că au fost imediat despărțiți de apele repezi şi murdare.

Unul dintre profesori, Ovuipi, atunci când a văzut un cap de copil (micuțul Lester Lemke) ieşind din apă lângă el, a reuşit să-1 prindă şi să înoate cu el până la țărm. Profesorii credeau că toți ceilalți, cu excepția lui Lester, erau pierduți, pentru că vasul arsese până la linia de plutire. După o întrunire în cadrul căreia au încercat să hotărască ce vor face cu copilaşul (care avea numai doi ani), s-au decis să meargă de-a lungul râului să vadă dacă mai ajunsese cineva la țărm.

La depărtare de aproape o milă în josul râului, l-au găsit pe pastorul Lemke prezentând arsuri grave şi fiind în stare de şoc, astfel că nu-şi putea aminti ce se întâmplase. întreba tot timpul de soția şi fiii săi.

Peste câteva ore, atunci când realitatea teribilă i-a fost descoperită, a întrebat cum ar putea obține ajutor pentru copilaş. Profesorii hotărâseră deja că cel mai apropiat ajutor european putea fi găsit la aproape două zile de mers, aşa

că plănuiseră să facă rost de câteva canoe şi apoi să-i roage pe localnicii care cunoşteau drumul să-i ducă la una dintre bazele Companiei Australian Petroleum, care se găsea în delta unui alt râu, numit Omati.

Pe la amiază, reuşiseră să se organizeze destul de bine, dar oamenii din sat au refuzat să plece cu ei spre Omati, pentru că aşteptau să vină un val uriaş în următoarea oră. După ce valul a trecut, s-au urcat în canoe împreună cu pastorul Lemke şi cu copilaşul şi au călătorit toată după-amiaza, precum şi noaptea şi ziua care au urmat. Pe la orele două sau trei, în dimineața zilei de miercuri, au sosit la baza A.P.C. Deşi cu dificultate, au reuşit în cele din urmă să-i trezească pe câțiva dintre conducătorii bazei, care au pregătit sticle cu lapte pentru copil. Mi s-a spus despre

copilaş că nu se oprise deloc din plâns, deoarece nu mâncase nimic de mai bine de patruzeci şi opt de ore.

Oamenii de la A.P.C au făcut tot ce se putea face pentru pastorul Lemke, asigurându-i hrană şi tratându-i arsurile, dar şi-au dat seama că el suferă cel mai mult din cauza şocului. în dimineața următoare, imediat ce a fost posibil, ei au transmis prin radio vestea despre nenorocirea întâmplată, iar Guvernul din Port Moresby, la rândul lui, ne-a contactat pe noi.

Atunci când s-a întors din călătoria făcută cu hidroavionul, pastorul Mitchell mi-a spus că Ern Lemke era departe de a fi bine. Atât el, cât şi copilul fuseseră imediat primiți în spitalul european din Port Moresby. Cam la o oră după internarea lor, personalul spitalului a sunat şi a cerut să vorbească cu mine. Sora-şefă mi-a spus că Ern era foarte îndurerat şi voia să vorbească cu mine. Mi-a spus că trebuie să fiu pregătit să merg acolo. Lui Ern i se dăduseră sedative puternice, dar, spunea sora-şefă, dacă totuşi nu reuşea să se liniştească în scurt timp, m-ar ruga să merg eu la el. Am fost sunat din nou după o oră şi mi s-a spus că Ern adormise şi că, probabil, nu se va trezi în următoarele douăzeci şi patru de ore, pentru că nu dormise de câteva zile.

în seara aceea, destul de târziu, i-am sugerat pastorului Mitchell să întrunească un comitet de urgență, pentru că mă gândeam că ar trebui să trimitem un vas în zona Turama din moment ce puteau exista şanse să găsim trupurile lui Del şi ale celor doi băieți. Unii au fost de părere că această călătorie

ar fi inutilă nu numai din cauză că apele erau foarte repezi, ci şi din cauza crocodililor. Cu toate acestea, eu am susținut că trebuie să meargă cineva acolo, în cele din urmă, s-a hotărât ca pastorul H. M. Pascoe şi cu mine să facem o călătorie cu vasul Diari (lumină).

Primele ore ale dimineții următoare le-am petrecut încărcând vasul cu suficient carburant şi cu rezerve de hrană. Am luat cu noi şase sau opt foi de tablă de 1,80 pe 90 de centimetri în cazul în care ar fi trebuit să facem coşciuge. Am luat de asemenea ciocane de lipit şi acid clorhidric pentru sudură.

Când toate pregătirile au fost gata, am sunat la spital, dar am aflat că pastorul Lemke nu se trezise încă.

După un timp de rugăciune petrecut pe vas la amiază, am ridicat ancora şi, până aproape de căderea nopții, reuşiserăm să navigam în ape destul de liniştite. Imediat după apusul soarelui am trecut de recifuri; curând s-a lăsat întunericul. Când m-am dus în cabina de pilotaj să fixez cursul, am descoperit că nu exista nicio hartă la bord.

Este o lege nescrisă ca hărțile maritime după care operează o navă să nu fie niciodată luate de la bord fără să fie înlocuite de altele noi. Dar hărțile noastre fuseseră luate de fostul echipaj. Ce era de făcut?

Marea era foarte agitată, era întuneric beznă din cauza norilor grei şi nu exista nicio cale de întoarcere. După ce am calculat distanța maritimă parcursă, am fixat un curs care trebuia (după cum credeam eu) să ne ducă până la gura râului Turama. Pastorul Pascoe a fost de părere că fixasem cursul cu câteva mile prea mult spre sud şi că vom ajunge probabil la râul Fly. în dimineața următoare, nu se vedea niciun semn că am fi aproape de țărm, iar pastorul Pascoe m-a întrebat când mă aşteptam să se vadă uscatul. I-am spus că ar trebui să vedem țărmul după-amiază. Dar amiaza a venit fără să apară vreun semn că ne-am apropia de uscat. Ora unu, două, trei şi apoi patru şi încă niciun semn de a ne apropia de țărm.

Din nou, colegul meu a apreciat că ne îndreptaserăm prea mult spre sud. Aproape de apusul soarelui, mă aflam sus pe catarg, încordându-mi privirea, ca să pot zări uscatul când, în cele din urmă, am văzut un punct mic la orizont şi m-am gândit că aceea putea fi Insula Morigio, care se află la gura de vărsare a

râului Turama. O mică modificare în fixarea cursului, şi întunericul s-a lăsat încă o dată. Ştiam că, dacă uscatul pe care îl zărisem era Insula Morigio, atunci în câteva ore urma să ne aflăm în ape nesigure, aşa că ne-am rugat ca Maestrul Pilot să ne arate calea.

în ora care a urmat, s-a abătut asupra noastră una dintre cele mai fantastice furtuni cu descărcări electrice pe care am văzut-o vreodată. Pastorul Pascoe era pregătit în caz că motorul trebuia redus la jumătate de viteză sau mai puțin. Fulgera în permanență, ceea ce ne-a permis să vedem dacă cea din fața noastră era Insula Morigio, aşa că am navigat înainte prin apele agitate şi nesigure, cu motorul la viteză maximă. Curând după ora nouă, am aruncat ancora într-un mic golfuleț din Insula Morigio.

La primul semn al ivirii zorilor în dimineața următoare, ne-am continuat drumul pe râul Turama. Pe la amiază, am ajuns lângă satul unde avusese loc accidentul. Am fost oarecum surprinşi să găsim acolo o navă guvernamentală. Imediat ce am putut lua legătura cu ofițerul patrulei, am aflat că fusese însărcinat de comisarul districtual guvernamental din Kikori, localitate ce se afla la o sută de mile depărtare, să meargă pe râul Turama, să găsească locul unde avusese loc tragedia şi să vadă dacă fusese găsit vreunul dintre cadavre. Ne-a informat că avea corpul doamnei Lemke şi pe cel al unuia dintre băieți, dar că celălalt nu fusese găsit. Mi-a cerut să merg să identific cadavrele. Am făcut-o. Acesta a fost unul dintre cele mai triste şi mai neplăcute lucruri pe care le-am făcut vreodată. Corpul doamnei Lemke fusese găsit şi îngropat de papuaşi. Cel al băiatului fusese găsit după câteva zile.

Am cerut să preiau cadavrele, dar ofițerul patrulei mi-a spus că trebuia să respecte ordinul de a duce corpurile găsite înapoi, la Kikori, pentru a fi înmormântate. Cred că aş putea fi acuzat pentru minciună, pentru că i-am spus: „Dorința pastorului Lemke este ca trupurile să fie duse la Port Moresby pentru înmormântare". Ofițerul patrulei a înțeles şi a spus: „Dacă aceasta este dorința soțului, atunci trebuie să ți le dau". A fost de acord să remorcheze canoea cea mare care transporta cadavrele în spatele vasului său atâta timp cât am navigat în josul râului.

Imediat după plecare, pastorul Pascoe şi cu mine am început să facem cele două sicrie. Imaginați-vă îngrijorarea noastră când

am descoperit că acidul clorhidric se vărsase, făcând ca sudura să fie extrem de dificilă. Până la apusul soarelui eram gata pentru dificila şi dureroasa sarcină de a transfera cadavrele din canoe în sicrie. Imediat ce lucrul acesta a fost îndeplinit şi vasul guvernamental era gata să ne părăsească, l-am rugat pe ofițerul patrulei ca, atunci când va ajunge înapoi, la Kikori, să încerce să transmită un mesaj la sediul nostru din Port Moresby şi să le spună că ne întoarcem cu cele două sicrie şi sperăm să ajungem luni, la ora zece. Vasul Diari nu era prevăzut cu echipament radio. Am terminat sudarea sicrieior chiar la apusul soarelui. Eram plecați de o jumătate de oră, timp în care am făcut închiderea unui Sabat pe care nu mi-1 voi putea şterge niciodată din memorie.

Imediat după închiderea Sabatului şi în timpul care a mai rămas până la lăsarea întunericului, am navigat prin apele periculoase către mare. Din nou a trebuit să stabilesc cursul fără hartă, dar, de data aceasta, am făcut-o cu mai multă siguranță, pentru că, cu câteva mici variații datorate derivei şi curenților, nu am făcut altceva decât să mențin un curs aproape opus celui pe care îl urmasem la venire.

Nu voi uita niciodată acea noapte de sâmbătă, pentru că a fost o noapte cu o lună minunată. Marea era ca un iaz liniştit şi bătrânul Diari nu a cântat niciodată mai dulce în toată viața lui. Ce nenorocire că ne aflam într-o astfel de misiune! După calculele făcute de mine, ar fi trebuit să vedem țărmul după-amiaza târziu, dar, spre surpriza noastră, am zărit Cape Sucking la ora prânzului. Era de necrezut: am scos cel mai bun timp. Pe la apusul soarelui, intraserăm în ape sigure, iar pe la ora zece seara, am aruncat ancora în Port Moresby, cu douăsprezece ore mai devreme decât plănuiserăm.

,

A doua zi dimineața, am aflat că preşedintele, pastorul Mitchell, primise mesajul radio în ziua de duminică şi că, pe baza lui, făcuse pregătirile pentru ca înmormântarea să aibă loc la ora două, după-amiază. Am fost oarecum mâhnit să aflu că doar cu o zi înainte,

duminică, îi transportaseră cu avionul pe pastorul Lemke şi pe copil la sanatoriul nostru din Sydney din cauza arsurilor de gradul trei pe care le aveau şi care necesitau grefe de piele. Mi-a părut rău că îl pierdusem, mai ales că el însuşi mă rugase să merg să-1 văd. în după-amiaza aceea, i-am condus cu mâhnire la odihnă pe Del şi pe micul Adrian de patru ani. Del a fost una dintre cele mai prețioase copile ale lui Dumnezeu, o mamă iubitoare şi o creştină devotată. I-am înmormântat pe amândoi în acelaşi mormânt, băiețelul deasupra mamei sale. Celălalt băiat, David, de şase ani nu a fost găsit niciodată.

Când compar puținul pe care l-am făcut pentru Domnul cu sacrificiile făcute de Ern, de Del şi de cei doi copii, atunci tot ceea ce pot face este să-mi plec capul, pentru că nu poate exista nicio comparație.

îi mulțumesc Domnului pentru ceea ce a spus: „Oricine îşi lasă case sau frați, sau surori, sau tați, sau mame, sau soție, sau copii ... pentru numele Meu va primi însutit şi va moşteni viața veşnică." (Matei 19,29)!

O promisiune este o promisiune

Arşița soarelui tropical de dimineață putea totuşi cu greu să fie simțită la ora când am păşit pe țărm împreună cu doi dintre profesori în dreptul unui mic sat aflat aproape de izvoarele râului Turama.

Aşa cum procedam de obicei, am îngrijit câțiva bolnavi şi am administrat nişte injecții. Apoi i-am adunat pe oamenii din sat şi am început să le spun povestea Marelui Medic, care într-o zi, curând, le va deschide ochii orbilor, le va desfunda urechile surzilor, îi va face pe şchiopi să sară ca nişte cerbi şi le va dezlega limba celor ce sunt muți (Isaia 35,5.6).

Nu începusem să vorbesc de mult timp când am observat că, în ciuda interesului manifestat de oameni, războinicii agitați îşi verificau arcurile, săgețile şi sulițele, având ochii îndreptați nu spre mine, ci spre şeful lor. Gesturile lor dădeau de înțeles că urma să avem probleme. Se putea ajunge la vărsare de sânge. Chiar atunci, un alt şef împreună cu vreo douăzeci de luptători înarmați până-n dinți au intrat în sat.

Am înțeles imediat că erau pregătiți pentru a ne ataca.

Cu ajutorul a doi sau trei interpreți, am reuşit să vorbesc cu şeful duşman şi cu luptătorii lui. Mi-a luat doar câteva minute ca să aflu cauza conflictului. Cu două luni înainte, tribul lor adusese în satul de la izvoarele râului Turama o fetiță

şi o vânduseră pentru un topor sau, cel puțin, pentru promisiunea că vor primi un topor.

Se pare că trecuseră câteva săptămâni şi plata nu se făcuse. Acum, ei veniseră după topor.

I-am cerut şefului duşman şi războinicilor lui să se aşeze ca să stăm de vorbă. Dar el nu accepta nicicum să se aşeze până nu primea toporul. In cele din urmă, l-am convins că, dacă se vor aşeza şi vor asculta povestea mea, le voi da un topor nou pe care îl am în barcă.

Şi astfel, povestirea biblică pe care o spusesem mai înainte a trebuit să fie spusă din nou. Lucrul acesta îmi lua mult timp ținând cont că trebuia să folosesc patru interpreți. Vorbeam doar de câteva minute când şeful cel străin a sărit în picioare şi mi-a spus că nici el şi nici oamenii lui nu mai auziseră niciodată această poveste şi m-a rugat să merg să o spun şi celor din tribul lui. Am fost de acord. Pe măsură ce povestirea mea continua, şeful m-a mai întrerupt de câteva ori cerându-mi să merg şi să spun şi oamenilor lui aceeaşi poveste. De fiecare dată, am fost de acord şi le-am spus că voi merge într-o zi, atunci când împrejurările o vor permite.

Atunci când am încheiat întâlnirea, şeful ce ne fusese până atunci ostil a venit la mine şi m-a îmbrățişat cu toată puterea lui. Vă puteți imagina cum arătau apoi hainele mele albe din cauza grăsimii de porc cu care era acoperit corpul lui.

Apoi l-am întrebat pe şef unde locuia poporul lui, aşteptându-mă să fie la trei, patru sau poate cinci ore distanță. Bătrânul şef şi-a îndreptat mâinile spre munți şi, cu micul său topor de piatră, a crestat un semn într-un buştean. „Porneşti în zori", a spus el, „şi mergi toată ziua până la apusul soarelui. Acesta este semnul." Apoi a crestat un alt semn şi a spus aceleaşi cuvinte şi a mai crestat încă unul.

începeam să-mi doresc să nu fi promis niciodată că voi merge într-o zi să spun povestea şi oamenilor din tribul lui. Şeful cresta semn după semn. După fiecare crestătură, repeta cuvintele despre pornirea în zori şi despre mersul până la apusul soarelui. Când,

în cele din urmă, s-a oprit din crestat semne, le-am numărat şi am găsit că erau nu mai puțin de zece. Lucrul acesta însemna zece zile de mers pe jos.

Nimeni nu ar putea admite că ar fi posibil doar să merg zece zile dus şi apoi zece zile întors şi să spun că am îndeplinit astfel sarcina pe care mi-a dat-o Dumnezeu. Trebuia să petrec câteva zile în mijlocul acelor oameni şi apoi să-mi fac prieteni din fiecare limbă sau dialect din zonele prin care urma să trec. Lucrul acesta se putea face doar îngrijindu-i pe bolnavi şi pe cei care necesitau asistență medicală şi spunându-le povestea iubirii lui Dumnezeu. Am estimat că mi-ar lua opt sau zece săptămâni să fac ca o astfel de călătorie să fie eficientă. O povară în plus după o astfel de excursie în zonele acelea primitive era aceea că, de obicei, trebuia să chem mai mulți profesori să vină şi să stea o perioadă în satele vizitate.

I-am cerut bătrânului şef să-mi spună cam câți oameni locuiau în zona lui. Mi-a spus că erau mai multe mii. L-am asigurat din nou că voi merge într-o zi. Călcarea unei astfel de promisiuni ar fi condus la serioase repercusiuni.

Au trecut apoi zile, săptămâni şi luni şi am găsit că era cu neputință să-mi împlinesc făgăduința pe care o făcusem. Lucrul acesta m-a îngrijorat. Cu cât mă rugam mai mult pentru asta, cu atât deveneam mai conştient de faptul că fusese făcută o promisiune şi rămăsese neîmplinită. Inima mea a început să bată puțin mai repede atunci când am aflat că zona Taree Valley fusese deschisă de guvern şi se dăduse undă verde pentru pătrunderea expedițiilor misionare.

Pentru mine, lucrul acesta însemna că Taree Valley putea servi ca loc de pornire în împlinirea promisiunii pe care o făcusem bătrânului şef, pentru că, după calculul meu, puteam ajunge în zona lui în două sau trei zile de mers pe jos (cam patruzeci-şaizeci de mile), pe câtă vreme, ca să pornesc la drum de la capătul râului Turama, ar fi însemnat mai mult de două sute de mile distanță.

De câteva ori mi-am descărcat inima înaintea preşedintelui Uniunii Moreo Coral. în repetate rânduri, am amintit în cadrul întâlnirilor anuale şi semianuale de comitet că ar trebui să facem ceva pentru deschiderea lucrării în Taree Valley. An după an însă, lipsa de fonduri a împiedicat o astfel de inițiativă şi, ca să îngre-

uneze şi mai mult povara pe care Domnul o pusese asupra mea, am auzit că alte două organizații misionare se instalaseră la Taree Valley.

Imaginați-vă bucuria mea când, într-o zi, în timp ce participam la o întrunire de comitet în Lao, Noua Guinee, unde se află sediul Misiunii Uniunii Marea Coral, am aflat că fuseseră asigurate fonduri pentru a încerca să pătrundem ceva mai adânc în extinderea câmpului misionar. Vestea aceasta m-a făcut să sar imediat în picioare şi să cer ca aceste fonduri să fie date pentru deschiderea lucrării în Taree Valley. După o discuție serioasă cu argumente pro şi contra, s-a adoptat o moțiune prin care pastorii F. T. Moberly, Lou Greive şi cu mine urma să facem o călătorie în zona Taree, unde fusese amenajat un câmp de aterizare ca să investigăm posibilitatea cumpărării unui teren pe care să stabilim o misiune. Probabil singurul motiv pentru care mi s-a cerut să fiu unul dintre cei trei a fost acela că eu cunoşteam limba motuan, limba folosită de ofițerii patrulei guvernamentale şi de poliția băştinaşă.

Ne-a luat puțin timp ca să închiriem un avion uşor. Am luat cu noi un cort, lenjerie şi haine suficiente pentru o săptămână, precum şi produse necesare pentru a face schimburi cu oamenii de acolo pentru a primi un teren.

Băştinaşii din Taree Valley erau un popor interesant şi colorat. Ne-au primit bine, dar am fost dezamăgiți să aflăm că restricțiile guvernamentale ne restrângeau raza de acțiune la doar o milă. Şi că, în căutarea noastră după un teren potrivit pentru a stabili o misiune, urma să fim însoțiți de un polițist local înarmat.

A doua zi, am început dificila sarcină de a ne împrieteni ai oamenii din Taree Valley şi în acelaşi timp de a-i întreba dacă

ne-ar putea vinde un teren. în realitate, noi nu aveam dreptul legal să cumpărăm niciun teren în afară, ci, atunci când s-ar fi găsit proprietari de teren doritori să vândă, terenul urma să fie cumpărat de guvern şi concesionat cu o chirie nominală pe o perioadă de nouăzeci şi nouă de ani.

Am simțit că Domnul era cu noi, pentru că a doua zi am găsit un teren potrivit şi oamenii au fost binevoitori să ni-1 dea. Am aranjat o întâlnire cu proprietarii în dimineața următoare la sediul guvernamental pentru a completa documentele necesare. Dar, când a venit timpul, ofițerul patrulei guvernamentale

ne-a informat că oamenii respectivi nu mai doreau să ne dea terenul. Bineînțeles că aceasta însemna să o luăm de la început.

După încă o zi şi jumătate de căutări, ni s-a spus despre nişte oameni care doreau să ne pună la dispoziție o bucată de pământ. Cu toate că nu părea potrivit pentru scopul nostru, am hotărât că era mai bine să încheiem târgul. Din nou am aranjat să ne întâlnim cu proprietarii la biroul guvernamental a doua zi dimineață ca să semnăm actele, dar vai, şi de data aceasta, proprietarii au refuzat să semneze, spunând că s-au hotărât să nu mai vândă.

Am început căutarea noastră iarăşi şi, după două zile grele, am găsit din nou o ocazie ce părea favorabilă. Da, oamenii ne acceptau şi erau pregătiți să vândă terenul, aşa că pentru a treia oară am plănuit să ne întâlnim a doua zi dimineața la biroul guvernamental. Am simțit că am ajuns la capătul puterilor când ni s-a spus din nou că oamenii s-au răzgândit şi că nu mai vor să vândă.

După ce am ieşit din biroul guvernamental, l-am întrebat pe interpretul guvernamental, care cunoştea limba matau, limbă pe care nu o puteau înțelege oamenii din Taree: „De ce, de fiecare dată când găsim un teren potrivit pe care proprietarii doresc să-1 vândă, se întâmplă ca, atunci când ajungem la biroul guvernamental, ei să se răzgândească?"

Interpretul mi-a spus că biroul guvernamental nu are nimic de-a face cu refuzul lor. Problema era că, de fiecare dată, în urma

noastră veneau reprezentanții altor două misiuni şi, atunci când noi găseam oameni doritori să vândă, ei mergeau noaptea la aceşti oameni şi le spuneau că, dacă vor îngădui misiunii noastre să vină în Taree Valley, atunci va trebui să renunțe la numeroasele lor neveste, la tutun, la mestecarea frunzelor de betel şi la porci.

Se părea că trebuie să ne dăm bătuți. Am mai pierdut încă două zile căutând, dar, de data aceasta, oamenii nu au mai manifestat interes în a ne vinde teren.

Aparent nu aveam altă alternativă decât să plecăm de acolo şi să aşteptăm până ce Stăpânul va deschide o cale. în timp ce făceam planul să închiriem acelaşi avion cu care veniserăm şi să ne întoarcem acasă, am început să mă simt

din ce în ce mai frustrat. Cum îmi voi împlini promisiunea pe care o făcusem acelui şef de trib?

Am hotărât să petrecem mult timp în rugăciune în noaptea aceea, pentru că, în mod sigur, dacă Dumnezeu dorea ca noi să începem lucrarea acolo, nimic nu ne putea sta în cale. Doar îngerii din cer au putut cunoaşte ardoarea rugăciunilor noastre, prin care ne descărcăm inimile înaintea Domnului, rugându-L cu umilință să facă ceva, astfel încât cheltuielile pentru călătoria noastră acolo să nu fi fost făcute degeaba.

în zorii zilei următoare, am auzit pe cineva bătând uşor în cortul nostru şi am ieşit să văd cine este. Era un războinic singur, care, surprinzător, mi-a vorbit în limba motuan. Mi-a spus că el împreună cu alți doi frați doreau să ne ofere cea mai bună bucată de pământ din zonă şi că ne vor duce să vedem terenul imediat ce doream. Apoi, dacă ne va conveni, vor semna actele a doua zi dimineața la biroul guvernamental. De asemenea, ne-a rugat să nu discutăm cu nimeni dacă vom fi mulțumiți de teren, pentru că nu dorea să mai ştie cineva că ei ne vânduseră nouă terenul. Parcă îl văd şi acum cum stătea acolo în lumina dimineții.

S-a întors peste câteva ore împreună cu cei doi frați ai lui şi CU un polițist local. Inimile noastre s-au umplut de recunoştință, pentru că, la o mică distanță de câmpul de aterizare, am văzul I ol

mai bun teren din toate câte văzuserăm în întreaga noastră căutare. Acesta era cu siguranță răspunsul la rugăciunile noastre. A doua zi la biroul guvernamental nu am pierdut prea mult timp cu semnarea documentelor necesare. Toți cei trei proprietari şi-au pus semnul pe hârtie. Ofițerul guvernamental a rămas uimit şi ne-a întrebat: „Cum ați reuşit să obțineți cea mai bună bucată de pământ din valea aceasta?"

Astăzi avem acolo una dintre cele mai frumoase stații misionare din zona Taree Valley şi am botezat zeci de oameni din tribul Taree.

Au trecut câțiva ani până când am aflat exact cum au primit rugăciunile noastre un răspuns atât de minunat. în timp ce găsirea unui teren potrivit era zi de zi zădărnicită de un constant refuz de a vinde, vestea sosirii noastre în zonă a ajuns la bătrânul şef de trib, cel căruia îi promisesem că într-o zi voi merge şi voi

spune şi poporului său „povestea". Când i s-a spus că stăpânul Martin şi alți doi stăpâni albi erau deja în regiunea aflată sub controlul său încercând să cumpere pământ şi după ce a fost sigur că eu eram cel pe care îl cunoscuse la râul Turama, i-a trimis pe trei dintre războinicii săi cu instrucțiunea să ne dea cât de mult teren aveam nevoie, în zona cea mai bună pe care o aveau.

Cu siguranță ca Stăpânul rezolvă lucrurile pe calea ştiută numai de El.

Ruşine mare -niciun Jap>-lap>

Pe

măsură ce influența predicării lui Haru s-a răspândit în zonele din vecinătatea satului lui Doni şi apoi mai departe, oamenii din triburile aflate pe munte au coborât în grupuri mici ca să afle ei înşişi ce a determinat poporul Turama să înceteze neobositele lor raiduri canibalice, pe care le întreprindeau în satele montane.

Timp de decenii, oamenii muntelui au trăit cu teamă. Bărbații din alte triburi nu îndrăzneau să doarmă noaptea de frica vreunui atac. Cu paşi şovăitori şi nesiguri, aceşti oameni bine înarmați s-au aventurat în cele din urmă până la satul bătrânului Doni, ca să afle motivul pentru care aceştia încetaseră raidurile. Acum, Doni era mort, dar Haru şi alți câțiva oameni din sat le-au spus că ei nu mai erau canibali, ci erau urmaşi ai „Marelui Stăpân de sus" (Domnul cerului). Incapabili să înțeleagă, oamenii de la munte le-au cerut să le spună şi lor povestea Marelui Stăpân.

într-una dintre călătoriile trimestriale pe care le făceam în zona râului Turama, mi s-a spus că un număr de oameni de la munte, reprezentând câteva sate, aduseseră cu ei de acasă mari cantități de hrană şi aşteptaseră timp de câteva săptămâni pe malul râului în speranța că voi veni. Mi-a părut rău să aflu că se întorseseră în munți doar cu o săptămână înainte de sosirea mea. Aşteptaseră zi după zi până când, în cele din urmă, li se terminase mâncarea.

în Sabat, în timpul serviciului divin, i-am întrebat pe oamenii din satul lui Doni dacă îşi mai amintesc de prima noapte pe care eu o petrecusem în mijlocul lor şi dacă mai ştiu ce făceam atunci.

„Da, ne amintim", au răspuns ei. „Ne este foarte ruşine, pentru că, în acea noapte, noi mâncaserăm carne omenească". Apoi le-am cerut să îmi spună de ce

acum nu mai mâncau carne de om. Fără nicio ezitare, mi-au povestit despre schimbarea pe care o făcuse în viețile lor Stăpânul căruia îi slujeau acum şi pe care îl iubeau.

„Ştiți", i-am întrebat eu, „că acei oameni împotriva cărora obişnuiați să întreprindeți atacuri aşteaptă acum clipa când şi ei vor putea auzi despre minunatul Hristos?"

Ca răspuns, un tânăr pe nume Muto, împreună cu soția sa, s-a ridicat în picioare. Apoi, un alt tânăr, numit Kamoi, şi soția lui s-au ridicat şi ei, urmați de un altul pe nume Kuruke şi de încă un altul, numit Sapoi. Aceşti patru bărbați tineri, împreună cu soțiile lor, mi-au spus că ei vor merge să le spună fraților lor duşmani minunata poveste. Bineînțeles că nu mă aşteptasem la lucrul acesta, pentru că ei înşişi părăsiseră doar de douăsprezece luni cel mai adânc păgânism. „Nu vă voi putea plăti pentru asta" le-am spus eu.

„Nu vrem şi nu aşteptăm nicio plată", au răspuns ei. „Nu vom putea uita niciodată noaptea în care bătrânul Doni, şeful nostru a murit. A chemat lângă el pe câțiva dintre noi, bărbați tineri, şi ne-a spus: 'Avem o datorie pe care nu o vom putea plăti niciodată satelor de la munte pentru uciderile noastre. Eu mor. însă voi trebuie să duceți poporului de la munte povestea iubirii Stăpânului'."

Duminică dimineața am dat fiecărui cuplu câte o lanternă, două sticle cu petrol lampant, un vas smălțuit, o oală mare pentru gătit, câte un *lap-lap* (haină făcută dintr-o pânză înfăşurată în jurul coapselor) pentru fiecare bărbat şi câte o fustă pentru fiecare femeie. Au primit de asemenea câte un cuțit mare şi câte un xopor. A doua zi dis-de-dimineață, după ce Haru şi cu mine ne-am rugat fierbinte ca Cerul să-şi reverse binecuvântarea şi ocrotirea peste ei, aceste patru cupluri tinere şi-au adunat fiecare puținele lucruri

pe care le aveau şi, după ce ne-au îmbrățişat şi şi-au luat rămas-bun, au plecat spre munți. Cuvintele mele de despărțire au fost că îi voi vizita în satele din munte cam peste şase săptămâni.

în călătoria pe care am făcut-o în zonă şase săptămâni mai târziu, am fost însoțit de Alf Chapman, un australian care era directorul şcolii din câmpul meu misionar. O zi întreagă de mers din greu ne-a dus la un mic sat în care am rămas peste noapte. După câteva cântări şi o povestire spusă cu ajutorul imaginilor

pictate, ne-am aşezat împreună cu câțiva dintre bătrânii satului ca să aflăm despre obiceiurile şi superstițiile lor. De obicei, la început aceşti oameni sunt şovăitori în a vorbi, dar am descoperit că pot fi încurajați să vorbească şi că, adesea, este dificil să-i mai opreşti apoi din povestit.

Metoda pe care am folosit-o a fost aceea de a găsi ceva care să apeleze la orgoliul personal. Probabil am spus: „Este adevărat că tribul vostru are cei mai aprigi luptători din munți?" sau: „Este adevărat că voi sunteți cei mai mari trăgători cu arcul şi că faceți cele mai bune sulițe, arcuri şi săgeți?"

în general, asta era tot ce aveam nevoie ca să-i pornesc. Apoi nu i-am mai întrerupt decât pentru a direcționa conversația pe alte făgaşuri, cum ar fi: „Cum vă îngropați morții?", „Cum îi inițiați pe tineri pentru a deveni bărbați?" sau „Cum hotărâți că una dintre fetele voastre a atins vârsta măritişului?"

După două ore de mers pe jos a doua zi dimineața, am ajuns în satul unde se stabilise Kuruke. După ce l-am salutat, am întrebat: „Câți oameni locuiesc în sat?" „Patruzeci şi nouă". „Câți sunt în clasa ta de botez?" „Patruzeci şi nouă, dar mai sunt şi câțiva copii care sunt prea tineri ca să înțeleagă".

Uimitor, într-adevăr, după numai şase săptămâni de lucru ...

După ce am petrecut o zi şi o noapte cu Kuruke, am călătorit pe jos încă trei ore şi jumătate ca să ajungem în satul unde se oprise Kamoi. Din nou am pus aceleaşi întrebări: „Câți oameni sunt în sat?" „Treizeci şi opt." „Şi câți sunt în clasa de bolez?"

„Treizeci şi opt." Am petrecut tot atâta timp şi cu Kamoi, apoi, după alte patru ore de mers, am ajuns în satul lui Muto. Toți cei şaizeci şi doi de săteni participau la închinare şi la păzirea Sabatului. în cele din urmă, după două ore de mers, am ajuns şi în satul lui Sapoi şi am auzit despre aceleaşi rezultate uimitoare.

în următoarele optsprezece luni, i-am vizitat pe aceşti misionari voluntari la intervale de douăsprezece-paisprezece săptămâni. N-am încetat niciodată să mă minunez de cunoştințele dovedite de aceşti oameni ai muntelui în timpul claselor de botez. Am fost uimit de faptul că aceşti recent convertiți misionari voluntari pot împărtăşi atât de multe cunoştințe.

Aproape la fiecare vizită făcută în zonă am luat cu mine petrol lampant şi săpun pentru a le duce voluntarilor şi, din când în când, câte o fustă pentru soţii şi câte un *lap-lap* pentru soţi, dar, în afară de acest lucru, ei nu au primit nicio plată. într-una dintre aceste călătorii, le-am sugerat un timp, şase săptămâni, când toţi candidaţii pentru botez, pe care misionarii îi vor considera pregătiţi, să vină şi să se întâlnească cu mine în satul bătrânului Doni. De asemenea, Haru avea un număr de candidaţi care aşteptau să fie botezaţi în frumosul râu de acolo.

Când ziua stabilită a sosit, am fost copleşit să văd numărul mare de oameni care coborâseră din munţi pentru a fi botezaţi. I-am salutat pe fiecare în cursul serii dinaintea botezului. într-un fel nu eram prea îngrijorat de faptul că nu-i văzusem încă pe misionarii voluntari. Probabil că ei erau ocupaţi cu vizitarea unora dintre rudele lor de acasă, din satul de unde plecaseră.

în dimineaţa următoare, când toţi candidaţii s-au aliniat pe malul râului şi când fiecare nume fusese verificat, am rugat pe cineva să-i găsească pe Kuruke, Kamoi, Muto şi Sapoi. Am aflat, spre consternarea mea, că ei nu coborâseră din munţi. Cum era posibil? Aveau tot dreptul să fie acolo împreună cu candidaţii lor.

Cineva ne-a spus: „Stăpâne, misionarilor le-a fost mult prea ruşine să vină, pentru că nu au avut *lap-lap-uri".* Le-a fost ruşine

să vină pentru că *lap-lap-urilc* lor se rupseseră. îmi venea să plâng pentru lipsa mea de grijă şi pentru că nu mă gândisem la lucrul acesta. „Aici, înaintea mea, se aflau roadele muncii lor şi, cu toate acestea, ei nu erau acolo să vadă botezul. Dacă ar fi fost posibil, aş fi amânat botezul, dar nu puteam face lucrul acesta, pentru că aceşti oameni minunaţi de la munte merseseră pe jos multe, multe ore ca să dovedească faptul că ei fuseseră cu adevărat născuţi din nou.

In ţinutul muntos

In anul 1954, doamna Martin şi cu mine am primit o scrisoare de la sediul Misiunii Uniunii Marea Coral, scrisoare prin care eram anunţaţi că fuseserăm transferaţi la Modang, pe coasta de nord a Noii Guinee, aproape pe partea opusă locului unde ne aflam atunci, pe coasta de sud. Vestea acestei chemări ne-a produs destulă îngrijorare, deoarece lucrarea în câmpul nostru misionar, în special în zona râurilor Turama şi Fly, înainta ca un foc în prerie. Acest mare

teritoriu, constând din zonele vestice ale Papuei, la care se adăuga şi golful, devenise parte integrantă din viețile noastre. Am scris comitetului Uniunii Marea Coral şi am cerut să reconsidere chemarea pe care mi-o făcuse. Nu puteam vedea niciun avantaj în mutarea mea din cauza vastelor zone care ni se deschideau în regiunea Turama.

Spre dezamăgirea noastră, chemarea a fost confirmată, aşa că ne-am dat seama că nu avem altă alternativă decât să împachetăm, deoarece o chemare este o chemare, chiar dacă nu putem înțelege întotdeauna rațiunea ei.

Comitetul misiunii Uniunii a hotărât să iau până la Port Moresby vasul pe care mi-1 încredințase misiunea, de acolo să zbor până la Lae, care se afla cam la două sute de mile distanță peste lanțul muntos Owen Stanley, şi apoi să navighez cu un alt vas al misiunii de la Lae până la Madong. Când am ajuns în Madong, am primit un alt mesaj, prin care mi se cerea să merg într-un loc numit Paglum, lângă Mount Hagen, aflat în zonele muntoase din vestul Noii Guinee, pentru a lua conducerea unei noi stații misionare. Fusese cumpărat terenul şi fuseră construite câteva clădiri tempo-

rare. După câteva săptămâni, soția şi copiii mei au venit cu avionul din Port Moresby la Mount Hagen pentru a fi împreună cu mine.

Eram încântați de Stația Misionară Paglum, deoarece avea perspectivă spre Valea Waghi, un peisaj care ne încânta de fiecare dată când îl priveam.

Cu fiecare ocazie când ploua torențial, trebuia să ne luăm umbrelele şi să aşezăm farfurii, cratițe şi găleți în diferite locuri strategice pentru a nu ni se uda paturile. în plus, mai erau vreo două găuri în duşumea şi alte câteva locuri şubrede. Soția mea, ca de obicei, nu era pretențioasă, mi-a spus că ar trebui să fac ceva pentru a pune iarbă nouă pe acoperiş şi pentru a repara podeaua.

Imediat ce am verificat starea acoperişului, mi-am dat seama că, atunci când ploua, era prea ud ca să poți face ceva, iar atunci când ploaia înceta, nu mai era nevoie de nicio intervenție. Din anumite rațiuni, soția mea nu mi-a împărtăşit părerea.

Am scris la sediul Uniunii întrebând dacă mi-ar putea asigura suficiente fonduri pentru a construi o casă. Am primit o telegramă N. F. S. (nu fonduri suficiente). Atunci, am scris din nou explicân-du-le că, acum, când sezonul ploios

începuse, în fiecare noapte eram uzi. în scurt timp, am primit o scrisoare în care se spunea că ni se pune la dispoziție echivalentul a o sută de dolari pentru a schimba iarba de pe acoperiş şi duşumeaua la casa cea veche.

Aproape imediat ce am primit această veste bună, mi-am făcut planul să călătoresc eu însumi vreo douăzeci de mile până la unul dintre membrii bisericii noastre, Frank Aveling, care lucra pe un gater. L-am întrebat: „Cât de multă cherestea îmi poți da pentru o sută de dolari?"

„Suficientă ca să construieşti structura unei case noi, aceasta dacă ți-o tai singur", mi-a spus el.

Având experiență în folosirea gaterului, am găsit oferta lui foarte atrăgătoare. Frank mi-a pus la dispoziție doi dintre oamenii lui şi tot ce am avut de făcut a fost să plătesc leafa acestor muncitori, taxa pe buşteni şi costul combustibilului pentru motor.

Următoarele câteva săptămâni au fost ocupate pentru mine, pentru că a trebuit să tai cheresteaua, să o transport cu o remorcă prinsă de un jeep vechi din vremea războiului şi apoi să ridic scheletul noii noastre case. Când structura a fost aproape terminată, am scris din nou la Uniune, spunându~le ce făcusem şi cerân-du-le bani în plus pentru a pune un acoperiş de tablă galvanizată pe clădirea pe care o ridicasem. Ne era foarte greu să bem apa care se scurgea de pe acoperişul de iarbă şi eram nevoiți să aducem apă pentru băut şi spălat de la aproape o milă depărtare, transportând-o în bidoane de patru galoane (15 1) cu ajutorul unei mici motociclete pe care o cumpăraserăm. Apa era de la un minunat şi limpede izvor.

Din nefericire pentru noi, comitetul Uniunii nu a privit prea favorabil îndrăzneala mea de a cheltui banii pentru ridicarea unei clădiri cu totul noi, când ei hotărâseră să fie folosiți pentru repararea celei vechi. Mai mult chiar, ni s-a spus că nu ne mai poate fi dată nicio sumă. Fără îndoială că meritam mustrarea, pentru că acum aveam doar un acoperiş găurit, scheletul unei clădiri noi şi niciun ban.

Ce puteam face altceva decât să mă rog ca banii pentru un acoperiş nou să vină de altundeva? Doar peste câteva zile, mă aflam pe câmpul de aterizare din Mount Hagen, când am observat o jumătate de tonă de tablă galvanizată ondulată pentru acoperişuri, adusă pentru Togoba Hansenide Colony. L-am

anunțat pe patronul Len Bernard, care conducea Hasenide Colony, că i-a fost descărcată tabla. Len mi-a spus: „în mod sigur nu poate fi a mea, pentru că nu am comandat".

Numele firmei care furnizase tabla se afla scris pe lăzi, aşa că am trimis o scrisoare cerând câteva lămuriri. Mi-au răspuns tot prin poştă, spunându-mi că s-a făcut o greşeală şi că tabla trebuia să ajungă la o altă colonie de-a noastră - Hatzfeldt, de pe coasta Madang. Mai mult chiar, mi-au spus că, datorită faptului că transportul tablei până la Mount Hagen costase deja firma şaizeci

de cenți pe livră, ieşeau mai convenabil dacă lăsau tabla la noi, decât să o încarce şi să o transporte din nou cu avionul de la Mount Hagen la Hatzfeldt. Aceasta nu cerea nicio cheltuială în plus din partea misiunii, deoarece greşeala fusese în întregime a lor, aşa că tabla era a mea. Ce răspuns uimitor la rugăciunile noastre! Peste două zile, tabla era deja pusă pe casa noastră cea nouă. Am plătit nişte săteni pentru a face împletiturile de bambus pentru pereții exteriori, iar eu şi soția mea am reuşit să plătim, din puținele noastre economii, prețul pentru o duşumea nouă, cumpărată de la gaterul fratelui Aveling. Casa Misiunii Paglum a costat Uniunea o sută de dolari. Ea este şi astăzi casa misiunii europene, dar acum are pereți din fibră de sticlă în exterior şi căptuşiți corespunzător în interior.

Am fost surprinşi când am fost solicitați să facem lucrare medicală la Paglum, deoarece la Mount Hagen exista un spital guvernamental solid şi bine echipat. într-o dimineață, a venit la dispensar un grup de bărbați şi, atunci când l-am întrebat pe primul ce problemă are, mi-a spus: „Stăpâne, mă doare dintele". Am văzut că mai multe măsele îi erau destul de cariate. Am început să încarc seringa pentru a-i administra un anestezic înainte de extracție. Imediat ce a văzut seringa în mâna mea, bărbatul a luat-o la fugă spre tufişuri, urmat de prietenii lui. Am trimis un bărbat să le spună să se întoarcă. Pacientul s-a întors, dar a rămas la o distanță de 15-20 de metri şi a strigat: „Stăpâne, îl scoți direct, nu mă împungi". Voia să spună că dorea să îi scot măseaua fără anestezie. Mi-a spus că, dacă ar fi vrut să fie injectat, pentru a-i amorți durerea, ar fi putut să-şi scoată măseaua la spitalul din Mount Hagen. Dar a mers pe jos zece mile de la Mount Hagen până la stația noastră, pentru că auziseră că eu extrag dinți fără anestezie.

Am încercat să-i explic că durerea ar fi prea mare, dar el mi-a răspuns: „Stăpâne, măcar încearcă." Aşa că i-am extras patru măsele şi el nici măcar nu a clipit. Apoi, alți câțiva din grup mi-au

cerut să le scot măselele, spunând acelaşi lucru: „Stăpâne, scoate-o direct, fără împunsătură". De atunci, am avut de extras măsele în fiecare săptămână.

Oamenii treceau pe lângă spitalul guvernamental şi străbăteau pe jos încă zece mile ca să ajungă la mine pentru a le scoate dinții, cerând întotdeauna să fac extracția pe viu.

Oamenii din ținuturile de la munte aveau în general o dantură minunată. Aproape fără excepție, dinții şi măselele pe care le extrăgeam aparțineau unor oameni care lucraseră pe plantațiile de copra de pe coastă, având contracte de muncă pe doi ani. Pe plantații, ei primeau rații de hrană preparată cu făină albă, zahăr rafinat şi orez decorticat.

Ne făcuserăm o reputație nu numai în ceea ce priveşte extracția dinților, ci şi pentru că ajutaserăm la naşterea câtorva copii, fără să apară nicio problemă.

Mortalitatea infantilă era şocantă în zonă din cauza condițiilor neigienice. într-o noapte, în timp ce îmi împachetam echipamentul de tabără pentru o expediție montană care urma să-mi ia câteva săptămâni, s-a auzit o bătaie în uşă. Sora medicală care lucra cu noi a venit să mă anunțe că două dintre femeile de la stația misionară care erau însărcinate intraseră deja în travaliu. M-am întrebat în sinea mea de ce nu-şi aleseseră un moment mai potrivit. I-am spus fetei să se întoarcă şi să pregătească totul. Voi coborî şi eu în câteva minute.

Soția mea, dându-şi seama că intenționam să plec în călătorie chiar în zori, mi-a spus că va merge ea să ajute, pentru că urma să dureze probabil câteva ore. Fetița noastră de zece ani, Edna, pe care eu o numeam Midge (mărunțica), pentru că era cea mai mică dintre cei patru copii ai noştri, a spus: „Nu te îngrijora, tăticule, voi merge eu să o ajut pe mămica".

Am răspuns: „Bine, mergeți".

Două ore mai târziu, după ce îmi pregătisem echipamentul pentru călătorie, am coborât să văd ce făceau femeile care urmau

să nască. Strigând la prima casă, unde ştiam că locuia una dintre femei, m-a întâmpinat în uşă Midge. Am întrebat cum mergeau lucrurile şi ea mi-a răspuns: „A născut. Totul este gata, tăticule." Am întrebat-o unde este mama şi mi-a răspuns că îi spusese să rămână acolo cu femeia, pentru că avea să mai dureze câteva ore până la naştere, în timp ce mama mersese la cealaltă casă. Dacă cea de-a doua femeie era mai avansată în travaliu, atunci ar fi ajutat-o întâi pe ea şi apoi urma să se întoarcă pentru a o ajuta pe Midge.

Am întrebat-o pe Midge dacă tăiase bine cordonul ombilical şi dacă era sigură că nu sângera. I-am mai pus câteva întrebări în legătură cu naşterea, inclusiv dacă femeia avusese sau nu hemoragie. Midge mi-a spus că avusese, dar că îi administrase o injecție ca să i-o oprească. I-am spus lui Midge că doream să verific şi eu ca să mă asigur că femeia era bine. A fost indignată. Oricum nu a mai trebuit să fac nimic. Totul era bine.

Chiar dacă Midge avea numai zece ani, ea ne văzuse pe mine şi pe mama ei asistând numeroase naşteri, însă aceasta era prima naştere pe care o asistase singură, fără ajutorul cuiva. Apoi, eu şi cu Midge am plecat la casa următoare şi am ajuns la timp ca să ajutăm la naşterea copilului. Mama greşise puțin în calculele ei când a apreciat că femeia aceasta va naşte înaintea celei la care rămăsese Midge.

într-o dimineață, la micul dejun, le-am ținut copiilor mei o lecție despre cum se administrează o injecție intramusculară - în fesă - explicându-le cum să facă injecție fără pericolul de a atinge nervul sciatic. Tocmai atunci a fost adus un tânăr care avea picioarele paralizate. Mi-am dat seama că unul dintre membrii patrulei nu efectuase injecția cu destulă grijă şi atinsese nervul sciatic. Mai târziu, în aceeaşi dimineață, mă aflam la dispensar şi făceam o injecție în fesă, când a venit fiul meu cel mai mic, Llewellin. Avea aproape cinci ani şi, în timp ce se uita la mine cum fac injecția, mi-a spus: „Tăticule, cred că trebuie să fii puțin

atent, ca să nu-i atingi creierul". El credea că paralizia era legată direct de creier. Poate că, la vârsta lui, nu era la fel de avansat în ceea ce priveşte lucrarea medicală, cum era sora lui, Midge.

Ridică-ți ciorapii, Elwyn!

Cum întâlnirea anuală de tabără de la Wabag se apropia, i-am trimis un mesaj radio căpitanului W. E. Passlow, la Madang, întrebându-1 dacă putea să ne asigure transportul aerian de la Togoba (aproape de Mount Hagen) la Wabag, în zona muntoasă din vest. Bill Passlow, un pilot foarte capabil şi un prieten minunat şi deosebit de amabil, era proprietar şi în acelaşi timp pilot al liniei aeriene Passlow. Ceea ce voiam era să închiriez avionul său, „Dragon", pentru a ajunge - eu şi pastorii Campbell, Greive şi Gander - la Wabag.

Am primit prin radio înştiințarea că „Dragon" va ateriza în Togoba pe 2 august la ora nouă şi jumătate dimineața şi va putea prelua o încărcătură de 1200 pounds (540 kilograme).

în dimineața zilei de 2 august, cântărisem cu grijă tot ceea ce trebuia să urce la bord, constând din personal, bagaje şi echipament de tabără. Totul se ridica la 450 de kilograme. Rezervasem 90 de kilograme pentru pastorul Alex Campbell, care nu sosise încă.

„Dragon" a aterizat curând după ora nouă şi jumătate, aducând o încărcătură de provizii neapărat necesare misiunii. Proviziile aduse au fost descărcate, iar bagajele noastre şi echipamentul de tabără au fost încărcate în locul lor, dar nu aveam încă nicio veste de la pastorul Campbell, care trebuia să vină din Garoga, din ținuturile muntoase din est.

Căpitanul Passlow a verificat greutatea bagajului şi a încărcăturii şi apoi ne-a spus că nu va mai putea aştepta mai mult de o jumătate de oră, deoarece mai avea de făcut încă un zbor în acea după-amiază.

In timp ce aşteptam, el a apreciat că vântul era puțin împotriva noastră, ceea ce m-a determinat să-i sugerez imediat să nu-1 mai aşteptăm pe pastorul Campbell. Puteam astfel să fim cu 90 de kilograme mai uşori decât greutatea maximă admisă.

Bill a replicat: „Vom lua toată încărcătura, Elwyn. Avionul va transporta 540 de kilograme". Adusesem încă două lăzi cu provizii în eventualitatea că pastorul Campbell n-ar fi sosit la timp, aşa că am încărcat şi aceste două cutii de lemn, ajungând la 7 kilograme sub 540.

Chiar înainte de a urca în avion, am vorbit din nou cu pilotul, precizând că cele două lăzi pe care le luasem în plus nu erau neapărat necesare şi că poate ar fi fost mai înțelept să renunțăm la ele şi să le dăm jos din avion.

Mi-a răspuns: „Este-n regulă, Elwyn. Mergem cu încărcătura maximă".

Era pentru prima dată când vântul bătea din direcție opusă celei din care bătea de obicei. Câmpul de aterizare din Togoba era suficient de lung, dar avea o uşoară pantă ascendentă. în dimineața aceea, trebuia să facem o decolare la deal, ca să putem porni pe direcția vântului. Am parcurs toată lungimea pistei de rulaj. Pilotul a făcut obişnuitele verificări înaintea desprinderii de sol, verificări ce necesitau aducerea motoarelor la o turație de 1 000 rotații/minut, în timp ce magnetourile fiecărui motor erau testate separat pentru fiecare viteză de rotație. în acel moment, am observat că vântul şi-a schimbat direcția. Fiind şi eu pilot, am început imediat să-mi desfac centura de siguranță ca să merg la pilot pentru a-1 informa despre schimbarea vântului în caz că el nu observase acest lucru. înțelegând ce intenționez să fac, unul dintre prietenii mei mi-a spus: „Stai jos, Martin. Bill ştie mai multe cu privire la pilotaj decât poți tu să ştii". Lucrul acesta era adevărat şi chiar în clipa aceea am început rulajul de decolare. Când am ajuns aproape de capătul pistei, ne-am desprins de pământ, dar, curând după aceea, imediat după ce pista se sfârşise, am intrat într-un tiraj invers.

Toți cei aflați la bordul avionului, inclusiv personalul european al Coloniei Togoba Hansenide, locul de unde decolaserăm, şi-au dat seama că sorții erau împotriva noastră.

Cred că ceea ce s-a întâmplat a avut drept cauză faptul că am decolat la deal împotriva vântului. Este adevărat că ne-am desprins de pământ, dar nu am avut suficientă viteză ca să depăşim tirajul invers al curentului de aer şi în câteva minute am ajuns într-un defileu aflat la altitudine mai joasă decât pista de decolare. M-am rugat lui Dumnezeu pentru ajutor.

June Barblett, o soră medicală, mi-a spus mai târziu că, în clipa când avionul decola cu mare greutate, ea a simțit că eram în pericol şi L-a rugat pe Tatăl ceresc să intervină pentru a ne scăpa. Beryl Doble, care în momentul acela călca rufe, a fost îndemnată irezistibil de o voce care părea să spună: „Roagă-te, roagă-te, roagă-te". S-a plecat pe genunchi imediat şi s-a rugat fierbinte ca să fim protejați.

Textul care părea să persiste în mintea fiecăruia dintre noi era: „Cheamă-mă în ziua necazului". Cu siguranță că aceasta era pentru noi o zi de necaz.

Toți cei care cunosc ținuturile din jurul aşezărilor Togoba şi Mount Hagen ştiu ce teren accidentat este acolo.

Doar la câteva clipe după decolare, pe lângă geamurile avionului, au început să apară copaci şi apoi am putut vedea cum aripa înclinată reteza ramuri şi crengi mai subțiri. Cu motoarele turate la maximum, Bill lupta cu disperare să recâştige altitudine. Zburam printr-un defileu, având de fiecare parte munți abrupți, în timp ce aripile erau ridicate chiar la timp de iscusitul pilot în încercarea de a evita crengile copacilor şi stâncile ieşite în afară.

Cu transpirația curgându-i pe față, cu toate că era o dimineață rece ca la munte, căpitanul a spus: „Țineți-vă bine, domnilor. Avem probleme". Exact în fața noastră se vedeau munții stâncoşi de care se părea că ne vom zdrobi, dar chiar atunci pilotul nostru a oprit ambele motoare şi a lăsat în mod deliberat avionul să se oprească într-un copac.

Aceste cuvinte „țineți-vă bine, domnilor" au fost ultimele cuvinte pe care Bill le-a rostit vreodată. Şi-a dat viața pentru noi, pentru că în mod sigur a ştiut că nu avea nicio şansă de supraviețuire acolo, în botul avionului.

Tot ce-mi pot aminti din prăbuşirea aceea este modul în care s-au răsucit fuzelajul şi aripa avionului. Apoi se pare că toți ne-am pierdut temporar cunoştința, cu excepția pilotului care a murit pe loc. Pastorul Greive a fost primul care şi-a recăpătat starea de conştientă.

Cu un efort extraordinar, în ciuda rănilor pe care le avea, ne-a scos pe mine şi pe pastorul Gander afară din avionul avariat. Mai târziu ne-a spus că s-a grăbit să facă acest lucru, deoarece a văzut cum benzina se scurgea pe motorul fierbinte. Totuşi avionul nu a luat niciodată foc.

Pastorul Greive a plecat imediat după ajutor. Dr. Yeatts, soția lui, asistenta Florene Burdett, domnul Bartlett, domnul Doble, domnul Corneli, personalul de la stație şi câțiva dintre pacienți plecaseră deja în grabă să caute defileul în care se prăbuşise „Dragonul".

Auziseră motoarele oprindu-se brusc şi strigătele puternice ale băştinaşilor de pe munte care văzuseră scena. în scurt timp au ajuns la locul accidentului.

Dr. Yeatts a văzut că fața pilotului fusese atât de zdrobită încât nu mai putea fi recunoscută. Pastorii Greive şi Gander erau loviți, iar eu eram rănit mult mai grav. S-au făcut imediat pregătirile pentru a ne transporta.

împreună, europenii şi băştinaşii au lucrat în mod minunat, înjghebând brancarde improvizate şi transportându-ne astfel până la stație. Mai târziu, când am văzut locul prăbuşirii şi defileul din care ne scoseseră, m-am simțit ruşinat pentru că îi mustrasem de câteva ori în timp ce încercau să mă urce pe coasta abruptă a muntelui.

Medicul, surorile şi cei care ne-au cărat mi-au povestit mai târziu că le spuneam în continuu: „Uşor, uşor, băieți" şi se pare

că m-am plâns tot timpul că îmi țin picioarele mai sus decât capul. Eu însă nu-mi amintesc nimic de această conversație sau de drumul pe care l-am străbătut.

Doctorul guvernamental din Mount Hagen s-a grăbit să ajungă la Togoba, în timp ce un avion DC-3, având la bord un medic, oficialități ale Departamentului Aviației Civile, precum şi echipament medical de urgență, a decolat din Madang îndreptându-se de asemenea spre noi. A sosit la scurt timp după ce fuseserăm transportați la spitalul din Togoba. Se pare că turnul de control din Madang sau Lae auzise apelul lui Bill dinaintea prăbuşirii. Curând după aceea a sosit un al patrulea medic de la Misiunea Baptistă Bayer River.

Sora Bartlett i-a spus unuia dintre medicii guvernamentali: „Doctore, vezi ce poți face pentru sărmanul Elwyn".

După ce mi-a verificat pulsul, acesta i-a răspuns: „Sărmanul Elwyn, aşa cum îl numeşti tu, este în mâinile Celui Atotputernic". L-am auzit când a spus aceste cuvinte, dar se pare că el nu mi-a putut simți pulsul, iar capul îmi era acoperit cu o pătură îmbibată de sânge. Atunci, doamna Burdett a chemat un alt medic şi i-a spus: „Te rog, doctore, vezi dacă se mai poate face ceva pentru Elwyn". Se pare că nici el nu a reuşit să-mi simtă pulsul, deoarece l-am auzit spunând: „Mă tem că este prea târziu. A murit". De data aceasta, eram pregătit să confirm spusele lui.

Medicul care îi consultase pe pastorii Gander şi Greive a hotărât să-i transporte cu avionul la spitalul districtual din Madang, unde fracturile lor

puteau fi îngrijite, dar în privința mea s-a considerat a fi prea târziu, deoarece starea mea era prea critică pentru a permite o asemenea călătorie.

îmi amintesc în mod clar când doctorul Yeatts a venit la mine. La câteva minute de la luarea deciziei de a-i transporta pe cei doi la Madang, el a venit şi a tras pătura de pe fața mea spunând: „Ei bine, Elwyn, bătrâne, ce faci?" Ascultându-mi inima cu stetoscopul, dr. Yeatts mi-a spus: „Ridică-ți ciorapii! Eşti bine."

Bineînțeles că nu ştiam ce să cred, deoarece unul dintre doctori spusese că eram în mâinile Celui Atotputernic, iar altul, că îmi dădusem duhul.

Şi acum, iată-1 pe dr. Yeatts spunându-mi să-mi vin în fire (să-mi ridic ciorapii) pentru că eram foarte bine.

Zilele lungi şi nopțile istovitoare care au urmat au fost uşurate de mâinile iubitoare care m-au îngrijit. S-a făcut tot ce a fost posibil pentru a-mi uşura durerile şi pentru a-mi aduce alinare şi mângâiere.

Soția mea, care venise în grabă lângă patul meu, în casa doctorului Yeatts, a stat cu mine tot timpul. Ea mi-a spus că, în timpul acelor zile critice, nu trebuia decât să mă mişc puțin, şi doctorul Yeatts sărea imediat din pat şi venea lângă mine verificân-du-mi pulsul şi plimbându-şi stetoscopul pe pieptul meu. Intr-o dimineață, când m-am trezit, durerea dispăruse. Atunci când a venit doctorul şi m-a întrebat cum mă simt, i-am răspuns: „Aş face o tură-două".

M-a examinat cu atenție, apoi m-a îmbrățişat şi mi-a spus: „îți revii, o să scapi". Indignat, l-am întrebat ce voia să spună prin „o să scapi".

„De câteva zile, viața ta atârnă de un fir de păr, Elwyn. N-am crezut că mai ai vreo şansă".

Am lansat imediat un contraatac. „Roy, ar trebui să mă dau jos din pat şi să te lovesc peste gură, pentru că, atunci când eram pregătit şi doream să mor, mi-ai spus: Trage-ți ciorapii (vino-ți în fire), n-ai nimic'."

Cu lacrimile curgându-i pe față, mi-a spus: „Elwyn, niciodată n-am crezut că ai vreo şansă să scapi, dar ştiam că, dacă tu renunți chiar şi pentru o clipă la luptă, eşti pierdut. Nu ceea ce am făcut eu te-a ajutat să scapi, ci ceea ce a făcut Marele Medic".

Două zile mai târziu, dr. Yeatts a hotărât că îmi revenisem suficient ca să pot călători cu maşina până la spitalul din Mount Hagen pentru a mi se face radiografii. Acestea au descoperit că aveam serioase fracturi craniene. Cei trei doctori care au examinat

filmele au fost uimiți că cineva a putut supraviețui cu asemenea fracturi, iar cei care au văzut epava avionului prăbuşit au fost chiar mai uluiți decât medicul că am scăpat.

Nu este nicio îndoială că viețile noastre au fost cruțate numai datorită rugăciunilor înălțate de minunata noastră familie creştină. Eu personal nu am nici cea mai mică îndoială în inima mea că trăiesc din timp împrumutat.

Zi de naştere pe mare

în timpul ultimei perioade petrecute de noi în insule - ne întorseserăm pe coastă -, mi-am dus vaporul la Port Moresby pentru verificarea anuală. Aceste verificări anuale durau în general două sau trei săptămâni, iar uneori chiar mai mult, în funcție de lucrările ce trebuiau efectuate. Nava şi echipamentul erau verificate cu atenție şi apoi se făceau toate reparațiile, reviziile sau înlocuirile necesare. Vasul trebuia întotdeauna să fie dus în şantier, astfel încât pivotul cârmei, elicea şi axul elicei, precum şi foile de tablă de cupru să poată fi examinate şi verificate.

După ce vasul şi echipamentul său, care includea, bineînțeles, bărcile şi echipamentul de salvare, erau puse în ordine, acestea erau examinate în cele din urmă de controlor înainte de a se elibera un certificat de navigație. Vasul meu stătea în cală de o săptămână şi jumătate când am fost chemat la telefon pentru a lua urgent legătura cu spitalul din Port Moresby. în timp ce mă grăbeam spre telefon, nu reuşeam nicicum să-mi imaginez motivul pentru care fusesem chemat.

Un doctor m-a informat că avea un pacient pe nume Omahae, care era învățător misionar în districtul meu. Era foarte trist şi întreba tot timpul de mine. I-am promis doctorului că voi merge la spital imediat ce voi putea.

Totuşi nu-mi puteam da seama cum putea fi Omahae acolo, deoarece trecuse foarte puțin timp de când îl găsisem într-un sat de la izvoarele râului Oriono, aflat la trei sau patru sute de mile vest depărtare de Port Moresby.

137

La o oră după primirea apelului telefonic, eram condus într-un salon al spitalului. Acolo se afla pastorul Omahae, învățător misionar, care avea o înfățişare jalnică şi descurajată. Un doctor, care m-a văzut stând de vorbă cu Omahae, m-a întrebat dacă, din întâmplare, eu eram pastorul Martin. Confirmându-i că eu eram, el m-a rugat să încerc să aflu de ce pacientul era atât de distrus sufleteşte. El nu reuşise să descopere motivul.

M-am aşezat lângă patul lui Omahae şi, după ce am vorbit puțin cu el în limba motuan, a început să-mi povestească ce se întâmplase. într-o zi de vineri, se cățărase într-un arbore de pâine pentru a culege fructe pentru Sabat. Una dintre crengile groase s-a rupt pe neaşteptate şi el a căzut la pământ, fracturându-şi unul dintre picioare în trei locuri, iar pe celălalt în două locuri.

Oamenilor din sat le fuseseră necesare două zile şi jumătate pentru a-1 transporta cu canoea până la Daru, sediul guvernamental al Diviziunii Vestice a Papuei. între timp, picioarele s-au umflat teribil şi, ca şi cum lucrul acesta nu ar fi fost de ajuns, rănile i s-au acoperit cu viermi. Doctorul din Daru 1-a examinat în grabă şi a dat ordin să i se administreze imediat injecții antitetanice şi să fie transportat cu avionul până la Port Moresby, deoarece era un caz grav.

Imediat ce a ajuns la spitalul din Port Moresby, Omahae a fost dus în sala de operații, unde, timp de câteva ore, i-au fost îngrijite rănile suprainfectate. Atunci când l-am văzut eu, ambele picioare îi erau puse în ghips de la coapse până la tălpi. Mi-a spus că era foarte îngrijorat pentru soția sa şi pentru copilaşi, căci ei nu cunoşteau limba din acea zonă, şi el se temea ca ei să nu rămână fără hrană. Apoi mi-a spus că soția sa trebuia să nască peste şase sau opt săptămâni.

I-am promis pastorului Omahae că, imediat ce va fi posibil, după ce vasul meu va ieşi din şantier, în ziua următoare, voi merge pe râul Oriono pentru a-i aduce soția şi copiii. Făgăduința aceasta a părut să schimbe cu totul starea de spirit a pacientului.

138

AM VĂZUT MÂNA LUI DUMNEZEU

Această situație mi-a dat peste cap programul, deoarece nu plănuisem să ajung în zona aceea îndepărtată decât peste câteva săptămâni, când sosea timpul să-i aduc pe studenții din zonă pentru începerea noului an şcolar. Existau totuşi câteva probleme care trebuiau rezolvate în acea parte a câmpului misionar, aşa

că m-am consultat în această privință cu pastorul J. B. Keith, preşedintele Misiunii Uniunii Marea de Coral, care se afla în Lae, Noua Guinee. Am aranjat să mă întâlnesc cu pastorul Keith peste patru zile la Daru. Apoi i-am trimis un mesaj radio lui A. J. Chapman, profesorul care se afla la conducerea şcolii din câmpul misionar, cerându-i să mă aştepte la sediul nostru peste treizeci şi şase de ore, fiind pregătiți să plecăm pe mare până la celălalt capăt al câmpului pentru a aduce studenții. Fratele Chapman locuia la patru-cinci mile depărtare de stația mea.

Am avut o călătorie destul de plăcută din Port Moresby până la gura râului Vailala, deoarece marea a fost liniştită. După traversarea estuarului Vailala, traversare care a durat cam o oră, am aruncat ancora la sediul nostru şi am fost fericit să-1 găsesc pe fratele Chapman aşteptându-mă. I-am spus în glumă că va trebui să se pregătească pentru o călătorie lungă, deoarece marea era extrem de agitată.

în dimineața următoare, am ieşit din nou în mare şi, în următoarele douăzeci de ore, am luptat din greu cu valurile, deoarece . vântul bătea dinspre babord, ceea ce făcea ca vasul să aibă un tangaj foarte mare.

A fost cu adevărat o uşurare să intrăm în apele sigure ale insulei Daru. Pastorul Keith ne aştepta. După patru ore petrecute la sediul guvernamental pentru rezolvarea unor probleme ale misiunii, am pornit spre râul Oriono. Este întotdeauna o plăcere să intri pe cursul unui râu după zile grele de navigat în valurile înfuriate ale mării.

I-am găsit bine pe doamna Omahae şi pe copii, dar am fost îngrijorat să descopăr că naşterea urma să aibă loc mult mai curând decât îmi dăduse de înțeles pastorul Omahae.

„îmi pare cu adevărat rău", i-am spus doamnei Omahae, „dar nici nu poate fi vorba să vă luăm acum cu noi pentru a vă duce acasă, deoarece marea este foarte agitată. Ca să navigați pe o asemenea vreme înseamnă să provocați imediat travaliul de naştere".

S-a rugat de mine să-i iau pe ea şi pe copii pe vas. Era îngrijorată din cauza necunoaşterii limbii, aşa că a încercat să mă convingă că mai avea cinci sau şase săptămâni până la termen. I-am răspuns: „Sunt sigur că nu mai aveți atât. Nu

este cu putință să mai dureze cinci sau şase săptămâni. Convingerea mea este că mai sunt doar cinci sau şase zile".

Văzând cât de disperată devenise, am examinat-o şi i-am spus că naşterea putea surveni în orice moment, dar că, din cauza stării sufleteşti în care se afla, o voi lua cu noi. A fost foarte recunoscătoare şi mi-a mulțumit de mai multe ori. Mi-a spus că mă voi convinge curând că are dreptate şi că eu nu am apreciat corect, deoarece ea ținuse, aşa cum pretindea, cu grijă socoteala zilelor, îmi dădeam seama că fac un lucru neînțelept, dar, datorită promisiunii pe care i-o făcusem soțului ei şi datorită stării emoționale în care se afla, gândindu-se că va rămâne singură acolo, am hotărât să o iau pe vas. M-am gândit că îi va fi extrem de greu ca, atunci când va veni momentul naşterii, să fie printre oameni pe care nu-i putea înțelege.

Peste câteva ore, am ieşit din apele râului Oriono. Timp de încă două ore, am navigat în ape destul de liniştite, pentru ca apoi să ieşim în marea atât de înfuriată.

în orele care au urmat, am stat la cârmă, deoarece navigam în ape dificile şi periculoase, care adesea deveneau şi mai periculoase din cauza stâncilor care ieşeau din mare. Studenții pe care îi luasem la bord din Daru şi din zona Oriono au avut cu toții rău

de mare.

Cam pe la jumătatea drumului prin acele ape nesigure, unul dintre membrii echipajului a venit în grabă în cabina de pilotaj, punându-mi emoționat: „Stăpâne, doamna aceasta 'catchim picanin'. Vino repede la timp!" Voia să îmi spună că femeia era în durerile naşterii şi că trebuia să vin repede. L-am întrebat pe secundul meu dacă ar putea prelua comanda vasului pentru porțiunea care mai rămăsese de străbătut prin acele ape dificile. Mi-a spus că nu putea face acest lucru; nu cunoştea pasajul de trecere prin acele ape periculoase. Dacă vremea ar fi fost bună, ar fi putut încerca, dar, pe marea aceea agitată, nu avea curajul s-o facă.

I-am spus omului care venise să mă cheme că nu puteam părăsi cârma, deoarece nu era nimeni care să cunoască drumul, aşa că l-am sfătuit să-i roage pe pastorul Keith şi pe domnul Chapman să asiste la naştere.

Pastorul Keith şi domnul Chapman au venit imediat la mine şi, dând din cap îngroziți, mi-au spus că nici măcar nu aveau idee ce trebuiau să facă. Nu asistaseră niciodată în viața lor la o naştere.

După puțin timp, băiatul a venit din nou să mă roage să mă duc, pentru că doamna avea nevoie de ajutor. I-am cerut să-mi aducă cutia în care se afla trusa mea medicală şi, adresându-mă secundului, i-am spus: „William, nu ai încotro, trebuie să preiei cârma" şi i-am dat câteva îndrumări în legătură cu balizele de aliniament şi cu ordinea în care trebuia să le ridice, deoarece insula se vedea acum destul de bine. Apoi am părăsit cârma pentru a merge la „sala de naşteri".

Nu a fost nicio problemă cu navigația, deoarece totul s-a desfăşurat conform planului. Cu toate acestea, din cauza tangajului mare al vasului, aceasta a fost una dintre cele mai dificile naşteri la care am asistat. Curând, de-a lungul vasului, s-a răspândit vestea că mai avem un pasager la bord. Fusese născut un băiețel şi atât mama, cât şi bebeluşul erau bine. După ce totul era în ordine, m-am întors la cârmă şi am văzut că William tocmai intra în Tora Pass, o mică pauză în ape liniştite, înainte de a porni din nou pe mare.

A trebuit să mai acostăm de două sau trei ori pentru a-i lua şi pe ceilalți studenți, dar restul călătoriei s-a desfăşurat fără alte incidente, cu excepția faptului că toți studenții şi ceilalți pasageri au avut rău de mare. Fără îndoială că toți au răsuflat uşurați când, după traversarea estuarului Vaiîala, am pătruns în apele sigure şi liniştite ale râului. Doamna Omahae mi-a spus că îi va pune copilului numele Ura-Heni, după numele vasului cu care navigaserăm. Atât ea, cât şi eu am recunoscut că mâna lui Dumnezeu fusese încă o dată la lucru.

Rugăciunea misionarului

înainte de a arunca ancora şi de a stinge farurile de navigație, vreau să înalț o rugăciune de mulțumire şi recunoştință față de Căpitanul meu de pe uscat, de pe mare şi din aer.

Alma şi cu mine ne-am lăsat inimile în Noua Guinee, țara noastră de adopție. Am şi acum aceeaşi povară ca în urmă cu câțiva ani, când, aflându-mă la multe zile depărtare de casă, într-o călătorie misionară în munți, am scris următoarele versuri:

Există în mine ceva de nomad
Care îmi curge prin vene
Când mă gândesc la miile de oameni

Ţinuți prizonieri în lanțurile diavolului.

Ei strigă cu disperare de pe munți

Şi strigătul lor se-aude peste poteci şi văi:

„Bunule Stăpân, nu avea odihnă

Cât timp se aude geamătul lor".

Ei mă cheamă şi, de pe țărmul mării, Se-aud zece mii de glasuri şi mai multe: „Te rugăm, spune-ne adevărul, povestea vie A lui Isus, Cel care S-a dat pe Sine pentru noi".

Lasă-mă să lucrez până la sfârşitul vieții mele, Şi atunci când soaiele va apune, Să întâlnesc aceste nestemate ale insulelor Şi să aud cuvintele: „Elwyn, ai lucrat bine".